

Folkeuniversitetet

AARHUS 2026

A woman with blonde, curly hair, wearing a long black strapless gown, stands on a silver extension ladder. The ladder is positioned diagonally across the frame, with its base on a sandy beach and its top extending towards the upper left. The woman is looking upwards and to the right, with her left hand on her hip and her right hand resting on the ladder. The background shows a calm sea under a cloudy sky.

Vil virkeligheden vælte?

ANJA BECHMANN

Professor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Et fyrtårn i vildt farvand

Når Zelensky overgiver sig, Pentagon eksploderer, eller min søn siger "Det sner i Herning...ej, det må være fake", så indfanger det en brydningstid, alle på tværs af generationer oplever i øjeblikket. AI-teknologiens hastige forbedring og tilgængelighed gør, at mange bliver eksponeret for indhold, der er AI-genereret. Det kan være svært at afkode, hvad der er virkeligt, og hvad der er syntetisk skabt for at få opmærksomhed.

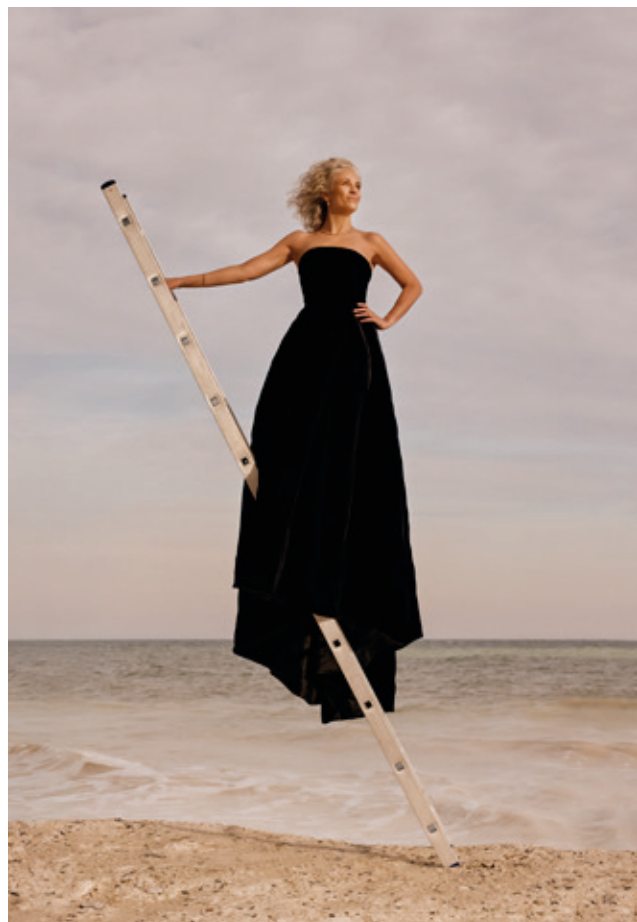
Vi har brug for at vide, hvad vi kan stole på. Ellers kan vi ende med kynisk at afvise al information online og miste tilliden til digitalt indhold. I øjeblikket er vi ikke gode til at genkende, om billeder er AI-genereret eller ej. Så vi har brug for hjælp til gennemsigtighed. EU kan hjælpe med at lave retningslinjer for, hvordan AI-indhold markeres, så vi kan se, hvad der er syntetisk. Men det er også oplagt at lave en markering af særligt troværdige kilder og afsendere, der kan fungere som fyrtårne i et til tider vildt farvand.

Folkeuniversitetet er et sådant fyrtårn. Viden rykker sig hele tiden, og Folkeuniversitetet inviterer alle indenfor til indsigt i den nyeste forskning. I foredrag, festivaler og livestreams åbner forskerne op til forskningens dragende og vilde verden – til teorier, dilemmaer, overvejelser og de nyeste resultater.

Det gavner vores samfund og os allesammen at videnstilegnelse foregår livet igennem – særligt i denne tid. Lad os sammen bruge Folkeuniversitetet som rum for kritisk refleksion.

Anja Bechmann

Professor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Indhold

06	Gratis livestreams
08	Viden i dagtimerne
10	PARK Festival
12	Samfund & verden
24	Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
30	Psykologi & sundhed
40	Natur & univers
48	Religion & filosofi
62	Arkæologi & historie
74	Kunst, arkitektur & design
82	Litteratur, sprog, film & musik
94	Magtudredningen 2.0
96	Århundredets Festival

Viden for alle

På Danmarks 85 folkeuniversiteter er forskere og fageksperter klar til at dele deres viden med dig. Der er ingen adgangskrav, og der starter hele tiden nye hold. Folkeuniversitetet har siden 1898 arbejdet for, at alle skal have adgang til ny viden fra forskningens verden. Og det gør vi stadig med 10.000 forelæsninger på landsplan, store vidensfestivaler, livestreams, podcasts, byvandring, debatter og artikler. Tilmeld dig vores nyhedsbrev, så skriver vi til dig, når der er nyt på vej.

Undervisningssted

Aarhus Universitet

Ny Munkegade 118, bygning 1530
8000 Aarhus C

Slå op med en forsker

På internettet kan enhver være, hvem de vil, og sige, hvad de vil. Ofte uden konsekvenser og i jagten på opmærksomhed.

Derfor møder vi hver dag holdninger og dagsordener, markedsført som en sandhed. Men en holdning bliver ikke til fakta, selvom den er pakket nok så flot ind. Og en dagsorden bliver ikke relevant, bare fordi der råbes højt.

Støjen har gjort det sværere at skelne holdning og dagsorden fra pålidelig og kvalitetssikret viden. Det gør det svært at vide, hvad der er op, og hvad der er ned. Og sådan en verden er svær at navigere i.

Vi har brug for at kunne skelne mellem det, vi tror - og det, vi ved.

Lex - Danmarks Nationalleksikon er skabt for at sikre, at vi alle har fri adgang til kvalitetssikret viden på dansk i et gratis og lettilgængeligt online opslagsværk. På lex.dk finder du knap 250.000 artikler, der holdes opdateret af de flere end 900 forskere og fagfolk, som du ser nogle af her. Alle bidrager de til at sikre, at vi har adgang til viden om verden, set med danske øjne.

Lex er det nøgterne og saglige vidensfundament, vi i fællesskab bygger vores samfund på. Lex er det fælles projekt, der minder os om det, vi ved. Det er det fundament, vi står på, når vi skal finde ud af, hvor vi vil hen.

Til alle jer forskere og fagfolk: Tak! Tak for jeres utrættelige arbejde og for at gøre det muligt for os alle at slå op og blive klogere.

**Jo mere vi slår op,
jo mere finder vi sammen**

**Danmarks
Nationalleksikon**

Indsatsen for øget kendskab til Lex er blandt andet støttet af Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Gennemskuer vi fake news?

Professor Anja Bechmann og hendes kolleger fra DATALAB på Aarhus Universitet forsøger at holde trit med en udvikling i kunstig intelligens på medieområdet, som er styret af store og magtfulde techgiganter. I Danmark har vi dog et sundt informationsbillede.

Af Kurt Strand

Et billede viser to kvinder og fire mænd i skrædderstilling på græsplænen foran Capitol, kongresbygningen i Washington. Med nogle særlige briller kan de kigge direkte op mod solen, der denne dag er næsten dækket af Månen, så kun en tynd, gul ring er synlig. Længere fremme på græsset er der tæt af mennesker, og umiddelbart kan det virke lidt besynderligt, at de seks på billedet sidder langt bag ved alle de andre.

Men det gør de heller ikke, for billedet er et falskneri, skabt med brug af kunstig intelligens. Og dermed et af den slags billeder, der hele tiden gør det vanskeligere at skelne mellem, hvad der er rigtigt og forkert.

"Hvis man har en kritisk refleksion, hvis man er kvinde og yngre, så er man bedre end for eksempel ældre til at gennemskue et billede lavet med kunstig intelligens," forklarer Anja Bechmann, professor i medievidenskab og leder af DATALAB – Center for Digital Social Research på Aarhus Universitet. Hun har sammen med kollegaer på Syddansk og Københavns Universitet undersøgt vores evne til at se, om billeder er falske eller ægte.

"Vores resultater viser, at vi generelt ikke er særlig gode til at gennemskue de falske billeder, og når yngre er bedre til det end ældre, så skyldes det nok, at de i det hele taget er bedre til at navigere digitalt."

VI ER GODT RUSTET I DANMARK

Billeder genereret med kunstig intelligens kan bruges til misinformation, for eksempel til at skabe begivenheder eller situationer, der ikke har fundet sted. Men heldigvis har det meste indhold på platforme som Facebook, Instagram og X stadig bund i virkeligheden, og i stedet for at jagte falsknerierne skal vi hellere koncentrere os om det, der er til at stole på, pointerer Anja Bechmann:

"Derfor er det vigtigt, at der er nogle medier, vi kan stole på. Her er vores public service- og publicistiske medier vigtige. Men det stiller store krav til dem, og de skal nærmest være villige til at lave en kontrakt med borgerne om, at det er dét, de skal levere. Bryder de den, er det virkelig kritisk; både i forhold til deres legitimitet og troværdighed."

Især de privatejede publicistiske medier er økonomisk udfordrede på grund af både annonce- og abonnementsstab, og lige som de stats-

ejede public service-medier – DR, TV2 og TV2's regioner – har de i de senere år tabt terræn, ikke mindst blandt unge og yngre, som henter en stor del af deres indhold på det mestendels engelsksprogede YouTube. Alligevel er vi efter Anja Bechmanns opfattelse godt rustet i Danmark:

"For hvis vi kigger på det overordnede billede, så ser det faktisk ret godt ud. Vi er ikke USA lige om lidt, og når vi sammenligner med andre, har vi et meget sundt informationsbillede. Der er selvfølgelig nogle tendenser, og hvis vi begynder at diskutere, hvor stor en vægt public service skal have i Danmark – eller hvis vi siger, at publicistiske medier ikke er så vigtige mere – så bliver jeg bekymret, fordi vi så får problemer med manglende sammenhængskraft og faktaresistens i stil med, hvad man ser i andre lande."

DER ER GÅET GEOPOLITIK I BIG TECH

At forske i blandt andet kunstig intelligens – sådan som Anja Bechmann gør – er et konstant kapløb med en hastigt accelererende udvikling. Et særligt problem for Bechmann og hendes forskerkollegaer er at få adgang til de data, der fortæller om vores færden på de store platforme.

"Noget af det eneste, vi kan regne med," siger hun, "er, at vi hele tiden er bagud i forhold til de store techgiganter; det er musen efter katten."

For at understrege sin pointe henviser Anja Bechmann til endnu et billede, som – måske desværre? – er ægte, nemlig et billede fra ceremonien på Capitol Hill i Washington, da Donald Trump blev indsat i sin anden præsidentperiode i januar 2025. Omkring ham er en håndfuld usædvanlige gæster: Teslas Elon Musk, Amazons Jeff Bezos, Facebookstifter Mark Zuckerberg, Googles topchef Sundar Pichai og Tim Cook fra Apple.

"Det er ret tydeligt, at der er gået geopolitik i Big Tech. EU står meget svagt over for de amerikanske giganter, og nu håber vi bare, at nye regler om at udlevere data til os forskere vil virke efter hensigten. Hvis de virker, er det et kæmpe fremskridt, men vi ser også eksempler på forhaling med retssager, for de har penge nok til at hyre de bedste advokater i verden."

Oplev Anja Bechmann til livestreamen 'Styrer kunstig intelligens vores adfærd på platforme?' Se side 7.

Gratis livestreams

Med vores livestreamede forelæsninger kan du åbne en verden af viden, uanset hvor du er. Flere af forårets livestreams er en del Århundredets Festival, der finder sted den 6.-15. marts i Aarhus og har temaet VERDEN. Tilmeld dig på fuau.dk. Forelæsningsene foregår i Microsoft Teams. Moderator Noa Kjærsgaard Hansen guider os igennem.

Mellemøsten: Kontinuitet og forandring efter 7. oktober 2023

HOLD: 2611-371

TID: 21/1, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Morten Valbjørn, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Det er nu over to år siden Hamas' terrorangreb og Gazakrigens begyndelse. Med de mange omvæltninger, regionen siden har oplevet, herunder Bashar al-Assads fald i Syrien, 12-dageskrigen mellem Iran og USA/Israel og svækkelsen af Hizbollah, er der en udbredt opfattelse af, at vi ser konturerne til et fundamentalt 'nyt Mellemøsten'. Samtidig er der imidlertid også mange elementer af kontinuitet, hvis man for eksempel ser på forskellige former for autokratiers udbredelse i regionen. Hvordan har Mellemøsten forandret sig, og hvor synes regionen at bevæge sig hen?

Verdens økonomiske ulighed

HOLD: 2611-360

TID: 21/1, 1 onsdag, kl. 18.30-19.30

UNDERVISER: Rune Møller Stahl, ph.d. og senioranalytiker Oxfam

I foråret 2025 truede en række britiske rigmænd med at forlade landet, hvis staten ville begynde at beskatte dem. Det samme skete i Norge i 2023, hvor en række af landets milliardærer ville flytte i skattely i Schweiz og Dubai pga. en ny formueskat. I den anden ende af skalaen kæmper mindre økonomisk velstillede lande i Asien, Afrika og Latinamerika med store sociale og økonomiske udfordringer. Få en aktuel status på den globale ulighed fra et historisk, politisk og økonomisk perspektiv.

Havets tilstand mod nord

HOLD: 2611-361

TID: 5/2, 1 torsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Katherine Richardson, professor i biologisk oceanografi, Københavns Universitet

Havet dækker størstedelen af kloden og spiller en afgørende rolle for klima, biodiversitet og menneskets livsgrundlag. Men hvordan står det egentlig til med havene – særligt mod nord, hvor klimaforandringerne mærkes tidligst og tydeligst? Havets systemer er komplekse, og en forståelse af, hvordan stigende temperaturer, isafsmeltning og ændringer i økosystemer forandrer naturens balance, er afgørende for vores evne til at håndtere klimakrisen globalt.

Verdenshistorien på 45 minutter

HOLD: 2611-372

TID: 18/2, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Lars Hovbakke Sørensen, lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon

Hvad har præget menneskets historie frem til i dag? Går historien i ring? Og hvordan fortæller man hele verdenshistorien på bare tre kvarter? For at forstå, hvor vi er på vej hen, må vi forstå, hvor vi har været henne. Hvilke relationer har verdens forskellige kulturer haft indbyrdes gennem de seneste 10.000 år, og hvilke linjer kan vi trække frem til i dag? Kom med på en rejse fra de tidligste civilisationer over middelalderen og industrialiseringen til de store begivenheder, der har formet verden i dag.

Grønland og sikkerhedspolitikken i Arktis

HOLD: 2611-373

TID: 18/2, 1 onsdag, kl. 18.30-19.30

UNDERVISER: Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

Over det sidste årti har USA, Rusland og Kina rettet fokus mod Arktis. I takt med at isen smelter, bliver regionens ressourcer og attraktive sejlruiter mere tilgængelige. Det stærkt forværrede forhold mellem Rusland og de øvrige arktiske stater har skærpet stormagtsspillet i Arktis. Med finsk og svensk medlemskab af NATO er der lagt op til, at også NATO kommer til at spille en større rolle i regionen. Hvad driver det tiltagende stormagtsspil i Arktis? Hvad er implikationerne for det arktiske samarbejde og regionens småstater? Og hvad kan Trump komme til at betyde for rigsfællesskabet?

Kampen om vægten

HOLD: 2611-493

TID: 15/4, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Christoffer Clemmensen, fedmeforsker og lektor ved Novo Nordisk Foundation Center, Københavns Universitet

Hvorfor er det så svært at tabe sig – og endnu sværere at holde vægten nede bagefter? Menneskekroppen har gennem evolutionen udviklet et stærkt 'forsvar' af sin vægt og fedtmasse. Og i en tid, hvor vi tyer til flere slanketure og mere medicin, går vores biologi til modangreb: Stofskiftet sænkes, appetitten stiger, og hormoner påvirker hjernen til at søge energi. Få et indblik i den nyeste forskning i hjernens og kroppens vægtregulering, hvordan moderne livsstil påvirker vægten, og hvad fremtidens behandling af overvægt kan betyde for både sundhed, samfund og selvbillede.

Styrer kunstig intelligens vores adfærd på platforme?

HOLD: 2611-544

TID: 29/4, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Anja Bechmann, professor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Hvordan påvirker algoritmer og kunstig intelligens vores måde at tænke, handle og være sammen på? De digitale platforme former i stigende grad vores adfærd – fra vores konstante spejling i andre til alt det, vi drages til at klikke på. Kunstig intelligens lærer af vores valg og påvirker samtidig de valg, vi træffer. Det skaber nye former for kollektiv adfærd, men også nye risici for trivsel, sammenhængskraft og demokratisk deltagelse. Vi zoomer ind på samspillet mellem mennesker og intelligente systemer, og hvordan det former vores offentlige rum. Hvad er vores handlemuligheder, når algoritmerne i stigende grad former os?

Hvem forsvarer demokratiet? Magt og legitimitet i dansk forsvars- og sikkerhedspolitik

HOLD: 2611-414

TID: 13/5, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Kristian Søby Kristensen, chef for Institut for Strategi og Krigsstudier, Forsvarsakademiet

Hvad kræver det at forsvare demokratiet? Forsvar og sikkerhed er ikke kun våben og soldater. Det handler også om, hvem der tager beslutningerne, og hvem der har kontrol. Er det regeringen, Folketinget, Forsvaret – eller NATO? Hvad sker der, når politik bliver hastig, hemmelig og international? Hvem kan borgerne regne med, og hvad betyder det for os, når beslutninger om sikkerhed træffes uden fuld åbenhed? Hvis demokratiet skal forsvares, hvem holder så vagt? Og hvad kræver det egentlig at forsvare et demokrati?

Det effektive men fortravlede Folketing

HOLD: 2611-415

TID: 27/5, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00

UNDERVISER: Helene Helboe Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Hvordan står det til med Folketinget som demokratiets maskinrum? Folketinget er blevet mere effektivt – men også mere presset. Lovbehandlingerne går hurtigere, men det kan have en pris for både kvaliteten, åbenheden og politikernes mulighed for at gå i dybden. Hør om, hvordan arbejdet på Christiansborg har forandret sig i takt med kravet om hurtigere lovgivning, større kontrol og flere opgaver. Kan man lovgive hurtigere uden at miste demokratisk fodfæste?

Den Internationale Straffedomstol: Global retfærdighed i praksis

HOLD: 2611-494

TID: 5/2, 1 torsdag, kl. 18.30-19.30

UNDERVISER: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

Hvordan efterforsker man krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden og folkedrab – og hvordan bringes gerningsmændene for retten? Den Internationale Straffedomstol (ICC) i Haag er verdens første permanente tribunal for de mest alvorlige forbrydelser på verdensplan, der ofte trækker store overskrifter. Bag overskrifterne foregår et omfattende juridisk og efterforskningsmæssigt arbejde med vidneudsagn, beviser og internationale samarbejder, der alt sammen ligger til grund for at skabe retfærdighed på tværs af lande og kulturer. Få et helt unikt indblik i, hvordan ICC arbejder – fra efterforskning til dom.

Viden i dagtimerne

Har du tid og lyst til at gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne på hverdage? Formidlingslystne forskere og eksperter står klar til at dele ud af deres viden på byvandring og i forelæsninger på bl.a. Dokk1, i Vor Frue Kirkes sognegård, Trøjborg Biograf og Universitetsparken.

Se en oversigt her, og find sidehenvisninger til de enkelte hold.

Vinterfolkeuniversitet i Vor Frue Kirkes sognegård

Håb – livsnødvendighed eller virkelighedsflugt?

Er håbet det anker, der hindrer os i at fortabe os i alle bekymringerne? Og hvordan finder man frem til håbet midt i håbløsheden?

HOLD: 2611-025. **TID:** 15/1, 1 torsdag, kl. 9.30-11.30. **SE SIDE:** 48

Mahler og de dødes opstandelse

Gustav Mahlers musik handler om liv og død. Med sideblikke til andre af hans værker tolker vi Mahlers gribende 2. symfoni, 'Opstandelsessymfonien'.

HOLD: 2611-174. **TID:** 15/1, 1 torsdag, kl. 12.30-14.30. **SE SIDE:** 82

Filosofi og fællessang – tillid og fællesskab

K.E. Løgstrup bringes i dialog med nutidens tænkning om tillid, og vi synger sange, som belyser fællesskabets roller i vores liv.

HOLD: 2611-180. **TID:** 16/1, 1 fredag, kl. 9.30-11.30. **SE SIDE:** 48

Litteratur og eksistens – om tilgivelse

Vi undersøger de kulturelle barrierer for tilgivelse og sætter det kristne begreb om tilgivelse ind i et bredere kulturelt og religiøst perspektiv.

HOLD: 2611-173. **TID:** 16/1, 1 fredag, kl. 12.30-14.30. **SE SIDE:** 82

Søren Kierkegaard – en tænker til alle tider

HOLD: 2611-474. **TID:** 26/1, 6 mandage, kl. 10.00-11.45. **SE SIDE:** 49

Stil filosofiens store spørgsmål – og bliv klog på livet

HOLD: 2611-322. **TID:** 27/1, 6 tirsdage, kl. 12.00-13.45. **SE SIDE:** 50

Højdepunkter i centraleuropæisk litteratur

HOLD: 2611-406. **TID:** 3/2, 12 tirsdage, kl. 10.15-12.00. **SE SIDE:** 83

Leder uden kasket

HOLD: 2611-358. **TID:** 4/2, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15. **SE SIDE:** 29

Strategisk kommunikation

HOLD: 2611-388. **TID:** 4/2, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15. **SE SIDE:** 29

Rundt om Italien

HOLD: 2611-337. **TID:** 4/2, 3 onsdage, kl. 12.15-14.00. **SE SIDE:** 16

Coaching som transformativ dialog i liv og ledelse

HOLD: 2611-359. **TID:** 5/2, 1 torsdag, kl. 10.30-16.15. **SE SIDE:** 29

Nye ledelsesstile: Regenerativ ledelse

HOLD: 2611-357. **TID:** 5/2, 1 torsdag, kl. 10.30-16.15. **SE SIDE:** 29

Kinas nyere historie

HOLD: 2611-421. **TID:** 5/2, 5 torsdage, kl. 10.15-12.00. **SE SIDE:** 64

Kunsten og videnskaben

HOLD: 2611-363. **TID:** 6/2, 3 fredage, kl. 10.15-12.00. **SE SIDE:** 74

Idéhistorie: Fortælling og filosofi – fra Homer til Sokrates

HOLD: 2611-402. **TID:** 6/2, 8 fredage, kl. 11.15-13.00. **SE SIDE:** 51

Hannah Arendt – frihedens tænker

HOLD: 2611-401. **TID:** 11/2, 6 onsdage, kl. 11.15-13.00. **SE SIDE:** 52

Europæisk kunsts hovedværker

HOLD: 2611-099. **TID:** 16/2, 6 mandage, kl. 10.00-11.45. **SE SIDE:** 75

Mening, fordybelse og håb i skønlitteraturen

HOLD: 2611-333. **TID:** 17/2, 3 tirsdage, kl. 10.15-12.00. **SE SIDE:** 84

Kødædende femmes fatales, pligtro husmødre, kunstneriske nyskabere og vidunderlige verdens- damer

HOLD: 2611-132. **TID:** 19/2, 6 torsdage, kl. 09.15-11.00. **SE SIDE:** 75

Filmens mestre – fra Haneke til Bergman

HOLD: 2611-170. **TID:** 3/3, 6 tirsdage, kl. 10.00-11.45. **SE SIDE:** 85

Perler fra seks europæiske museer

HOLD: 2611-084. **TID:** 4/3, 6 onsdage, kl. 11.15-13.00. **SE SIDE:** 76

Besat og befriet – Aarhus 1940-1945

HOLD: 2611-403. **TID:** 19/3, 1 torsdag, kl. 10.15-12.00. **SE SIDE:** 65

Kristoforus og kulturhistorie fra omkring 1200 til i dag

HOLD: 2611-266. **TID:** 8/4, 3 onsdage, kl. 14.15-16.00. **SE SIDE:** 77

Forstå demokrati og autokrati – gennem Athens og Roms historie

HOLD: 2611-400. **TID:** 10/4, 4 fredage, kl. 11.15-13.00. **SE SIDE:** 54

Filosofiens mesterværker

HOLD: 2611-392. **TID:** 14/4, 6 tirsdage, kl. 12.00-13.45. **SE SIDE:** 55

Byens stemmer

HOLD: 2611-389. **TID:** 22/4, 1 onsdag, kl. 07.00-08.30. **SE SIDE:** 44

Kierkegaard – om tro, håb og kærlighed

HOLD: 2611-029.. **TID:** 13/5, 3 onsdage, kl. 12.00-13.45. **SE SIDE:** 54

Gå dig klog – filosofisk vandretur

HOLD: 2611-344. **TID:** 7/6, 1 søndag, kl. 14.00-16.00. **SE SIDE:** 54

Tro som tillid – med Luther, Kierkegaard og Løgstrup

HOLD: 2621-256. **TID:** 24/8, 1 mandag, kl. 09.30-11.15. **SE SIDE:** 54

Joseph Haydns 'Skabelsen'

HOLD: 2621-213. **TID:** 25/8, 1 tirsdag, kl. 09.30-11.15. **SE SIDE:** 87

Tid og ånd frem for tidsånd – med Søren Kierkegaard og Hannah Arendt

HOLD: 2621-257. **TID:** 26/8, 1 onsdag, kl. 12.30-14.15. **SE SIDE:** 55

12 film fra det 20. århundrede du bør se

HOLD: 2621-191. **TID:** 19/10, 6 mandage kl. 10.00-11.45. **SE SIDE:** 89

Kunstnerkolonier – de kendte og de mere ukendte

HOLD: 2621-044. **TID:** 22/10, 6 torsdage, kl. 10.00-11.45. **SE SIDE:** 80

Jødernes historie på Jesu tid – på Antikmuseet

HOLD: 2621-161. **TID:** 22/10, 1 torsdag, kl. 14.00-16.00. **SE SIDE:** 59

Store følelser, store formater – gennem kunsthistorien

HOLD: 2621-243. **TID:** 25/8, 1 tirsdag, kl. 12.30-14.15. **SE SIDE:** 78

Korsfæstelsen og Forklarelsen på bjerget – to centrale motiver i den kristne kunst fra oldkirken til i dag

HOLD: 2621-241. **TID:** 26/8, 1 onsdag, kl. 09.30-11.15. **SE SIDE:** 78

Billeder der bevæger – seks formiddage med store kunstnere i Trøjborg Biograf

HOLD: 2621-262. **TID:** 3/11, 6 tirsdage, kl. 10.00-11.45. **SE SIDE:** 80

PARK

GRATIS VIDENSFESTIVAL

VI SES IGEN 22-23/8 2026

Med PARK forvandler vi Aarhus' smukke universitetspark til en gratis udendørs vidensfestival, der forener forskning, musik, litteratur og scenekunst.

I 2025 blev 4.500 deltagere klogere på verden i selskab med skarpe forskere fra hele landet. Der blev lyttet, grinet, drukket, spist og sunget, mens vi blev klogere på tidens største spørgsmål under de gamle eges kroner.

Realiseres i 2026 med støtte fra:

CARLSBERGFONDET

Præsenteres af:

Folkeuniversitetet

I samarbejde med:

AARHUS UNIVERSITET

TILMELD DIG ALLEREDE NU

I 2026 udvider vi programmet til to dage og præsenterer en perlerække af arrangementer, der giver dig den nyeste viden om tidens største udfordringer. Du får smagsprøver på det bedste fra Folkeuniversitetets alsidige program, ny viden fra nogle af landets bedste eksperter og toppen af poppen fra den danske musikscene.

Vi glæder os til at byde det aarhusianske strygerensemble *Who Killed Bambi* velkommen tilbage på Amfiscenen, når de sætter klassisk lyd til danske rytmiske solisters hits.

Tilbage på Amfiscenen er også Mathias Hammer, der vil være konferencier og sørge for, at vi alle får rørt stemmebåndene til fællessang tilpasset festivalens temaer.

PARK er gratis og frit tilgængelig for alle. Det er dog muligt at donere ved tilmelding og på den måde være med til at skabe et solidt fundament for fortsættelsen af festivalen efter 2026.

Tilmeld dig nu og få løbende opdateringer på parkfestival.dk

Samfund & verden

Kritik af den økonomiske fornuft

HOLD: 2611-154

TID: 19/1, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jesper Jespersen, dr.scient.adm. og professor emeritus i samfundsøkonomi, Roskilde Universitet

Den fagøkonomiske sagkundskab fremhæver bruttonationalproduktet, BNP, som det primære mål for den økonomiske politik. Når BNP vokser, bliver vi alle sammen rigere, og der ruller flere skatte kroner i statskassen. Det budskab har de ledende politikere taget til sig: Pensionsalderen hæves, store bededag sløjfes, de sociale ydelser reduceres; for nu skal der arbejdes mere til eget og fælles bedste. Men er det nu også rigtigt, at et større BNP skaber en mere velfungerende samfundsøkonomi og tilfredse borgere?

19/01: Det fagøkonomiske argument:

Pengeøkonomisk vækst er en nødvendighed

26/01: Hvad er prisen for den fortsatte vækst?

02/02: Hvad er prisen for fokus på pengeøkonomi?

På kant med demokratiet

HOLD: 2611-160

TID: 19/1, 6 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Til trods for at demokratiet har vundet udbredelse siden den kolde krigs ophør, kan autoritære og totalitære tendenser stadig findes overalt i verden. En række lande har ondt i demokratiet, og helt fundamentale demokratiske spilleregler såsom frie valg, pluralisme og ytrings- og pressefrihed udfordres eller er allerede sat ud af spillet. Tag med på en indsigtfuld rejse til nogle af de stater i verden, der enten flirter med det ikke-demokratiske eller har taget springet fuldt ud. Hvad er baggrunden og status lige nu?

19/01: Xi Jinpings Kina. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

26/01: Erdoğans Tyrkiet. Deniz Serinci, cand.public. B og freelancejournalist

02/02: Orbáns Ungarn. Peter Bugge, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

09/02: Modis Indien. Jørgen Dige Pedersen, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

16/02: Putins Rusland. Jakob Tolstrup, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

23/02: Trumps USA. Suthan Krishnarajan, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Magt og demokrati i Danmark

HOLD: 2611-209

TID: 20/1, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan står det egentlig til med det danske demokrati? Fra mange sider rejses bekymringer om demokratiets tilstand. Underminerer de sociale medier den demokratiske samtale? Er den politiske elite kommet for langt væk fra borgerne? Og er forvaltningen blevet politiseret, så fagligheden er presset? Disse og andre spørgsmål stiller vi skarpt på i denne forelæsningsrække. Forelæsningerne knytter an til forskningsprojektet Magtudredningen 2.0.

20/01: Medierne og politikerne. Christoffer Green-Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

27/01: Sociale medier og demokrati.

Michael Bang Petersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

03/02: Samfundskontrakten og politikerens dilemma. Lene Holm Pedersen, professor i statskundskab, Københavns Universitet, forskningsleder, VIVE

10/02: Magt, ministre og embedsmænd. Jørgen Grønnegård Christensen, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

17/02: Vælgernes adfærd og tilliden til politikerne. Rune Stubager, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Alle hold foregår på Aarhus Universitet
Ny Munkegade 118
– medmindre andet er angivet

Bogreception: Oplev Japan

HOLD: 2611-442

TID: 20/1, 1 tirsdag, kl. 19.45-21.15

PRIS: 50 kr. inkl. 1 glas vin

UNDERVISERE: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet, og Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

Japan er blevet en populær rejsedestination. Bogen 'Oplev Japan' (Forlaget Univers) åbner døren til landets mangfoldige samfund og kultur. Med bidrag fra forskere og formidlere præsenteres læseren for personlige fortællinger og skarpe analyser af alt fra madkultur og litteratur til kunst, religion, politik og populærkultur. Her kan man læse om sake og sushi, zen og anime, haver, miljø, boligarkitektur, sport, paladser og heltefigurer. Denne aften vil to af forfatterne gøre os klogere på nogle af bogens emner, og efterfølgende serverer vi et glas vin.

Vi er alle anderledes – neurodivergent i et normsamfund

HOLD: 2611-409

TID: 21/1, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Christian Groes, ph.d., forfatter og foredragsholder

Denne aften stiller antropolog Christian Groes skarpt på samfundets opdeling af mennesker i normale og unormale, og han undersøger, hvor idéen om det normale menneske stammer fra. Som alternativ præsenteres begrebet om neurodiversitet, hvor ADHD og autisme ses som mentale mønstre, der altid har eksisteret i menneskelige fællesskaber. Hos oprindelige folk var flokken meget opmærksom på at give folk med neurodivergente træk en fuld plads i fællesskabet. Men som samfund har vi i dag glemt at tage hensyn til neurodivergentes behov. Så hvordan kan vi indrette skoler, arbejdspladser og fællesskaber, så de rummer flere måder at være i verden på?

Christian Groes

Rundt om Japan

HOLD: 2611-120

TID: 20/1, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15. Ingen undervisning 24/02

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Japan er en unik rejsedestination – både i virkeligheden og i tanken. Landet er både fremmedartet og fascinerende. Gennem seks forelæsninger går vi helt tæt på Japan. Hvilken historie har formet landet? Hvilken rolle spiller religion i Japan? Og hvad kendetegner japansk kunst og arkitektur? Vi skal også introduceres til japanske filmperler og blive klogere på forfatteren Haruki Murakamis magiske universer.

20/01: Japans historie. Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

27/01: Japansk filmkunst. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

03/02: Japansk arkitektur og rumopfattelse. Anders Brix, arkitekt og tidl. professor ved Det Kongelige Akademi, Arkitektur

10/02: Tokyo – en smeltedigel af gammelt og nyt. Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter

17/02: Murakamis Japan. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter

03/03: Religion i Japan. Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Det aktuelle Mellemøsten

HOLD: 2611-035

TID: 21/1, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Mellemøsten er for alvor igen kommet i fokus. Israels krige mod Hamas og Hizbollah har skabt frygt for alvorlig optrapning af modsætningerne i regionen. Og Iran står fortsat centralt i konfliktbilledet med sine forbindelser i Syrien, Libanon og Yemen – men også med en kritisk befolkning på hjemmefronten. Irak og Libanon er ustabile stater præget af politiske og etniske konflikter. Flygtningestrømme, kup og interne modsætninger mellem autoritære regimer og vrede og utålmodige befolkninger kendetegner situationen i store dele af Mellemøsten. Hvor er regionen på vej hen?

21/01: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

28/01: Tunesien. Rikke Hostrup Haugbølle, ph.d., selvstændig forsker og forfatter

04/02: Tyrkiet. Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

11/02: Irak. Maria-Louise Clausen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

18/02: Syrien. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

25/02: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

04/03: Libanon. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

11/03: Iran. Shahin Aakjær, kandidat i mellemøststudier og persisk, oversætter og forfatter

Alt hvad du bør vide om verdenssituationen

HOLD: 2611-101

TID: 21/1, 1 onsdag og 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan ser det politiske landskab ud i USA efter valget? Hvad sker der i Kina, og hvilken betydning har det for Vesten? Kan vi gøre noget ved klimaforandringerne? Kan Ukraine vinde krigen imod Rusland? Truer konflikten mellem Israel og palæstinenserne med at destabilisere hele Mellemøsten? Hvad med Grønland og geopolitikken i Arktis? Og hvad er status på demokratiets aktuelle kriser? I disse tider hober de store globale og udenrigspolitiske problemstillinger sig op. Men hvad er egentlig op og ned på verdenssituationen?

21/01: Klimaforandringerne – hvad er status på klimaets tilstand? Jesper Theilgaard, meteorolog, selvstændig, stifter af klimaformidling.dk og tidl. vært på DR

27/01: Udviklingen i Kina og dens betydning for resten af verden. Stig Thøgersen, professor emeritus i kinastudier, Aarhus Universitet

03/02: De europæiske demokratier under pres fra højrenationale og populistiske bevægelser. Alberte Bové Rud, ph.d., analytiker, Tænketanken Europa

10/02: Grønland, Danmark og USA – hvad er rigsfællesskabets fremtid? Mikkel Runge Olesen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

17/02: Israel, Palæstina og det øvrige Mellemøsten efter krigen i Gaza. Morten Valbjørn, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

24/02: Status for Ukraines og hele Europas sikkerhed på fireårsdagen for Ruslands fuldskaalangrebskrig mod Ukraine. Mette Skak, lektor emerita i statskundskab, Aarhus Universitet

03/03: USA et år efter Donald Trumps tilbagevenden til Det Hvide Hus. Derek Beach, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Bliv klogere på
Magtudredningen 2.0

SE SIDE 94-95

Afrika: Det store, diverse kontinent

HOLD: 2611-032

TID: 21/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Afrika har været under hastig udvikling de seneste årtier – socialt, politisk og økonomisk. Og i kraft af bl.a. en stor rigdom af naturressourcer og en ung og voksende befolkning rummer kontinentet et stort potentiale for øget vækst og velstand. Samtidig står Afrika over for en række store udfordringer som fx klimaforandringer, politisk ustabilitet, korruption, fattigdom, ulighed og manglende adgang til uddannelse og sundhedspleje. Vi dykker ned i de komplekse politiske, økonomiske og historiske faktorer, som er afgørende for at forstå Afrika anno 2026.

21/01: Kolonisering og afkolonisering af Afrika før og nu. Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

28/01: Religiøse strømninger i Afrika. Niels Kastfelt, lektor i kirkehistorie, Københavns Universitet

04/02: Demokrati i Afrika – udfordringer og fremskridt. Merete Bech Seeberg, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

11/02: Panafrikanisme og geopolitiske forandringer i Vestafrrika. Gerd Kieffer-Døssing, ph.d.-studerende, Dansk Institut for Internationale studier

18/02: Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ. Peter Kragelund, direktør, Dansk Institut for Internationale Studier

25/02: Udfordringer og muligheder relateret til klima og natur i Afrika. Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

Fra Jugoslavien til Vestbalkan

HOLD: 2611-017

TID: 22/1, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Zlatko Jovanovic, ph.d. i historie, ekstern forsker ved forskningscentret 'The Many Roads in Modernity', Københavns Universitet

Få historien om Jugoslavien fra 1980'erne og frem til i dag. Forelæsningsrækken sætter fokus på både årsagerne til og konsekvenserne af landets sammenbrud og ser på de aktuelle udfordringer i dets efterfølgerstater. Vi starter i 1980'erne, hvor det multietniske Jugoslavien gik igennem en økonomisk, social og politisk krise. Dernæst gennemgår vi krigene i 1990'erne og begyndelsen af 2000'erne og ser på konsekvenserne. Vi retter blikket mod opbygningen af nye nationalstater og de problemer, denne proces skabte i hver af de nye stater. Vi ser også på de aktuelle udfordringer i landene herunder deres nuværende forhold til hinanden og mulighederne for EU-medlemskab.

22/01: Jugoslaviens sammenbrud

29/01: Nationsbygning i de tidligere jugoslaviske lande

05/02: På vej mod EU?

Danmarks fremtid

HOLD: 2611-071

TID: 22/1, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Krig, klimaforandringer og et skrantende sundhedsvæsen. Det er blot nogle af de store aktuelle udfordringer, som vi skal navigere i for at sikre et godt udgangspunkt for de kommende generationer. Hvordan når vi vores klimamålsætninger? Hvad skal der til for at få sundhedsvæsenet på ret kurs igen? Og hvilke konsekvenser har krigen i Ukraine for dansk sikkerhedspolitik? Seks eksperter peger på nogle af de vigtigste dagsordener, der kommer til at præge fremtidens Danmark.

22/01: Sikkerhedspolitik. Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

29/01: Demokrati. Peter Munk Christensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

05/02: Sundhed. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

12/02: Klima. Bente Halkier, professor i sociologi, Københavns Universitet, og medlem af Klimarådet

19/02: Udlændingepolitik og integration. Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

26/02: Økonomi. Michael Svarer, professor i økonomi, Aarhus Universitet

i dagtimerne

Rundt om Italien

HOLD: 2611-337**TID:** 4/2, 3 onsdage, kl. 12.15-14.00**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.**STED:** Dokk1, Lille Sal, Hack Kampmanns Plads 2

Det moderne Italien gemmer på mange spændende fortællinger. Vi dykker ned i Italiens historie, der siden samlingen i anden halvdel af 1800-tallet har været begivenhedsrig, omtumlet og fuld af markante personligheder. En central del af fortællingen om det moderne Italien omhandler også mafiaen. Hør om, hvad det særegne ved den italienske mafia er, hvilken rolle den spiller i dag, og hvordan den har tilpasset sig skiftende samfundsforhold og -strukturer. Endelig skal vi forbi det store lærred med en overflyvning af italiensk filmhistorie.

04/02: Italiens moderne historie – fra samlingen til i dag. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

11/02: Den italienske mafia. Thomas Harder, cand.mag. i italiensk og historie, forfatter og oversætter

18/02: Italiensk filmkunst. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

i weekenden

Indien – politik, potentiale og paradokser

HOLD: 2611-261**TID:** 24/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.**UNDERVISER:** Kunal Singla, cand.merc.jur., stifter og CEO, COBO Consult, fhv. chef for Dansk Industris kontor i Indien

Indien accelererer for alvor i disse år. Landet er på vej til at blive den tredjestørste økonomi globalt og er ved at udvikle sig til at være en geopolitisk magtfaktor internationalt. Globale stats- og erhvervsledere står i kø for at lave aftaler med landet, som ikke spillede en stor rolle for få år siden. Samtidig kæmper landet med terror og konflikt med nabolandet Pakistan og udpræget fattigdom og ulighed. Denne dag graver vi dybere i det gigantiske, mangfoldige lands politik, potentiale og paradokser, og vi vil især fokusere på Indiens udenrigs- og indenrigspolitik.

Det aktuelle Asien

HOLD: 2611-281**TID:** 2/2, 6 mandage, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 895 kr., studerende 450 kr.

Asien er i hastig bevægelse. Kina må nu regnes som en global stormagt, der er kraftig økonomisk vækst i Indien og Sydøstasien, Sydkorea oplever politisk uro, Japan står i en demografisk krise, mens Centralasien får stigende geopolitisk betydning. Vi stiller skarpt på aktuelle forhold og forandringer i de mest centrale lande og regioner i verdens største og folkerigeste kontinent. Vi går i dybden med de indenrigspolitiske forhold, den økonomiske og sociale udvikling samt relationerne landene imellem og til den øvrige verden.

02/02: Kina. Jonas Haarder, cand.mag. i kinastudier, ph.d.-studerende, Roskilde Universitet og Forsvarsakademiet

09/02: Japan. Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter

16/02: Indien. Kunal Singla, cand.merc.jur., stifter og CEO, COBO Consult, fhv. chef for Dansk Industris kontor i Indien

23/02: Sydkorea. Sofie Nyland Brodersen, ph.d. i økonomi, ekstern lektor, Aarhus Universitet, og oversætter af koreansk litteratur

02/03: Centralasien. Marat Bekturganov Andersen, cand.scient.pol.

09/03: Sydøstasien. Johannes Dragsbæk Schmidt, adjungeret lektor, Udviklingsstudier og Internationale Relationer, Aalborg Universitet

i weekenden

Orbán – hvordan én mand ødelægger Vestens demokrati, og hvordan det stadig kan reddes

HOLD: 2611-270**TID:** 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-14.00**PRIS:** 350 kr., studerende 175 kr.**UNDERVISER:** Vibe Termansen, cand.mag. i historie og journalist

Er Viktor Orbán opportunist, kleptokrat eller diktator? Måske det hele på én gang. Ungarns mangeårige leder har i hvert fald trukket landet i en autoritær retning, som udfordrer både EU og NATO indefra. Denne lørdag stiller vi skarpt på Orbáns politiske projekt og hans voksende betydning i en verden, hvor stærke mænd igen vinder frem – i Rusland, Kina og måske USA. Hvad er det for et Ungarn og Europa, han er rundet af, og hvad er det for en fremtid, han arbejder hen imod?

Work-life-balance – sociologien bag det moderne familie- og arbejdsliv

HOLD: 2611-275

TID: 23/2, 3 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Work-life-balance. Mental load. Quiet quitting. Nye udtryk har fundet vej ind i vores sprog for at beskrive livet mellem familie, job og ansvar. Men giver det mening at skelne mellem arbejde og privatliv længe? For hvis det hele menneske er på arbejde, hvem er så derhjemme? Den amerikanske sociolog, Arlie Hochschild, har i årtier studeret dilemmaerne om balancen mellem arbejdet og hjemmet. Vi udforsker balancen i et sociologisk perspektiv.

23/02: Tid som vare – i familien og på arbejde. Lise Degn, ph.d., chefkonsulent, Aalborg Universitet

02/03: Familien som arbejdsplads.

Lise Degn, ph.d., chefkonsulent, Aalborg Universitet

09/03: Effektiviseringen af følelseslivet.

Tine Ravn, seniorforsker, Dansk Center for Forskningsanalyse, Aarhus Universitet

Rundt om Spanien

HOLD: 2611-066

TID: 3/3, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vi rejser tilbage i tid til den spanske borgerkrig fra 1936-1939 – en af de hårdeste og mest bitre konflikter i det 20. århundrede, der endte ud i fire årtiers diktatur under general Franco. Herefter dykker vi ned i den rige spanske kunsthistorie, hvor vi møder store kunstnere som fx El Greco, Velázquez og Goya. Endelig ser vi nutidens Spanien efter i sømmene og hører bl.a. om den aktuelle økonomiske og samfundsmæssige situation og om forholdet mellem de selvstyrende regioner og centralmagten.

03/03: Den spanske borgerkrig. Svend

Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker

10/03: Spansk kunst. Jørgen Printz

Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

17/03: Spanien i dag. Carsten Jacob

Humblebæk, lektor i spanske samskindsforhold, Copenhagen Business School

Israel og Palæstina

i weekenden

HOLD: 2611-156

TID: 22/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Det er svært at finde andre områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. I Israel lever ortodokse jøder med tildækkede kvinder side om side med israelske mænd og kvinder i jakkesæt. Befolkningen er sammensat af tilflyttere med meget varierende oprindelseslande og fortolkninger af jødedommen. Og det samme gør sig gældende for palæstinenserne.

10.00: Historien om Israel og Palæstina.

Bjarke Vestesen, journalist, Ekstra Bladet

12.30: Det jødiske folk – en mosaik. Bjarke

Vestesen, journalist, Ekstra Bladet

14.30: Israel og omverdenen. Hans Henrik

Fafner, journalist og udlandsredaktør, POV International

NATO – fortsat uvurderlig, men med nye udfordringer

HOLD: 2611-354

TID: 25/3, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Kristian Fischer, tidligere afdelingschef for Forsvarsministeriets Internationale Afdeling og tidligere forsvarsrådgiver ved den danske NATO-delegation

Hvor står Europa, hvis NATO bryder sammen? Denne aften kan du få et indblik i, hvad der gør NATO til en helt unik alliance. Hvor mange ved for eksempel, at NATO-landene accepterer at få 'karakterer' af hinanden, når det gælder de nationale forsvarsplaner? Truslen fra Putins Rusland er håndgribelig, men hvad med Kina – eller den cyberkrig, der kan komme alle steder fra, og Trumps mange krav og udfordringer? Kristian Fischer fortæller om NATO efter den kolde krig, i dag og i fremtiden. Om Ukrainekrigen og dens udfordringer. Og om en række andre udfordringer, som NATO står over for i de kommende år.

Til sidst kommer det frem: En hyldest til whistlebloweren

HOLD: 2611-564

TID: 26/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Christian Jensen, chefredaktør, Dagbladet Politiken

Vi følger alle med, når de store skandaler ruller. Men kun meget få kender til alt det, der ligger bag breaking news-bjælken. De fortrolige frokoster, de hemmelige ture langs søen, de anonyme kilder, whistleblowerne. Kom med ind i maskinrummet, når Politikens chefredaktør Christian Jensen fortæller om nogle af de største afsløringer i dansk presse fra Edward Snowden over den forbudte PET-bog til afsløringen af Inger Støjberg. Sagerne er forskellige, men har én ting til fælles: whistleblowerens stemme og skjulte hånd. Vores samfund er ikke stærkere end de modige kilder, der tør stå frem, men de sande helte glemte vi ofte at hylde. Forelæsningsen tager udgangspunkt i bogen 'Til sidst kommer det frem. En hyldest til whistlebloweren' (Politikens Forlag, 2025).

Verden set fra Rusland

HOLD: 2611-278

TID: 8/4, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

BOG: Mulighed for særpris ved forlaget via holdsiden på fuau.dk

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I disse år spørger mange sig selv om, hvad der foregår i Rusland, og hvordan et så nærtliggende lands befolkning tilsyneladende kan se så anderledes på verden. Denne foredragsrække giver svar på, hvad der kendetegner putinismen, og præsenterer nogle af de 1800- og 1900-talstænkere og idéer, Putin og hans inderkreds ynder at henvise til. Samtidig anlægges et kritisk blik på de putinistiske fortolkninger, som ofte er selektive og fordrejede. Forelæsningsrækken er baseret på bogen 'Verden set fra Rusland: Idéer, ideologier og utopier' (Aarhus Universitetsforlag, 2025).

08/04: Den russiske idéhistorie i overblik. Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet

15/04: Russisk ortodoks kristendom historisk og i dag. Annika Hvithamar, ph.d., lektor og institutleder for Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

22/04: Lev Tolstoj: Fordomsfri realist og kristen anarkist. Niels Peter Bock Nielsen, ph.d.-studerende i russisk

29/04: Ungdommens Sovjetunion fra Lenin til Stalin. Birgitte Beck Pristed, lektor i russisk kultur, Aarhus Universitet

06/05: Putins inspirationer: De slavofile, Ivan Iljin og Aleksandr Zinovjev. Mikhail Suslov, lektor, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

13/05: Putinisme og idéen om en russisk verdensorden. Mette Skak, lektor emerita i statskundskab, Aarhus Universitet

Europa lige nu

HOLD: 2611-121

TID: 13/4, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Krige i nærområderne, fortsatte flygtningestrømme, toldmure, et udvidet NATO, voldsomt vejr og EU's grundlæggende værdier under pres. Udfordringerne i Europa er til at få øje på i disse tider. Ofte siges det, at det europæiske samarbejde styrkes af dets kriser. Vil det også gøre sig gældende denne gang? Kan Europa løse udfordringerne og fortsat gøre sig gældende i det 21. århundrede? Hvad skal der til?

13/04: Sikkerhed og forsvar. Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

20/04: Økonomi. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

27/04: Flygtninge og migranter. Hans Lucht, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

04/05: Klima. Jesper Theilgaard, meteorolog, selvstændig, stifter af klimaformidling.dk og tidl. vært på DR

11/05: Værdier under pres. Peter Bugge, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

18/05: Digital teknologi. Tobias Liebetrau, ph.d., forsker i cybersikkerhed, Københavns Universitet

De grænseløse – hvorfor den europæiske civilisation mistede sin modstandskraft, og hvordan vi genvinder den

HOLD: 2611-317

TID: 15/4, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Bent Meier Sørensen, ph.d., professor, Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Copenhagen Business School

Vi er blevet invaderet af teknologi og skærme. Vi er også i fare for at blive invaderet militært. Men særligt er vi ramt af en åndelig invasion, der har nedbrudt vores opfattelse af rigtigt og forkert, stjålet vores opmærksomhed og gjort mange børn ude af stand til at lege eller læse en bog. Hvorfor havde vi så lidt at stå imod med, da Big Tech invaderede vores liv? I denne forelæsning stiller professor Bent Meier Sørensen skarpt på en civilisation i opløsning. Han argumenterer for, at de sidste 60 års nedbrydning af de normer og strukturer, der skabte det fællesskab, som vores samfund bygger på, har banet vejen for Big Techs indtog i alle afkroge af vores og vores børns liv.

Forstå Trump med filosofierne

SE SIDE 49

Kreml i krig og konflikt – aktuelle vinkler på Putins Rusland

HOLD: 2621-250

TID: 31/8, 7 torsdage, kl. 17.30-19.15 Ingen undervisning 12/10

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

"Der er et før og efter 24. februar 2022!" Dette fyndord om Putins tragiske overfald på Ukraine, og hvad heraf fulgte for Ukraine, Rusland selv og resten af verden, sætter rammen for denne forelæsningsrække. Hvordan kan Ruslands krige forklare landets historiske udvikling? Hvad er Putins udfordringer indadtil? Hvilken rolle spiller propaganda? Og hvad er konsekvenserne for Rusland og international politik?

- 31/08: Rusland formet af krig.** Niels Bo Poulsen, ph.d., seniorforsker, Institutt for Forsvarsstudier, Oslo
- 07/09: Bag Ukrainekrigen: Putins energi- og klimapolitik.** Mette Skak, lektor emerita i statskundskab, Aarhus Universitet
- 14/09: Desinformation og propaganda i Rusland.** Morten Hammen, historiker og cand.mag.
- 21/09: Putins greb om magten: Udfordringerne indadtil.** Jakob Tolstrup, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 28/09: Kina, Rusland og verdensordenen.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 05/10: Migranter, fanger og lejesoldater i Ruslands hær.** Karen Philippa Larsen, forsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 19/10: Status for Ukrainekrigen.** Mette Skak, lektor emerita i statskundskab, Aarhus Universitet

Velfærdsstatens udfordringer

HOLD: 2621-084

TID: 31/8, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Velfærdsstaten står over for store udfordringer. Vi står over for mangel på arbejdskraft inden for sundhed, ældrepleje og undervisning, en aldrende befolkning og stigende ulighed. Digitalisering og kunstig intelligens lover effektivisering, men rejser også spørgsmål om retssikkerhed og omsorg. Samtidig skal der investeres i den grønne omstilling, mens store udgifter til forsvar og sikkerhed er kommet til de seneste år. Spørgsmålet er, om vi kan løfte opgaverne – og stadig bevare velfærden?

- 31/08: Opgør med de universelle ydelser?** Jørgen Goul Andersen, professor emeritus i statskundskab, Aalborg Universitet
- 07/09: Sundhedssektoren.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 14/09: Den økonomiske ulighed.** Lars Andersen, direktør, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- 21/09: Hvordan tackler velfærdsstaten den digitale økonomi?** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet
- 28/09: Velfærd eller våben? Prioritering i velfærdsstaten.** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet
- 05/10: Klima og grøn omstilling.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm. og professor emeritus i samfundsøkonomi, Roskilde Universitet

Bag om Trumps USA

HOLD: 2621-078

TID: 2/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Mange havde nok forventet, at Donald Trumps politiske liv ville ende efter stormen på Kongressen. Men fire år senere stod han alligevel klar til at indtage det ovale kontor igen – og denne gang meget bedre forberedt på at få gennemført sin politiske agenda. Knap halvvejs inde i hans anden præsidentperiode tager vi temperaturen på Trumps USA. Hvordan kan vi forstå den loyale MAGA-bevægelse? Hvad præger den amerikanske maskulinitetskultur? Og hvordan påvirker Trumps politik USA og resten af verden? Endelig kigger vi frem mod midtvejsvalget til november.

- 02/09: MAGA-bevægelsen og den amerikanske højrefløj.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 09/09: Maskuliniteter i amerikansk politik og samfund.** Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 16/09: Race, multikulturalisme og immigration i Trumps USA.** Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet
- 23/09: Trump og udenrigspolitikken.** Jakob Sinding Skött, ph.d. i statskundskab og lektor i samfundsfag, Nyborg Gymnasium
- 30/09: Trusler og toldkrig: Konsekvenserne af Trumps økonomiske politik.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 07/10: Forstå det amerikanske midtvejsvalg.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

Forstå din verden

HOLD: 2621-285

TID: 2/9, 7 onsdage, kl. 17.30-19.15 Ingen undervisning 14/10

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives, og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere på en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

02/09: Afrika. Mads Petry Yding, postdoc i afrikastudier, Københavns Universitet

09/09: Europa og EU. Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/09: Mellemøsten og Nordafrika. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

23/09: Asien. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

30/09: Latinamerika. Mogens Pedersen, tidligere ambassadør i bl.a. Bolivia og Colombia og senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier

07/10: Rusland. Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet

21/10: USA. Derek Beach, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Drab i Danmark

HOLD: 2621-109

TID: 2/9, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Drab fascinerer os. Vi stifter bekendtskab med mordere og deres ofre overalt – i film, bøger, true crime-podcasts og ikke mindst i nyhederne, hvor virkelighedens forbrydelser præsenteres for os dagligt. Men hvor godt kender vi egentlig til behandlingen af denne uhyggelige forbrydelse – drabet? Vi stiller skarpt på en hverdag med lægelige undersøgelser af drabs ofre og gerningsmænd og på straffesagen, som naturligt følger en drabsforbrydelse, samt hvordan drabet som fænomen skildres i litteraturen.

02/09: Straffesagen. Nicolaj Sivan Holst, professor i strafferet og straffeprocess, Aarhus Universitet

09/09: Retsmedicinen og drab. Asger Hedegård Thomsen, ph.d. og speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

16/09: Drab i litteraturen. Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder, Politiken

PARK – gratis vidensfestival

SE SIDE 10-11

Forstå din tid med tidens største tænkere

HOLD: 2621-216

TID: 1/9, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Over fem forelæsninger stiller vi skarpt på vores tids udfordringer, belyst af tidens største tænkere. Hør om Hartmut Rosas tanker om det meningsfulde liv i højhastighedssamfundet, om Jonathan Lear og muligheden for at finde håb i livets absurditet ved at omfavne sårbarhed, om Thomas Piketty og problemerne med verdens økonomiske ulighed, om Peter Sloterdijk og den evige konflikt mellem frihed og socialitet samt om Ernesto Laclau om populisme som tegnet på samfundets politiske oprindelse.

01/09: Hartmut Rosa og livet i højhastighedssamfundet.

Lotte Meinert, professor i antropologi, Aarhus Universitet

08/09: Jonathan Lear og eksistentiel ironi og radikalt håb.

Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder, Det Ethiske Råd

15/09: Thomas Piketty og verdens økonomi. Rune Møller Stahl,

ph.d. og senioranalytiker Oxfam

22/09: Peter Sloterdijk og konflikten mellem frihed og socialitet.

Per Jepsen, ph.d. i filosofi, forfatter og oversætter

29/09: Ernesto Laclau: Populisme og samfundets politiske oprindelse. Allan Dreyer Hansen, lektor i politik og administration,

Roskilde Universitet

Sydkorea – fra krig til k-pop

HOLD: 2621-136

TID: 28/9, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Sofie Nyland Brodersen, ph.d. i økonomi, ekstern lektor, Aarhus Universitet, og oversætter af koreansk litteratur

Kom med på en spændende rejse gennem Sydkorea. I løbet af aftenen skal vi blive klogere på samfund, demokrati, traditioner, historie og ikke mindst de overraskende og spændende kulturfænomener, som strømmer ud fra Sydkorea i dag. Du får indblik i både Koreakrigen og de politiske spændinger og den kraftige økonomiske vækst, som fulgte i kølvandet. Sociale hierarkier, omgangsformer og gamle traditioner. Den enorme og søvnløse storby Seoul, som ligger blot en times kørsel fra grænsen til Nordkorea. Noraebang (karaoke), soju (koreansk spiritus) og koreansk arbejdskultur – og sidst men ikke mindst populærkulturen kendt som Hallyu.

Tyskland under Merz

HOLD: 2621-029

TID: 19/10, 4 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Efter 15 år med Merkel-æraen og dernæst den såkaldte trafiklys-koalition under Olaf Scholz har Tyskland fået et nyt politisk tyngdepunkt med Friedrich Merz som kansler. Men trods ny regering og kansler er mange af udfordringerne de samme: arven efter afhængigheden af russisk gas, den fortsatte støtte til Ukraine og moderniseringen af et i årevis underfinansieret tysk forsvar. Hertil kommer nye presserende spørgsmål som forholdet til USA under Trump samt håndtering af det stigende pres fra højrefløjen på udlændinge- og migrationspolitikken. Vi dykker ned i nogle af de vigtigste aktuelle udfordringer for vores store naboland mod syd.

19/10: Økonomi og arbejdsmarked. Janine Leschke, professor MSO i sammenlignende arbejdsmarkedsanalyse, Copenhagen Business School

26/10: Indenrigspolitik. Philipp Alexander Ostrowicz, dr.phil. og seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

02/11: Udenrigspolitik: Europa og verden. Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

09/11: Det dansk-tyske forhold i grænse-regionen. Martin Klatt, senior researcher, European Centre for Minority Issues

Store samfundstænkere

HOLD: 2621-075

TID: 19/10, 5 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vores samfund i dag bygger på idéerne fra de største samfundstænkere gennem historien. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede rammerne for tilværelsen. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for fremtidens samfundsudvikling og samfundssyn, og de har præget politikere og embedsmænd op gennem 1800- og 1900-tallet og frem til i dag. Få indblik i de store samfundstænkernes personlighed, deres banebrydende idéer, og hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på deres eftertid.

19/10: Thomas Hobbes. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

26/10: John Locke. Per Mouritsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

02/11: Adam Smith. Mads P. Sørensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

09/11: Karl Marx. Jørn Loftager, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

16/11: Max Weber. Gorm Harste, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

Kina i verden

HOLD: 2621-133

TID: 20/10, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Kinas rolle i verden har været under hastig forandring gennem de seneste årtier, og landet har bevæget sig fra at være en regional stormagt til at blive en global aktør, der udøver sin politiske, militære, økonomiske og kulturelle magt rundt om i det meste af verden. Men hvad er bevæggrundene bag Kinas udenrigspolitiske ambitioner? Hvordan arbejder det kinesiske styre aktivt for at øge sin indflydelse rundt om i verden? Og hvilke forhold præger relationerne til politiske 'venner og fjender'? Bliv klogere på Kinas relationer til henholdsvis USA, Europa, Asien og Afrika.

20/10: Kina og USA. Andreas Bøje Forsby, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

27/10: Kina og Europa. Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

03/11: Kina og de asiatiske nabolande. Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

10/11: Kina og Afrika. Mikkel Bunkenborg, lektor, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

Demokratiets krise og den nye konservatisme

HOLD: 2621-218

TID: 22/10, 8 torsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Vores demokratier gennemlever en midtlivs-krise, hvor de har mistet orienteringen og ser ud til at falde fra hinanden. Vi ser en fortsat politisk krise i Storbritannien, der går tilbage til Brexit-afstemningen, vedvarende højrenationale tendenser i Tyskland og stærkt konservative partier i Polen og Ungarn. Populistiske slagord og nationalisme gør sig markant gældende hos Putin i Rusland og i den republikanske bevægelse i USA, mens der i bl.a. Tyrkiet og Mellemøsten ses forstærkede autokratiske tendenser.

22/10: Demokratiets aktuelle kriser.

Et overblik. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

29/10: Autokratiske tendenser på Balkan.

Zlatko Jovanovic, ph.d. i historie, ekstern forsker, forskningscentret 'The Many Roads in Modernity', Københavns Universitet

05/11: Antidemokratiske tendenser i det østlige Centraleuropa.

Peter Bugge, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

12/11: Den russiske nationalisme.

Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet

19/11: Det splittede Storbritannien: Demokratiske krisetegn efter Brexit.

Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

26/11: Det splittede USA.

Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

03/12: Tyskland: Stabilitetens hjemland under pres fra højre?

Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

10/12: Forstærkede autokratiske tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten.

Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Indblik i Europa

HOLD: 2621-179

TID: 22/10, 7 torsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvor godt kender du de enkelte lande i Europa? Hvordan har kampen om Storbritannien udviklet sig fra Brexit, gennem konservativt økonomisk og politisk kollaps, til en ny Labourregering? Hvilken rolle spiller den fascistiske fortid i dagens Italien? Hænger Spanien sammen i en tid med fortsat pres om selvstændighed fra flere regioner? Kan Frankrig forene en plads i et nyt Europa med sin gamle forestilling om unik fransk 'grandeur'? Hvordan står det til i de 'nye' lande i Østeuropa? Og kan Tyskland redde det europæiske projekt uden at gå på kompromis med sin egen befolkning?

22/10: Tyskland.

Philipp Alexander Ostrowicz, dr.phil. og seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

29/10: Storbritannien.

Christian Damm Pedersen, lektor i britisk og imperial historie, Syddansk Universitet

05/11: Frankrig.

Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet

12/11: Tyrkiet.

Mathias Findalen, historiker og forfatter

19/11: Spanien.

Svend Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker

26/11: Østeuropa.

Peter Bugge, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

03/12: Italien.

Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

Centralasien – en overset region: Udviklingen fra Sovjetunionens sammenbrud til i dag

HOLD: 2621-135

TID: 9/11, 1 mandag, kl. 17:15-20:15

PRIS: 260 kr., studerende 130 kr.

UNDERVISER: Marat Bekturganov Andersen, cand.scient.pol.

Denne aften vil kaste lys over Centralasien som region med fokus på den aktuelle politiske og økonomiske situation i Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan. Selvom disse lande har mange historiske og kulturelle ligheder, er der ligeledes betydelig forskel på dem. Hør om disse forskelle, hvad angår den økonomiske og politiske udvikling fra Sovjetunionens sammenbrud til i dag. I den første del vil der blive sat fokus på, hvordan disse nationer har navigeret i en postsovjetsk virkelighed. I sidste del vil der blive sat fokus på Ruslands, Kinas og EU's interesser i regionen.

Trump, Putin, Xi og fremtiden for verden – mød Clement Kjersgaard

HOLD: 2621-063

TID: 1/12, 1 tirsdag, kl. 19:45-21:30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Clement Behrendt Kjersgaard, journalist, tv-vært og udgiver af RÆSON og ÆRA

Særligt Putins krige og genvalget af Trump har efterladt de europæiske statsledere i en næsten utænkelig situation: Det, der ligner afviklingen af det internationale system, som verden har kendt siden 1945. Hvad venter der os nu? Og hvad afgør fremtiden for Europa og Danmark i det nye, globale magtspil? Clement Kjersgaard giver sit bud – i et skarpt og tempofyldt foredrag med god tid til spørgsmål fra salen.

Vi byder på gratis
livestreamede
forelæsninger

FÅ VIDEN HJEM I STUEN. SE SIDE 6-7

HISTORISKE DAGE 2026

SOM SAGT

FOLKEUNIVERSITETERNE

Kan vi bo på Månen? Hvordan bygger vi bæredygtige batterier, og hvad kan vi egentlig lære af historie og litteratur?

I korte film præsenterer forskerne ny viden på under 8 minutter. Om alt fra vacciner til vikinger, fra hjernechips til stjernestøv.

Som Sagt er et samarbejde mellem Danmarks folkeuniversiteter, støttet af Novo Nordisk Fonden og Carlsbergfondet.

Se de første film allerede nu på YouTube og læs mere på fuau.dk.

MED VÆRTERNE PETER LØHDE
& EMMA ELISABETH HOLTET

Fuld af viden – forskernes fredagsbar

200.000 downloads sidste år

PODCASTEN DER DYKKER DYBT
EFTER INDSIGT OG FAKTA

Lyt med gratis hver uge i din foretrukne app

videnslyd.

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

Hjernen i arbejdslivet

HOLD: 2611-191

TID: 19/1, 5 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hjernen ser måske ikke ud af meget, og den udgør kun lidt mere end et kilo af vores samlede kropsvægt, men samtidig er den også vores mest komplekse organ. Den er konstant på arbejde, hjælper os med at skabe mening og lagre viden og præstere på arbejdet. Forstå din hjerne bedre, lær, hvordan du øger din koncentrationsevne og kreativitet, og hør, hvad der sker, når hjernen kommer på overarbejde.

19/01: Hjernen og dens arbejde. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

26/01: Hjernen i et læringsperspektiv: Den unge og den aldrende hjerne. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

02/02: Hjernen på overarbejde. Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog og ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

09/02: Koncentration og hukommelse i arbejdslivet. Peter Thybo, master i læreprocesser, PD i alm.pæd., fysioterapeut, certificeret specialist i arbejdsliv samt CEO i SundhedsUniverset.com

16/02: Hjernen og kreativitet. Peter Thybo, master i læreprocesser, PD i alm.pæd., fysioterapeut, certificeret specialist i arbejdsliv samt CEO i SundhedsUniverset.com

Projektledelse i praksis: Metoder og værktøjer

HOLD: 2611-189

TID: 2/2, 2 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Michael Breum Ramsgaard, lektor i entreprenørskab, VIA University College

Projektarbejde kræver struktur, tydelighed og evnen til at navigere i kompleksitet. Du skal med andre ord holde styr på alle de famøse bolde i luften, så du kommer sikkert i mål. Det er et komplekst arbejde – og heldigvis findes der metoder og værktøjer, så du med overblik kan analysere, planlægge og styre dine projekter i hele processen fra idé til realisering. Over to gange bliver du introduceret til de vigtigste værktøjer og principper i moderne projektledelse. Undervisningen klæder dig på, så du kan arbejde hands-on med dit projekt.

02/02: Projektledelsens grundlæggende principper

16/02: Projektledelse i praksis

Mødefacilitering

i weekenden

HOLD: 2611-006

TID: 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

UNDERVISER: Ib Ravn, ph.d., lektor emeritus, DPU, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtallige? Det gør man ved at facilitere dem. Det vil sige styre deres form stramt og venligt, så indholdet og formålet fremmes bedst muligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødeledelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne, så gruppen sammen når det hele på den aftalte tid, og alle har været på og er glade. Dagen introducerer en række redskaber til mødefacilitering.

Få inspiration til dit arbejdsliv
med heldagskurser på Moesgaard

SE SIDE 29

i weekenden

Handlemod

HOLD: 2611-046

TID: 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

UNDERVISER: Peter Laut Matzen, cand.mag. i lærings- og forandringsprocesser

Vi kender det alle sammen. Når vi står over for nye og ukendte valg, banker hjertet lidt hurtigere, maven snører sig sammen, og tankerne forsøger at overbevise os om at blive, hvor vi er. Du oplever det måske, når du overvejer at springe ud som selvstændig, søge nyt job, eller når du skal sige nej til arbejdsopgaver. Det er helt alment og naturligt. Men det får os ofte til at blive, hvor vi er, selvom vi drømmer om at gøre noget andet. Handlemod er evnen til at handle på trods af usikkerhed og utryghed. Tag næste skridt denne søndag.

Følelsesmæssig intelligens i ledelse

HOLD: 2611-471

TID: 3/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Mads Bab, tidligere ekstern lektor i positiv psykologi, bestyrelsesmedlem i Det Nationale Videnscenter for Positiv Psykologi, forfatter, indehaver af Gnist

9 ud af 10 af de bedste ledere har en fælles egenskab: høj følelsesmæssig intelligens. Samtidig viser forskning, at op mod halvdel af de resultater, ledere skaber, afhænger af deres evne til at forstå og håndtere følelser. Både deres egne og andres. Det bliver særligt tydeligt i tider med forandring. For netop dér opstår der flere og stærkere følelser: usikkerhed, manglende håb, modstand, begejstring. Gå på opdagelse i den følelsesmæssige intelligens' tegn denne aften.

Privatøkonomi for begyndere

HOLD: 2611-116

TID: 16/3, 1 mandag, kl. 17.15-20.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Desirée Ballegaard, cand.merc. aud., finansiel rådgiver og stifter af Boovot

I de tider, vi lever i, med store udsving og mange usikre faktorer, der kan gøre hverdagslivet til en økonomisk udfordring, er det vigtigere end nogensinde at få lagt fundamentet for en sund økonomi og opnå værktøjerne til økonomisk frihed nu og for resten af livet. Få fjernet unødvendige bekymringer og stress omkring din økonomi og din økonomiske fremtid. Tilrettelæg den, så den understøtter dine mål, drømme og ønsker, og lær på en forståelig og overskuelig måde alt det, du ikke lærte i skolen eller fik med hjemmefra om økonomi.

Skab flere idéer – kreative teknikker og tænkning

HOLD: 2611-188

TID: 19/1, 2 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Michael Breum Ramsgaard, lektor i entreprenørskab, VIA University College

Er det blevet tid til nye idéer? Idéudvikling er ikke kun for reklamefolk og designere. Det er en kernekompetence i manges arbejdsliv, som alle kan lære. Over to forelæsninger lærer du at slippe vanetænkningen og i stedet arbejde systematisk med kreative teknikker, du kan tage direkte med dig på kontoret. Få indsigt i, hvordan idéer opstår, lær at tænke 'out of the box' og handlekraftigt. Undervisningen kombinerer letforståelig kreativitetsteori med praktiske øvelser, hvor du selv afprøver værktøjerne.

19/01: Det kreative fundament: Teorier og processer

26/01: Øvelse gør mester. Værktøjer og teknikker til kreativ tænkning og idéudvikling

i weekenden

Senkarrieren og den gode overgang

HOLD: 2611-153**TID:** 22/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00**PRIS:** 650 kr., studerende 325 kr.**STED:** Kemisk Institut, Auditorium VI, Bygning 1510, lokale 213**UNDERVISERE:** Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet, og Line Visti Andersson, cand.jur., HD(O) og ejer af Et Rigt Liv

I takt med at vi har fået flere og flere leveår, er der kommet en ny fase i livet: livet fra omkring de 60 år, og frem til man bliver gammel. Med livets forskellige faser og overgange følger normalt også ritualer. Men vi mangler ritualer til senkarrieren og overgangen til pensionslivet. Det betyder, at mange er uforberedte og ikke rigtig har fået overvejet, hvordan man ønsker, at senkarrieren og pensionslivet skal forme sig. Og manglende forberedelse er risikabelt ift. både livskvalitet og helbred. Dagen vil foregå som workshops, hvor du gennem forelæsning, oplæg, relevante værktøjer og refleksion arbejder med, hvordan du gerne vil forme din senkarriere og livet i den næste livsfase.

Impostor-komplekset – slip dit faglige mindreværd

HOLD: 2611-394**TID:** 23/3, 1 mandag, kl. 17:15-19.00**PRIS:** 350 kr., studerende 175 kr.**UNDERVISER:** Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentiale-fabrikken

Impostor-fænomenet er et slags professionelt mindreværdskompleks, der især rammer de mest kompetente og introverte af os. Selvom de er kompetente, har de lav eller svingende selvtillid og kan føle sig utilstrækkelige og stille urealistisk høje krav til sig selv. I praksis betyder det, at de ikke ser sig selv som de dygtige, kompetente og intelligente personer, andre ser dem som. Derfor kan mange impostor-ramte have en oplevelse af at bluffe (impostor), spille skuespil, og vente på at blive afsløret! Få indblik i forskningen på området, og bliv klogere på fænomenet, og hvorfor netop du og andre kæmper med det.

Dansk erhvervshistories giganter

HOLD: 2611-424**TID:** 28/4, 3 tirsdage, kl. 17:15-19.00**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.

Hvordan gik Danmark fra at være et udpræget landbrugsland til at være en moderne økonomi med store internationale selskaber som Novo Nordisk, LEGO og Mærsk? I selskab med nogle af landets førende erhvervsforskere og eksperter dykker vi ned i historien om de danske erhvervgiganter og undersøger, hvordan en række ikoniske virksomheder har positioneret sig som internationale magtspillere.

28/04: Novo Nordisk. Kurt Jacobsen, professor i virksomheds-historie, Copenhagen Business School

05/05: LEGO. Niels Lunde, cand.scient.pol., forfatter, erhvervs-kommentator, tidl. chefredaktør på Børsen

12/05: Mærsk. Martin Jes Iversen, lektor, prodekan for International Uddannelse, Copenhagen Business School

Strategisk kommunikation

HOLD: 2621-087**TID:** 2/9, 4 onsdage, kl. 17:15-19.30**PRIS:** 795 kr., studerende 395 kr.**UNDERVISER:** Jørn Helder, ph.d., lektor emeritus i kommunikation

Når kommunikationen spreder sig på tværs uden en fælles retning, går den røde tråd nemt tabt, og det kan blive sværere at se, hvad strategien egentlig er. Både overblik og retning kan du få ved at gå strategisk til din kommunikation. Strategisk kommunikation er en målrettet tilgang til kommunikationsarbejdet, så der kommer overensstemmelse mellem jeres budskaber, værdier og handlinger. Bliv over fire gange introduceret til relevant kommunikationsteori, metoder og øvelser, som du kan bruge i dit daglige kommunikationsarbejde.

02/09: Strategisk kommunikation i kontekst

09/09: Narrativer og storytelling i organisationer

16/09: Identitet, image, værdier og kultur

23/09: Kommunikation som handling og spil

Kroppens sprog i professionel praksis

HOLD: 2611-461

TID: 27/5, 1 onsdag, kl. 17.30-21.00

PRIS: 425 kr., studerende 200 kr.

UNDERVISER: Helle Winther, lektor ph.d. i bevægelsespsykologi og dans, Københavns Universitet

Kroppens sprog er vores primære sprog. Det er allestedsnærværende. Det er intuitivt, signalerende, sansende og kommunikerende. Det kan derfor have stor betydning for nærvær, resonans, kontakt og tillidsskabelse, empati og lederskab i professionel praksis. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori, praksisnære fortællinger, bevægelse og dialog dykker vi denne aften ned i kroppens betydning for professionel kommunikation.

AI på arbejde

HOLD: 2621-123

TID: 7/9, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Sine Zambach, ph.d. i computer science, adjunkt, Institut for Digitalisering, Copenhagen Business School

Du har efterhånden opdaget, at værktøjer som ChatGPT gør mange arbejdsprocesser hurtigere og mere effektive. Men de stiller også nye krav til vores dømmekraft, ansvar og forståelse af teknologiens grænser. Denne aften giver en dansk AI-forsker dig indsigt i den nyeste forskning om AI og brugen af kunstig intelligens på arbejdsmarkedet og i organisationer. Med konkrete cases, praktiske guides og viden fra dugfrisk forskning lærer du at håndtere fejl og bruge AI til at frigøre tid, kræfter og kvalitet i dit arbejde. Lær at skrive effektive prompts, forholde dig til AI's typiske faldgruber og bruge AI ansvarligt uden at give køb på din faglighed.

Når mennesker arbejder med mennesker – pas på din mentale sundhed

HOLD: 2621-082

TID: 5/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISERE: Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner, og Lise Holck Jørgensen, lektor i psykologi

At arbejde med mennesker kræver både empati og styrke, men over tid kan det også slide på overskuddet og glæden ved arbejdet. Relationsarbejdet er samtidig noget af det mest meningsfulde, vi kan beskæftige os med. Kom med til workshop, hvor du lærer at forstå belastningerne ved følelsesmæssigt arbejde og finder sunde måder at passe på dig selv imens. I løbet af aftenen kombinerer to erfarne og engagerede undervisere indsigtfuld forskning med inspirerende metoder og øvelser, som du nemt kan bruge allerede næste dag i dit arbejde med mennesker.

Hvor stabil er personligheden? Hør om personlighedens byggesten

SE SIDE 37

Følelser i ledelse

HOLD: 2621-144

TID: 20/10, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Moderne ledelse handler i høj grad om følelser: Om at lukke op for kreativitet i organisationen og skabe motivation, selvledelse og empowerment hos de ansatte. Ledere i dag bedømmes ikke kun på deres evne til at skabe gode resultater på bundlinjen, men også på deres evne til at håndtere følelser hos sig selv og andre. Forelæsningsrækken introducerer til teorier om følelser i organisationer og giver konkrete bud på, hvordan ledere kan arbejde positivt med empowerment, dynamik, nærvær og empati, samt de hyppigste faldgruber i følelsesarbejdet.

20/10: POS – positive effekter af positivt lederskab. Andreas Granhof Juhl, organisationspsykolog, erhvervs-ph.d. og adjungeret lektor i IT-støttet organisationsforandring, Aarhus Universitet

27/10: Ledelse, flow og mindfulness. Frans Ørsted Andersen, lektor, ph.d. i pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

03/11: Ledelse, der skaber empowerment. Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet

10/11: Ledelse og følelser i organisationer. Claus Elmholdt, lektor i ledelses- og organisationspsykologi, Aalborg Universitet

Tilmeld dig
på fuau.dk

Selvbestemmelsesteorien: *i weekenden* Motivation og psykologiske behov

HOLD: 2621-085

TID: 25/10, 1 søndag, kl. 10.15-16.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

UNDERVISER: Ib Ravn, ph.d., lektor emeritus, DPU, Aarhus Universitet

Hvorfor er det en dårlig idé at motivere folk med stok og gulerod, belønninger og guldstjerner? Fordi det typisk hæmmer oplevelsen af, at en opgave kan være sjov, interessant eller spændende i sig selv. Man kan i stedet være opmærksom på de tre almenmenneskelige behov for autonomi, kompetence og samhørighed. Tilgodeses de, trives mennesker og motiveres dermed til at gøre det fornødne. Forskere har dokumenteret, at når menneskers psykologiske behov dækkes, oplever de livsudfoldelse og opblomstring. Det har betydelige konsekvenser for forældreskab, skolegang, arbejdsliv, psykisk lidelse, mindfulness, emotionshåndtering og politisk-økonomiske forhold.

Sådan får du skarpe tanker

HOLD: 2621-164

TID: 03/11, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISERE: Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved medicin, Aarhus Universitet, og Line Kirstine Hauptmann, psykolog og specialist i klinisk neuropsykologi, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Hjernen og tænkningen er i gang hele tiden og udfordres af de betingelser, vi giver den. Tænkningen og de kognitive processer påvirkes af, hvordan vi lever, arbejder og sover. Præcis som resten af kroppen. Forskning viser, at det er muligt at styrke kognitionen og booste hjernens processer og derved blive bedre til at holde opmærksomheden, huske nyt og løse problemer. Både små ændringer og lange træk kan skabe forandring. Aftenen har udgangspunkt i neurovidenskabelig teori og forskning inden for området omkring tænkning og styrkelse af kognition.

Lær at mestre din økonomi

HOLD: 2621-163

TID: 10/11, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Desirée Ballegaard, cand.merc.aud., finansiel rådgiver og stifter af Boovot

I de tider, vi lever i, med store udsving og mange usikre faktorer, er det vigtigere end nogensinde før at få bygget oven på fundamentet for en sund økonomi og givet sig selv den økonomiske frihed, man ønsker gennem hele livet. Til denne forelæsning får du lagt fundamentet for, hvordan du skal tilrettelægge og opbygge din formue, aktivt såvel som passivt, så den understøtter dine mål uagtet din livssituation. Forelæsningen er målrettet dig, der enten er gået på pension eller har under 20 år til, du kan gå på pension, og gerne vil bygge fundamentet for en sund økonomi og økonomisk frihed, uagtet livssituationen.

Heldagskurser

– få inspiration og redskaber til dit arbejdsliv

Leder uden kasket

HOLD: 2611-358

TID: 4/2, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

PRIS: 1.600 kr. inkl. forplejning

STED: Moesgaard, Moesgård Alle 15, 8270 Højbjerg

UNDERVISER: Bodil Egede-Lassen, ledelsesudviklingskonsulent og indehaver af Naturligt Lederskab

Mange fagligt stærke specialister har ledelsesfunktioner uden officielt mandat. Her er de vigtigste redskaber for at trives og lykkes dig selv, din personlige autoritet og gennemslagskraft. Men hvordan håndterer du krydspres, kollegaer, der ikke samarbejder optimalt, og konflikter, som du er en del af, når du ikke har den formelle ledelsesautoritet? Forløbet introducerer dig for konkrete værktøjer inden for relationsledelse, kommunikation og konflikthåndtering, der gør det muligt for dig at navigere i et krydspres af forventninger.

Strategisk kommunikation

HOLD: 2611-388

TID: 4/2, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

PRIS: 1.600 kr. inkl. forplejning

STED: Moesgaard, Moesgård Alle 15, 8270 Højbjerg

UNDERVISER: Jørn Helder, ph.d., lektor emeritus i kommunikation

Når kommunikationen spreder sig på tværs uden en fælles retning, går den røde tråd nemt tabt, og det kan blive sværere at se, hvad strategien egentlig er. Strategisk kommunikation er en målrettet tilgang til kommunikationsarbejdet, så der kommer overensstemmelse mellem jeres budskaber, værdier og handlinger. Få en introduktion til kommunikationsteori, metoder og øvelser, som du kan bruge i dit daglige kommunikationsarbejde, og bliv i stand til at omsætte din organisations strategi, værdier og identitet til tydelig kommunikation både internt og eksternt – og gør en forskel.

Coaching som transformativ dialog i liv og ledelse

HOLD: 2611-359

TID: 5/2, 1 torsdag, kl. 10.30-16.15

PRIS: 1.600 kr. inkl. forplejning

STED: Moesgaard, Moesgård Alle 15, 8270 Højbjerg

UNDERVISER: Reinhard Stelter, professor emeritus i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet og gæsteprofessor på CBS

Ønsker du at få indblik i den nyeste banebrydende udvikling inden for coaching som transformativ dialog, og er du parat til at tænke dialoger og udviklingssamtaler på en helt ny måde? Dyk ned i coachingpsykologiens verden, og opdag coachingdisciplinen som en refleksiv og samskabende praksis mellem to eller flere personer. Sammen udforsker vi kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller organisationen med en ny dialogkultur.

Nye ledelsesstile: Regenerativ ledelse

HOLD: 2611-357

TID: 5/2, 1 torsdag, kl. 10.30-16.15

PRIS: 1.600 kr. inkl. forplejning

STED: Moesgaard, Moesgård Alle 15, 8270 Højbjerg

UNDERVISER: Bodil Egede-Lassen, ledelsesudviklingskonsulent og indehaver af Naturligt Lederskab

Howdan skaber vi ledelse, der styrker både mennesker, organisationer og den verden, vi er en del af? I en tid, hvor både mennesker og organisationer presses af forandringer, tempo og krav om bæredygtighed, vokser behovet for nye måder at tænke ledelse på. Regenerativ ledelse handler om at give mere, end vi tager – til hinanden, fællesskabet og naturen. Opdag, hvordan vi kan skabe bæredygtige arbejdsliv og organisationer, hvor mennesker faktisk kan vokse.

Heldagskurserne foregår på Moesgaard Museum og er med forplejning fra museets café.

Psykologi & sundhed

Hjernemad

HOLD: 2611-087

TID: 19/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00. OBS: 2/2 er kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed, men vi glemmer det tit i hverdagen. Så hvordan påvirker kosten rent faktisk vores hjerne og mentale sundhed? Findes der særlige fødevarer, der egner sig godt til at give hjernen energi? Hvad er sammenhængen mellem tarmen og hjernen? Og hvilken rolle spiller vores sanser? Få eksperternes svar på de gådefulde sammenhænge mellem hjernen og mad.

19/01: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad. Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital

26/01: Duft, smag og hjerne. Alexander Wieck Fjældstad, læge og lektor i lugtesans, Flavour Institute, Aarhus Universitet

02/02: Toptrimmede tarme og tanker. Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

09/02: Hjerne kemi og spiseadfærd. Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych. aut. samt leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

16/02: Kost, hjerne og mental sundhed. Gregers Wegener, læge og professor i klinisk medicin, Aarhus Universitetshospital

Psykologi på ét semester

HOLD: 2611-138

TID: 20/1, 9 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 1195 kr., studerende 595 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse? Hvordan lærer vi? Hvad påvirker vores sociale adfærd? Og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, lærer, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Med udgangspunkt i klassiske teorier og ny forskning får du indblik i en række af psykologiens vigtigste milepæle og centrale begreber.

20/01: Udviklingspsykologi. Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

27/01: Pædagogisk psykologi. Andreas Lieberoth, lektor i pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

03/02: Klinisk psykologi. Lynn Ann Watson, lektor i psykologi, Aarhus Universitet

10/02: Personlighedspsykologi. Anna Pacak-Vedel, adjunkt i psykologi, Aalborg Universitet

17/02: Socialpsykologi. Christopher Kehlet Ebbrecht, ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet

24/02: Neuropsykologi. Thomas Alrik Sørensen, lektor i kognitiv neuropsychologi og neuropsykologi, Aalborg Universitet

03/03: Kognitionspsykologi. Simon Nørby, lektor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

10/03: Sundhedspsykologi. Mimi Yung Mehlsen, professor i psykologi, Aarhus Universitet

17/03: Anvendt psykologi. Thomas Koester, human factors specialist, FORCE Technology

Medicin på ét semester

HOLD: 2611-208

TID: 20/1, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Lægevidenskaben vil altid være et felt i rivende udvikling, hvor der opdages sygdomme og udvikles nye behandlingsformer. Hver dag arbejder læger for at holde os sunde og raske og praktiserer et grundigt detektivarbejde i jagten på den rigtige diagnose eller behandling. Forelæsningsrækken er en tour de force gennem medicin med seks eksperter. Bliv klogere på mennesket, sundhed og sygdom.

20/01: Fysiologi – din krops funktioner – hvordan virker den egentlig?

Helle Prætorius Øhrwald, professor i medicinsk fysiologi, Aarhus Universitet

27/01: Immunologi – hvordan forsvaret kroppen sig? Trine Hyrup Mogenssen, professor i infektionsimmunologi, Aarhus Universitet

03/02: Genetik – hvad fortæller dine gener? Jacob Giehm Mikkelsen, professor i genetik og gentterapi, Aarhus Universitet

10/02: Personlig medicin – kan behandling tilpasses den enkelte? Claus Højbjerg Gravholt, professor i endokrinologi, Aarhus Universitet

17/02: Biokemi – hvad fortæller en blodprøve? Birgitte Sandfeld Paulsen, ph.d., klinisk lektor, og afdelingslæge, Hospitalsenheden Midt

24/02: Epidemiologi – hvem bliver syge og hvorfor? Mette Nørgaard, professor i epidemiologi, Aarhus Universitet

Tankernes kraft

HOLD: 2611-088

TID: 21/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Mennesker tænker tusindvis af tanker hver eneste dag. Som regel kører tankerne som en indre, vanemæssig dialog, der opleves så naturlig, at vi først bliver opmærksomme på den, når vi bliver bedt om at stoppe. Hvilken indflydelse har den konstante strøm af bevidste og ubevidste tanker egentlig på vores hverdag, liv og helbred? En række eksperter stiller skarpt på tankerne fra forskellige perspektiver.

21/01: Placebo. Lene Vase, cand.psych., dr.med., professor i neurovidenskabelig psykologi, Aarhus Universitet

28/01: Religion, spiritualitet og helbred. Armin W. Geertz, professor emeritus i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

04/02: Tanker og teknologi – bevægelse ved tankens kraft. Benjamin Svejgaard, læge og hjerneforsker, Aalborg Universitet

11/02: Hypnose som behandling af sygdom og lidelse. Peder Olesgaard, fhv. praktiserende læge

18/02: Fantasi. Andreas Lieberoth, lektor i pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

25/02: Mindfulness, stress og hjerne. Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog og ph.d. i sundhedsvidenskab

Psykologisk læseklub – lån en bog, lån et liv

HOLD: 2611-193

TID: 21/1, 18/2, 18/3, 15/4 og 20/5, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Karen Margrethe Schifter Kirketerp, cand.psych. aut.

Litteratur er et unikt medie med en helt særlig kraft til at overskride grænser. Vi reagerer og oplever følelser, i takt med at vores øjne glider over ordene. I denne læseklub dykker vi ned i de psykologiske aspekter og effekter ved at læse litteratur. Der vil løbende være små faglige oplæg om litteraturterapi og om krydsfeltet mellem psykologi og litteratur. Litteraturen til første gang udsendes, mens man selv skal sørge for at tilvejebringe den resterende litteratur.

21/01: Noveller og digte

18/02: 'Vi er kortvarigt smukke her på jorden' af Ocean Vuong

18/03: 'Lykken har otte arme' af Shelby Van Pelt

15/04: 'Tranerne flyver mod syd' af Lisa Ridzén

20/05: 'Floderne i himlen' af Elif Shafak

Kærlighedens psykologi

HOLD: 2611-118

TID: 20/1, 3 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Kærligheden er størst af alt. Vi tror på den, længe efter den, drømmer om den og kæmper for den. Bliv klogere på en af livets mest dynamiske og dramatiske kræfter: kærligheden. Hvilke kvaliteter rummer den – fra flygtig forelskelse til livslangt venskab? Hvordan styrker vi vores parforhold og bevarer gnisten hele livet? Undervisningen udforsker kærlighedens væsen gennem begreber som tilknytning, omsorg, sex og begær. Vi trækker på psykologi, filosofi og skønlitteratur og inddrager cases fra parterapi og klinisk praksis. Få videnskabens bedste råd til, hvordan du skaber et godt og velfungerende kærlighedsliv.

Mental sundhed i hverdagen

HOLD: 2611-164

TID: 22/1, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vores mentale sundhed har stor indflydelse på vores livskvalitet og på risikoen for at udvikle psykiske lidelser. Ifølge Sundhedsstyrelsen betegner mental sundhed en tilstand, hvor man trives, fordi man udfolder og udvikler sine evner, formår at håndtere dagligdagens udfordringer og indgår i fællesskaber med andre mennesker. Få inspiration til, hvordan vi kan bidrage til at passe godt på vores mentale helbred.

22/01: Søvn og mental sundhed. Ali Amidi, lektor i neurovidenskabelig psykologi, Aarhus Universitet

29/01: Kan du spise dig tilpas? Anne Wilhjelm Ravn, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

05/02: Psykisk sygdom og terapeutiske værktøjer. Dorthe Raff, cand.psych. aut.

12/02: Forstå dit nervesystem, og styr uden om den usunde stress. Karen Johanne Pallesen, neurobiolog og ph.d. i sundhedsvidenskab

19/02: Fysisk aktivitet – hvad og hvor meget skal der til? Marina Aagaard, træningseksper, master i fitness og træning og ekstern underviser, Syddansk Universitet

26/02: Brug hænderne, og få ro i hovedet. Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner

i weekenden

Den stressede hjerne – fra stress til resiliens

HOLD: 2611-163

TID: 24/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Karen Johanne Pallesen, neurobiolog og ph.d. i sundhedsvidenskab

Mange forskellige begivenheder kan få os til at skrue op for stressen. Fra små problemer i dagligdagen til store personlige omvæltninger. Ny viden om nervesystemet danner løbende udgangspunkt for udviklingen af metoder til effektiv stressforebyggelse og stresshåndtering, som kan nedbringe vores stress til et niveau, hvor den ikke er usund. Hør om den nyeste forskning, og få viden og værktøjer til stresshåndtering. Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, refleksioner og øvelser.

Din hjerne snyder dig

HOLD: 2611-196

TID: 16/2, 1 mandag, kl. 17.30-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych. aut. samt leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

Hvad enten det handler om en trang til at spille om penge, overspise, drikke eller andet, er det hjernen, der snyder os til afhængighed. Men hvorfor udløses denne kraftige, tilsyneladende ukontrollerbare trang? Og hvordan slipper man ud af den igen? Bliv klogere på, hvorfor og hvordan hjernen snyder os, og hør om afhængighedens basale mekanismer. Hør, hvordan man kan komme ud af afhængighed med en række simple psykologiske redskaber. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Din hjerne snyder dig' (Gyldendal, 2021).

Benjamin Svejgaard

Vores forunderlige hjerne

HOLD: 2611-476

TID: 22/1, 8 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Hjernen er kroppens komplekse kommandocenter. Den udgør 2 % af kroppens vægt, men bruger 20 % af kroppens energi og indeholder milliarder af nerveceller, der er forbundet i et komplekst netværk. Hvad ved vi egentlig om denne fabelagtige konstruktion i dag? Forelæsningsrækken dykker ned i en række af hjernens mysterier med afsæt i ny forskning.

22/01: Den teknologiske hjerne. Benjamin Svejgaard, læge og hjerneforsker, Aalborg Universitet

29/01: Hukommelse. Magnus Kjærgaard, lektor i neurobiologi, Aarhus Universitet

05/02: Hjernen og sprog. Mikkel Wallentin, professor i kognitionsvidenskab, Aarhus Universitet

12/02: Lillehjernen. Lau Møller Andersen, lektor i kognitionsvidenskab, Aarhus Universitet

19/02: Køn, hormoner og hjerne. Michael Winterdahl, seniorforsker, Sexologisk Center, Aalborg Universitetshospital

26/02: Når hjernen møder kunst (på letforståeligt engelsk). Andrea Moreno, lektor i neurovidenskab, Aarhus Universitet

05/03: Den biologiske funktion af søvn og drømme. Brian Hansen, professor i integrativ hjernebilleddannelse, Aarhus Universitet

12/03: Samspillet mellem hjerne og tarm. Nikolaj Rittig, læge og forsker, Steno Diabetes Center Aarhus, Aarhus Universitet

Sindets labyrint – når psyken udfordres

HOLD: 2611-202

TID: 18/2, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Louise Margrethe Pedersen, cand.psych., specialkonsulent, Aarhus Universitet

Hvordan påvirker psykiske lidelser vores tanker, følelser og adfærd? Hvad er årsager og symptomer? Forelæsningsrækken dykker ned i nogle af de mest udbredte psykologiske diagnoser. Gennem den nyeste viden får du et indblik i de mekanismer, der skaber og vedligeholder disse tilstande. Vi ser også på, hvordan moderne behandling og strategier kan hjælpe den enkelte til et bedre liv. Undervisningen er for alle med interesse i psykologi – uanset om du arbejder med mennesker, kender nogen, der er ramt, eller blot ønsker at forstå sindets kompleksitet bedre.

18/02: Angst

25/02: Depression

04/03: ADHD

11/03: Autismespektrumforstyrrelser

18/03: Personlighedsforstyrrelser

Den gode samtale

HOLD: 2611-197

TID: 23/2, 5 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Samtalen er grundstenen i alle vores relationer. Vi taler sammen hver dag, udveksler ord og holdninger, men hvad sker der egentlig, når vi samtaler? I en tid præget af hurtige beskeder og konstante skift mellem kommunikationskanaler sætter vi fokus på den fokuserede og nærværende samtale. Få nye redskaber til at skabe samtaler, der forandrer, forbinder og udvikler – både privat og professionelt.

23/02: Kunsten at tale sammen – hvordan gør man egentlig?

Jakob Steensig, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet

02/03: Psykologiens veje til de gode samtaler i relationer. Asger

Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

09/03: Samskabende møder – den professionelle samtale. Linda

Greve, ph.d. og leder af VIA Uddannelsesakademi

16/03: Stemmen og kropssproget i samtalen. Linda Greve, ph.d.

og leder af VIA Uddannelsesakademi

23/03: Tavshed i den offentlige samtale. Ejvind Hansen, forskningschef i journalistisk filosofi, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Videnskaben bag maden – Tag grøntsagerne alvorligt

FOREDRAG OG MIDDAG. SE SIDE 45

To fag, ét emne: Hvad er bevidsthed?

HOLD: 2611-198

TID: 2/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISERE: Morten Storm Overgaard, professor i kognitiv neurovidenskab, Aarhus Universitet, og Asger Kirkeby-Hinrup, docent, Teoretisk Filosofi, Lunds Universitet

Der findes videnskabelige mysterier, hvor vi ikke ved, hvordan vi overhovedet skal begynde at tænke om dem. Et af disse mysterier er vores bevidsthed, for hvad er bevidsthed egentlig? Kan vores bevidsthed forklares af hjernens processer, eller har den sin egen beskaffenhed? Og er bevidstheden noget unikt og særligt ved mennesket? To forskere gør dig klogere på et af videnskabens store mysterier ud fra hver deres faglige synspunkt.

17.15: Filosofien om bevidsthed

18.45: Pause

19.15: Neurovidenskaben om bevidsthed

20.45: Spørgsmål

Tarmen – fra ende til anden

HOLD: 2611-141

TID: 4/3, 2 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISERE: Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser, og Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og sundhed, men dets funktioner er helst ikke noget, man taler om. De seneste år har forskningen dog understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm, og emnet er blevet mindre tabubelagt. Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Det har bl.a. sit eget nervesystem, opsuger næringsstoffer, producerer hormoner og huser vigtige bakterier. Bliv klogere på tarmsystemet, når to eksperter gennemgår tarmens funktion, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringens betydning for tarmen. Du får viden om, hvad du selv kan gøre for at få en sund tarm.

Det kommunikerende sundhedsvæsen

HOLD: 2611-195

TID: 18/3, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Lea Lund, seniorforsker ved Center for Fælles Beslutningstagning og lektor i kompetenceudvikling, Syddansk Universitet

Har du prøvet at gå ud fra en konsultation hos din læge og været i tvivl om, hvad der faktisk blev aftalt, og hvorfor du skal have den behandling, der blev besluttet? Det har mange. Såkaldt 'fælles beslutningstagning' er en tilgang til dialog, der bidrager til, at patienter bliver mere afklarede om egne værdier og præferencer og oplever mindre tvivl i forhold til behandling. Bliv klogere på, hvad fælles beslutningstagning er, og hvad man selv som patient kan gøre for at være mere med i processen omkring sin behandling. I den forbindelse indrages patienten Vibeke Andersens erfaringer.

Når hjertet går i stå – hjertestop før, nu og i fremtiden

HOLD: 2611-201

TID: 19/3, 2 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Hans Kirkegaard, professor emeritus i akutmedicin, Aarhus Universitet

Hvert år rammes tusindvis af danskere af hjertestop – en af de mest akutte og livstruende medicinske tilstande. Men hvad sker der egentlig i kroppen, når hjertet pludselig stopper? Hvordan virker genoplivning, og hvad er den videre behandling? Hør om anatomi, fysiologi, diagnose og behandling – og lidt om forebyggelse. Hvad sker der fra de første afgørende sekunder, hvor hurtig handling er altafgørende, til den videre behandling på hospitalet?

Det nordiske køkken – plantebaseret kost og sundhed

HOLD: 2611-309

TID: 23/3, 1 mandag, kl. 17.30-20.30

PRIS: 260 kr., studerende 130 kr.

UNDERVISER: Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

I de nye kostråd – De Nordiske Næringsstofanbefalinger (2023) – er der lagt op til, at planteriget bør fylde mere på vores tallerken. Men hvad vil det sige at spise plantebaseret? Hvilke plantebaserede fødevarer gemmer sig i det nordiske spisekammer, som er gode for vores helbred? Og er det godt for alle at spise mere plantebaseret og mindre kød? Er der aldersgrupper eller patientgrupper, fx i forbindelse med knogleskørhed eller tarmproblemer, hvor det kan være uhensigtsmæssigt?

Kort og godt om overgangsalderen

HOLD: 2611-199

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Ditte Trolle, overlæge og speciallæge i gynækologi og obstetrik, Center for Kønsidentitet, Aalborg Universitetshospital

Kvindens overgangsalder medfører store ændringer i kroppen og til tider også i sindet. Men hvad er det, der sker? Hvordan klarer man overgangen bedst muligt? Og hvad med hormoner, humørsvingninger og sexliv? Denne aften vil gynækolog og sexolog Ditte Trolle fortælle om overgangsalderen og om, hvordan man kan lære at forstå og styre sig vej igennem overgangen. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om overgangsalderen' (Dansk Psykologisk Forlag, 2024).

Kreativitet i hverdagen

HOLD: 2611-398

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Lene Tanggaard Pedersen, professor i psykologi, Aalborg Universitet

Kreativitet er en kernekompetence i en foranderlig hverdag. Kreativitet gør os bedre til at løse problemer, lære nyt og skabe mening i hverdagen. Der er mange måder at forstå kreativitet på, men en ting er sikkert – den kommer ikke ud af det blå. Så hvad er kreativitet egentlig? Er nogle mennesker mere kreative end andre? Hvilken rolle spiller vaner for vores måder at tænke på, og hvordan bryder vi faste tankemønstre? Hvordan får vi implementeret kreativiteten i vores arbejde, på uddannelser og i vores liv?

Få styr på dit høretab

HOLD: 2611-200

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Anne-Mette Mohr, cand.psych. aut., specialist i klinisk psykologi, House of Hearing

God hørelse er afgørende for livskvaliteten. Imidlertid er der mange fordomme om høretab, og disse fordomme er ofte årsag til, at man ikke får gjort noget ved høretabet. Hvad enten man er yngre eller ældre. Få indblik i, hvordan hørelsen fungerer, og hvilken rolle et høreapparat spiller, når man hører dårligt. Hør også om strategier til at få samtalen til at fungere, når der er et høretab på spil. Bliv bl.a. klogere på, hvordan omgivelserne bedst håndterer udfordringerne ved at være sammen med personer med dårlig hørelse. Forelæsningen henvender sig til alle, unge såvel som ældre og pårørende.

Natur og sundhed – naturens helbredende kræfter

HOLD: 2611-194

TID: 26/3, 1 torsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Peter Thybo, master i læreprocesser, PD i alm.pæd., fysioterapeut, certificeret specialist i arbejdsliv samt CEO i SundhedsUniverset.com

Hvorfor sidde inde, når alt håb er ude? Naturen kan give os jordforbindelse og ro, lindre stress og virke helbredende ved fysisk sygdom. Med afsæt i den nyeste forskning stiller undervisningen skarpt på naturens stærke sundhedsfremmende og helbredende virkninger på os mennesker. Få en større forståelse for menneskets forbindelse til naturen, og bliv klogere på naturterapi. Hør om teknikker til at opnå mere indre ro, balance og overskud i hverdagen gennem naturen.

Metakognitiv terapi – bliv ven med dine tanker

HOLD: 2611-405

TID: 15/4, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Ina Skyt, autoriseret psykolog, ph.d., selvstændig psykolog og parterapeut

Metakognitiv terapi er en nyere metode til behandling af en række psykiske lidelser som fx angst og depression. Modsat mange andre terapiretninger fokuserer metoden ikke så meget på det konkrete indhold af tanker, men derimod på, hvad man stiller op med tanker. Centralt er det 'kognitive opmærksomhedssyndrom', der dækker over en række uhensigtsmæssige strategier som bekymring, grublen, overopmærksomhed og undgåelsesadfærd. Få en introduktion til metakognitiv terapi samt konkrete værktøjer og øvelser.

Gå dig klog. Tag med på filosofisk vandretur.

SE SIDE 61

Sunde grænser

HOLD: 2611-397

TID: 19/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for særpris ved forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Karen Wichmann, autoriseret psykolog, specialist i psykoterapi for voksne og specialist i klinisk børnepsykologi

At sætte sunde grænser handler om at skabe balance mellem dine egne ønsker og ressourcer på den ene side og andres forventninger og krav på den anden. Og grænser er vigtige for at undgå stress, udbrændthed, angst og giftige relationer. Med afsæt i psykologisk teori og forskning får du indblik i, hvorfor man kan få problemer med at sætte grænser, samt konkrete redskaber til at sætte sunde grænser på forskellige områder i dit liv: i familien, i forældrerollen, på jobbet og på sociale medier m.v. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Sunde grænser' (Dansk Psykologisk Forlag, 2025).

Neurodiversitet – forståelse af forskellige hjerner

HOLD: 2611-455

TID: 19/5, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Anne-Mette Lange, klinisk psykolog, autoriseret specialist i børne- og ungepsykologi

Neurodiversitet handler om den naturlige variation i, hvordan mennesker tænker, lærer og oplever verden. Nogle har en diagnose som ADHD, autisme eller dysleksi, mens andre blot mærker, at deres hjerner fungerer anderledes end flertallet. At forstå neurodiversitet handler om at anerkende, at vi fungerer forskelligt – og at trivsel afhænger af, hvordan omgivelserne møder os. Denne aften stiller vi skarpt på, hvordan vi kan udvide vores forståelse af forskellige hjerner og skabe rammer, der giver flere mulighed for at deltage, trives og bruge deres styrker – i skolen, på arbejdet og i livet.

Rundt om osteoporose

HOLD: 2611-399

TID: 27/5, 1 onsdag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISERE: Bente Langdahl, ph.d., dr.med., overlæge og professor med speciale i osteoporose, Aarhus Universitetshospital, og Jannie Dahl Hald, afdelingslæge og ph.d., Aarhus Universitetshospital

Op mod 700.000 danskere lider af osteoporose – også kaldet knogleskørhed – og langt størstedelen lever med sygdommen uden selv at vide det. Osteoporose giver ingen symptomer, før det første brud indtræffer, og kvinder rammes over dobbelt så hyppigt som mænd. Men hvad er osteoporose? Kan man selv gøre noget for at forebygge eller lindre sygdommen? Hvilken rolle spiller kost og motion? Hør om årsager og risikofaktorer, og hvordan man kan forebygge og behandle osteoporose i dag. Få indblik i den nyeste viden på området, og tag gode råd om en knoglesund livsstil med hjem.

En ny forståelse af unges mistrivsel: Modspil til sygeliggørelsen af unges liv

HOLD: 2611-396

TID: 27/5, 1 onsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Joachim Meier, ph.d., autoriseret psykolog, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet, og konsulent ved Clavis Erhvervspsykologi

Unge mistrivsel er alle vegne. Men forstår vi den måske helt forkert? Psykolog Joachim Meier viser med udgangspunkt i sin forskning, at vi i dag risikerer at sygeliggøre erfaringer og tilstande, der ofte er helt normale livsproblemer, som de fleste unge gennemgår. Hør blandt andet om, hvorfor vi skal almengøre det svære i livet, og 9 andre pejlemærker, der er relevante at orientere sig efter, uanset om du er forælder, lærer, leder eller måske endda selv er ung. Forelæsningsen tager afsæt i bogen 'En ny forståelse af unges mistrivsel' (Akademisk Forlag, 2025).

Parkinsons sygdom i et nyt lys

HOLD: 2611-404

TID: 27/5, 1 onsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Poul Henning Jensen, professor og forskningsleder, Aarhus Universitet

Parkinsons sygdom er en af de mest almindelige neurologiske sygdomme i Danmark, og op imod 12.000 danskere lider af sygdommen. Den uhelbredelige lidelse er bedst kendt for bevægelsesforstyrrelser som rysten, langsomme bevægelser og usikker balance. Sygdommen starter dog meget tidligere med forskellige mere diffuse symptomer som depression, søvnforstyrrelser og forstoppelse. Et nyt fokus på netop de tidlige forandringer samt kliniske behandlingsforsøg giver håb om tidlig diagnostik og behandling af sygdommen.

Det psykopatiske sind

HOLD: 2621-120

TID: 31/8, 1 mandag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Lars Bjerggaard, autoriseret klinisk psykolog, specialist og supervisor i psykopatologi, Retspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Vi drages af artikler, podcasts og film. Vi kigger undersøgende på chefen, hvis hun har lidt for spidse albuer: Er hun mon psykopat? Men det er næppe så enkelt. Psykopati, eller dyssocial personlighedsforstyrrelse, er en kompleks personlighedsforstyrrelse karakteriseret ved manglende empati, overfladiske følelser og manipulerende adfærd. Psykopater viser ofte charme og intelligens, men mangler samvittighed og ansvarsfølelse. Vi stiller skarpt på det psykopatiske sind og den vanskelige diagnosticering og udredning. Hør om adfærd, personlighedstræk og behandlingsmuligheder.

Sæt kryds i kalenderen til Hearts & Minds Festival 25-27/9.

Trækteori – personlighedens fem byggesten

HOLD: 2621-119

TID: 31/8, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anna Pacak-Vedel, adjunkt i psykologi, Aalborg Universitet

Er personlighed noget, man har, eller noget, man gør? Kan man kategorisere mennesker i personlighedstyper? Hvor stabil eller foranderlig er personligheden? Og hvilken betydning har personligheden for vores liv? Nyere forskning inden for trækteori peger på, at personlighed i høj grad handler om individers kombination af fem afgørende personlighedstræk: 'Big Five'. I løbet af tre aftener skal vi omkring de fem personlighedstræk: neuroticisme, ekstroversion, åbenhed, omgængelighed og samvittighedsfuldhed. Bliv klogere på de fem træk og deres rolle i menneskers liv.

31/08: 'Big Five' og neuroticisme

07/09: Ekstroversion og åbenhed

14/09: Omgængelighed og samvittighedsfuldhed

Positiv psykologi i hverdagen

HOLD: 2621-118

TID: 1/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri. Positiv psykologi er opstået, fordi man inden for psykologien i mange år har haft et dominerende fokus på behandling frem for forebyggelse – af fx stress og psykiske sygdomme. Bliv introduceret til den positive psykologis teorier og metoder, og få indblik i, hvordan positiv psykologi kan bruges i hverdagen.

01/09: Introduktion til den positive psykologi. Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

08/09: Håb og handling i hverdagen. Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist

15/09: Motivation i hverdagen. Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, Aarhus Universitet

22/09: Flow i hverdagen. Jørgen Lyhne, neuropsykolog, konsulent og forfatter

29/09: Glæde og lykke i hverdagen. Louise Tidmand, ph.d., lektor, Københavns Professionshøjskole og uddannelseschef i Styrkeakademiet

Vi byder på gratis
livestreamede forelæsninger

FÅ VIDEN HJEM I STUEN. SE SIDE 6-7

Fup og fakta om ernæring

HOLD: 2621-117

TID: 8/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Esben Skipper Sørensen, professor i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

Er det sundhedsskadeligt at drikke sodavand med kunstige sødestoffer? Bør man skære ultraforarbejdede fødevarer fra? Hæver havregryn blodsukkeret på en problematisk måde? Hjælper den daglige multivitamin overhovedet? Nyhedsstrømmen flyder over med råd om, hvad vi bør spise – og hvad vi bør undgå. Det kan være svært at skelne mellem markedsføring, myter og videnskabelige fakta. Få en grundlæggende og forskningsbaseret introduktion til menneskets ernæring og et kritisk blik på populære kostretninger, kosttilskud, tilsætningsstoffer og ultraforarbejdede fødevarer.

08/09: Introduktion til menneskets fordøjelsessystem og mikrobiota

15/09: Kroppens brændstoffer – protein, fedt og kulhydrat

22/09: De livsnødvendige vitaminer – får vi nok eller for meget?

29/09: Mineraler – behøver vi at tage tilskud?

06/10: Tilsætningsstoffer og ultraforarbejdede fødevarer – er det bare dårligt?

Sidste nyt fra sundhedsvidenskaben

HOLD: 2621-240

TID: 19/10, 4 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Vi ved efterhånden en hel del om vores komplekse kroppe. Men der er stadig – og opstår hele tiden – en lang række mysterier, som forskere og eksperter forsøger at finde svarene på. For hver lille opdagelse får vi en større forståelse for, hvordan nerveceller, tarmbakterier, proteiner og meget andet interagerer i den enorme maskine, som kroppen udgør. Dyk ned i aktuel sundhedsvidenskabelig forskning, få de nyeste resultater, og bliv klogere på dig selv og din krop.

19/10: Svarene står skrevet i generne. Anders Børghlum, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

26/10: Bedste behandling til hjertestoppatienter. Asger Granfeldt, professor i intensiv medicin, Aarhus Universitet

02/11: Stroke – behandling af blodprop og blødning i hjernen. Niels Hjort, klinisk lektor og overlæge, Aarhus Universitetshospital

09/11: Tarmbakterier kan redde liv. Simon Mark Dahl Baunwall, postdoc og læge, Aarhus Universitetshospital

Værd at vide om kvinders sundhed

HOLD: 2621-279

TID: 20/10, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Viden om kvinders sundhed har længe været utilstrækkelig. Historisk har kvinder været udelukket fra medicinske studier – bl.a. på grund af den hormonelle cyklus eller risikoen for graviditet. Så hvor meget ved vi egentlig om kvindekroppen i dag, når forskningen primært har fokuseret på mænd? De seneste år er der i stigende grad blevet sat fokus på kvinders sundhed, og ny forskning afslører fx kønsforskelle i symptomer og sygdomsforløb, der kan have afgørende indflydelse på diagnosticering og behandling.

20/10: Introduktion til den oversete kvindekrop og overgangsalder. Ditte Trolle, Overlæge og speciallæge i gynækologi og obstetrik, Center for Kønssidentitet, Aalborg Universitetshospital

27/10: Endometriose – hvad ved vi? Dorte Rytter, lektor i epidemiologi, Aarhus Universitet

03/11: Kvindehormoners indvirkning på muskelmasse, præstation og træningsadaptation gennem livet. Mette Hansen, professor i idræt, Aarhus Universitet

10/11: Graviditet, fødsel og mentalt helbred. Trine Munk-Olsen, ph.d., professor ved Klinisk Institut, Forskningsenhed for Børne- og Ungdomspsykiatri, Syddansk Universitet

En ny livsfase – brug den meningsfuldt

HOLD: 2621-116

TID: 26/10, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi lever længere og bedre. Uden det rigtig er gået op for os, har vi fået en helt ny livsfase mellem voksen og gammel. Stadig flere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere, end de selv og omverdenen forventer, og det derfor ikke er dem, men snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Men hvad skal den nye livsfase bruges til, og hvad skal prioriteres højest. Få eksperternes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv i den tredje alder kan være.

26/10: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'. Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere

02/11: Alderdommens biologi – hvordan får man en sund og aktiv aldring (på letforståeligt engelsk).

Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet

09/11: Skønlitteratur – hvordan kan læsning give livskvalitet? Peter Simonsen, professor i europæisk litteratur, Syddansk Universitet

16/11: Vendepunkter – tab, sorg og vækst. Mai-Britt Guldin, cand.psych. aut., specialist i psykoterapi og seniorforsker, Aarhus Universitet, samt leder af Center for Sorg og Eksistens

23/11: Fysisk aktivitet og boldspil – hold kroppen ung og humøret højt. Peter Krusturp, professor i sport og sundhed, Syddansk Universitet

30/11: Hold hjernen skarp med kunst og kreativitet. Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner

Få meget viden på en enkelt aften

HVERT SEMESTER BYDER PÅ MANGE FORELÆSNINGER PÅ EN ENKELT AFTEN

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

HOLD: 2621-239

TID: 11/11, 2 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Jonathan Vela, speciallæge i reumatologi, Aalborg Universitetshospital

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, som kommer med alderen, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Leddegigt er en gigtsygdom udløst af betændelsesprocesser i leddene og kroppen generelt. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er leddegigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt? Hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Og hvilke muligheder er der for behandling? Hør om sygdommens årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

Bliv klog på høj begavelse *i weekenden*

HOLD: 2621-114

TID: 29/11, 1 søndag, kl. 11:00-15:00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

BOG: Mulighed for særpris ved forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Dea Franck, autoriseret psykolog med ekspertise i høj begavelse

At være højt begavet kan både være en gave og en udfordring. Få indsigt i, hvad høj begavelse er, hvad det indebærer, hvordan man kan forstå og misforstå den høje begavelse, og hvordan den kan testes. Du får viden om, hvordan høj begavelse adskiller sig fra diagnoser som autisme og ADHD, og du vil få indblik i de særlige udfordringer og potentialer, som højtbegavede børn, unge og voksne står over for. Forelæsningsen omfatter alle aldre og tager bl.a. afsæt i bøgerne 'Kort & godt om høj begavelse' og 'Højtbegavet – en guide til store børn og unge' (Dansk Psykologisk Forlag, 2023).

Livskraftens psykologi

HOLD: 2621-113

TID: 3/12, 1 torsdag, kl. 17:15-20:15

PRIS: 260 kr., studerende 130 kr.

UNDERVISERE: Jan Tønnesvang, professor i integrativ psykologi, Aarhus Universitet, og Sanne Schou, cand.psych. aut., ekstern lektor

Hvilke psykologiske forhold skaber mening, engagement og trivsel i menneskers liv, og hvordan kan man fremme det? Denne aften sætter vi fokus på betydningen af vores psykologiske grundbehov og på 'den psykologiske ilt', der skal til for at realisere disse behov og herigennem øge livskraften. Det handler om at opleve mening, at høre til i relationer, at kunne være sig selv og at mestre sine livsopgaver. Få en bedre forståelse af, hvad psykologiske behov betyder for din livskraft, og tag inspiration med dig hjem, der kan bruges både privat og i arbejdslivet.

Muskler – stærk hele livet

HOLD: 2621-261

TID: 8/12, 1 tirsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Kristian Overgaard, lektor i idræt, Aarhus Universitet

Uanset om du jagter bussen, personlige rekorder i træningscentret eller et respektindgydende håndtryk som 80-årig, så er stærke muskler nøglen. Men allerede fra 30-40 årsalderen begynder muskelmasse og -styrke at falde. Den gode nyhed er, at musklerne bliver ved med at kunne forbedres – hele livet. Det er aldrig for sent at gå i gang med styrketræning, og det har afgørende effekt på din styrke, udholdenhed, sundhed og livskvalitet. Bliv klogere på, hvad der faktisk sker inde i musklerne og i nervesystemet, når vi bevæger os, træner og bliver ældre. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Muskler' (Aarhus Universitetsforlag, 2025).

Kort og godt om psykiatriske diagnoser hos børn og unge

HOLD: 2621-115

TID: 26/10, 1 mandag, kl. 17:30-20:15

PRIS: 260 kr., studerende 130 kr.

BOG: Mulighed for særpris ved forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Per Hove Thomsen, overlæge og professor i børne- og ungdomspsykiatri, Aarhus Universitet, og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

I dag får omkring 15 % af alle børn og unge en psykiatrisk diagnose, inden de fylder 18 år. Det kan være alt fra ADHD og autisme til lidelser som spiseforstyrrelser, depression og angst. Men hvordan stilles en diagnose, og kan man komme af med den igen, når man først har fået den? Få indblik i de psykiatriske diagnoser. Hør om forebyggelse, tidlig indsats, udredning, og hvordan vi kan skabe et mere rummeligt og inkluderende samfund i alt fra børnehaver til uddannelsessystemet og arbejdspladserne. Aftenen bygger på bogen 'Kort og godt om psykiatriske diagnoser hos børn og unge' (Dansk Psykologisk Forlag, 2025).

Natur & univers

På opdagelse i partiklernes verden

HOLD: 2611-069

TID: 19/1, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Partikelfysikken er en uhyre kompleks og samtidig fascinerende gren af den moderne fysik, som beskæftiger sig med verdens mindste bestanddele og rummer svarene på nogle af de største gåder. Få en generel introduktion til partikelfysikken, dyk ned i standardmodellen, og hør om planerne for en ny og større accelerator ved CERN. Bliv dus med de fascinerende neutrinoer, og vær med til at se på, hvordan tyngdekraften kan beskrives matematisk.

19/01: Partikelfysikkens forunderlige verden. Christian Bierlich, ph.d., forsker i teoretisk partikelfysik, Lunds Universitet

26/01: Eksperimentel partikelfysik. Katinka Wandall-Christensen, ph.d.-studerende i eksperimentel partikelfysik

02/02: De drilske neutrinoer. Mads Mølbak Hyttel, cand.scient. i teoretisk højenergipartikelfysik og kosmologi

09/02: Tyngdekraft: Partikelfysikkens sorte hul. Edis Devin Tireli, cand.scient. i teoretisk højenergipartikelfysik og kosmologi

Fremtidens energi

HOLD: 2611-273

TID: 20/1, 8 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Hvordan forsyner vi et moderne samfund med energi – uden at forværre klimakrisen? CO₂-udledningen stiger, elforbruget er rekordhøjt, og behovet for grønne løsninger akut. I jagten på fremtidens bæredygtige energisystemer spiller en række teknologier en nøglerolle. Denne forelæsningsrække giver dig indsigt i fremtidens vedvarende energiformer og teknologier.

20/01: Vindenergi. Jens Nørkær Sørensen, professor i vindenergi, Danmarks Tekniske Universitet

27/01: Solenergi. Sune Thorsteinsson, projektleder, DTU Electro, Danmarks Tekniske Universitet

03/02: Geotermisk energi (på letforståeligt engelsk). Ivanka Orozova Bekkevold, lektor, ph.d. i geofysik, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

10/02: Bioenergi og biobrændstoffer (på letforståeligt engelsk). Hariklia Gavala, professor i bioenergi, Danmarks Tekniske Universitet

17/02: Bølgeenergi. Erik Damgaard Christensen, professor og sektionsleder, DTU Mekanik, Danmarks Tekniske Universitet

24/02: Fusionsenergi. Søren Bang Kørholm, seniorforsker i plasmafysik og fusionsenergiforskning, Danmarks Tekniske Universitet

03/03: Hvilke energiformer bør Danmark satse på i fremtiden? Brian Vad Mathiesen, professor i energiplanlægning, Aalborg Universitet

10/03: Energilagring – Power to X. Anke Hagen, professor, DTU Energi, Danmarks Tekniske Universitet

Galakser

HOLD: 2611-285

TID: 21/1, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Peter Bjørnholt, cand.scient. i astronomi

Galakser forundrer og overrasker til stadighed astronomer med deres afgørende rolle i fortællingen om universets udvikling. Galaksernes forskellighed, dannelse og udvikling er de centrale emner for kurset sammen med den nyeste forskning i mørkt stof, mørk energi, sorte huller, kvasarer, galaksesammenstød og de allertidligste galakser. Vi vil se på samlinger af galakser – galaksehobe og superhobe – og fokusere på de nye spændende observationer af universets tidligste galakser, som udfordrer de gængse galaksedannelsesteorier.

Havet

HOLD: 2611-037

TID: 19/1, 1 mandag og 5 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Uanset om det er blikstille eller stormomsust, fascinerer havet os. Men hvad foregår der under havets overflade? Dyk ned i havet i selskab med en lang række eksperter. Vi skal høre, hvordan klimaforandringer, forurening og fangst truer livet i de danske farvande, men vi skal også se på tiltag til gavn for biodiversiteten, hvordan en effektiv og bæredygtig tangproduktion kan være løsningen på flere store udfordringer, og hvordan vi bedst beskytter havene i fremtiden.

19/01: Havets tilstand – et overblik. Stiig Markager, professor i marin biodiversitet, Aarhus Universitet

28/01: Plastik i havene. Jakob Strand, ph.d., seniorforsker i marin biodiversitet, Aarhus Universitet

04/02: Kan tang løse fremtidens udfordringer? Annette Bruhn, seniorforsker i marin økologi, Aarhus Universitet

11/02: Vejen til bæredygtigt fiskeri. Peter Grønkjær, professor i akvatisk biologi, Aarhus Universitet

18/02: Marsvin i et presset miljø – mister vi Danmarks mindste hval? Signe Sveegaard, ph.d., seniorrådgiver i havpattedyrforskning, Aarhus Universitet

25/02: Hvad kan vi lære af de strandede hvaler? Aage Kristian Olsen Alstrup, lektor, specialdyrlæge, ph.d., dr.med.vet., PET-centret, Aarhus Universitetshospital

Livets største spørgsmål

HOLD: 2611-182

TID: 10/2, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 850 kr., studerende 425 kr.

Tag med på en opdagelsesrejse ind i nogle af de største og mest grundlæggende spørgsmål om mennesket og universet. Forskningen drives af nysgerrighed, overraskelser og nye erkendelser. Videnskaben lever af ubesvarede spørgsmål – og der er heldigvis stadig mange. Samtidig rykker vi tættere på svar. Få seks naturvidenskabelige forskeres bud på et svar på en stribe af de helt store spørgsmål om livet.

10/02: Hvordan opstod universet – og hvornår går det under?

Ole J. Knudsen, BS i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

17/02: Hvad er liv? Jens Fedder, professor i andrologi, Aarhus Universitet

24/02: Hvordan er mennesket blevet menneske? Mikkel Heide Schierup, professor i bioinformatik, Aarhus Universitet

03/03: Hvad består vores bevidsthed af? Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

10/03: Hvad adskiller mennesket fra andet levende? Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

17/03: Er der liv andre steder i universet? Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

Er det virkelig rigtigt at ...?

HOLD: 2611-286

TID: 12/2, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Fakta og myter kan nemt blive blandet sammen og gøre os i tvivl om rigtigt og forkert. Måske især når det drejer sig om noget svært forståeligt inden for naturvidenskab. Usikkerheden kan opstå pga. konspirationsteorier, uenigheder forskere imellem eller manglende viden om et bestemt emne. Vi forsøger at få afklaret, hvad der er fup, og hvad der er fakta, inden for en række naturvidenskabelige spørgsmål.

12/02: ... kunstig intelligens ikke er farlig? Kaj Grønbæk, institutleder, professor i datalogi, Aarhus Universitet

19/02: ... vi kan skabe kunstigt liv i laboratoriet? Ebbe Sloth Andersen, lektor i molekylærbiologi og genetik, Aarhus Universitet

26/02: ... der har været mennesker på Månen? Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og museumsinspektør, Science Museerne, Aarhus Universitet

05/03: ... vild natur har brug for store dyr? Camilla Fløjgaard, seniorforsker i biodiversitet, Aarhus Universitet

12/03: ... der ikke er nogen konflikt mellem videnskab og religion? Casper Andersen, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

19/03: ... god natur er sund natur? Rasmus Ejrnæs, professor i biodiversitet, Aarhus Universitet

Bakteriernes skjulte liv

HOLD: 2611-287

TID: 16/2, 5 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

De er usynlige for det blotte øje, men bakterierne er overalt; i og på os og i omgivelserne. Nogle er livsnødvendige, andre gør os syge. Bakterier virker simple, men forskning viser, at de lever i avancerede samfund, kommunikerer over store afstande og producerer bl.a. antibiotika. I denne forelæsningsrække gør nogle af landets førende bakterieforskere os klogere på en af klodens mest udbredte og komplekse livsformer.

16/02: Introduktion – bakteriernes fantastiske egenskaber.

Lone Gram, professor i bakteriologi, Danmarks Tekniske Universitet

23/02: Vores indre liv – om kost, tarmbakterier og sundhed.

Martin Steen Mortensen, seniorforsker i tarmens mikrobiologi, DTU Fødevareinstituttet

02/03: Biofilm – bakteriernes beskyttelsesrum. Rikke Louise

Meyer, professor i mikrobiologi, Aarhus Universitet

09/03: Et spektakulært fund – kabelbakterier på havets bund.

Casper Thorup, ph.d. i mikrobiologi og virolog, Mikrobiologisk Beredskab, Statens Serum Institut

16/03: På sporet af antibiotikaresistens og dens spredning i dyrelort og spildevand. Patrick Munk, lektor i bioinformatik og mikrobiomer, Danmarks Tekniske Universitet

Rendezvous med solsystemet

HOLD: 2611-547

TID: 23/2, 5 mandage, kl. 17:30-19:15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

TILRETTELÆGGER: Astronomisk Selskab

Solsystemet er vores planetære hjem. De nærmeste planeter har været kendt siden oldtiden. Med teleskopets opfindelse blev vores horisont udvidet dramatisk: Nye planeter, asteroider, kometer og dværgplaneter viste sig at være en del af det kosmiske puslespil. Vi står i dag i en gylden tid for udforskningen af solsystemet. Rumsonder sender billeder hjem fra fjerne egne, og teleskoper kortlægger aldrig før sete detaljer. Hør om de nyeste opdagelser og forskningsresultater.

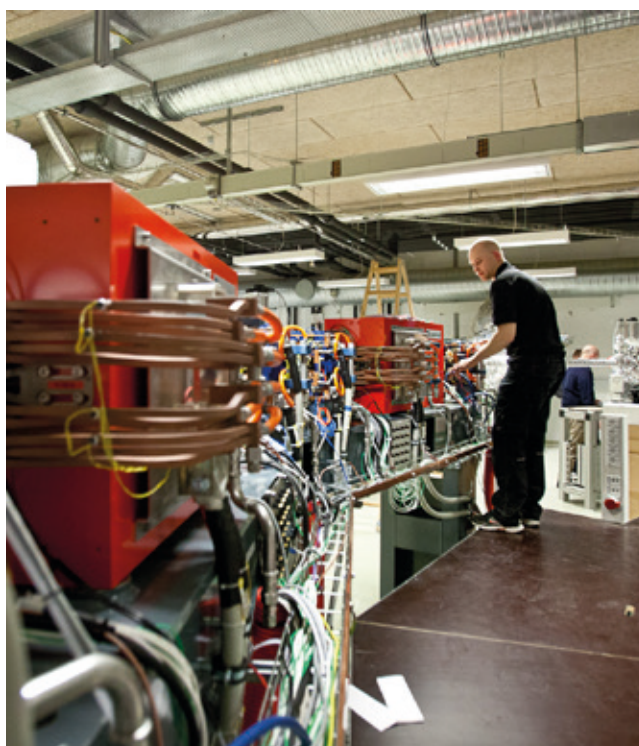
23/02: Solen. Bertil Dorch, bibliotekschef og lektor i fysik, Syddansk Universitet

02/03: Nyt om Solen og Jupiter. John Leif Jørgensen, professor i rumfartsteknologi, Danmarks Tekniske Universitet

09/03: Is i solsystemet. Christine Schøtt Hvidberg, professor i is- og klimafysik, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

16/03: Máni og Månen. Jens Frydenvang, lektor, planetforsker, Københavns Universitet

23/03: Asteroider og andre smålegemer. Kim Lang, cand.scient. i astronomi og fysik, laboratorieassistent, Andreasen & Hvidberg

Bag kulisserne i forskningen: Besøg partikelacceleratoren ASTRID2

HOLD: 2611-352

TID: 8/4, 1 onsdag, kl. 17:15-19:15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Heine Dølrath Thomsen, ph.d., acceleratorfysiker, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet, og Jørgen Nielsen, ph.d. og akademisk medarbejder i fysik, Aarhus Universitet

I kælderens på Institut for Fysik og Astronomi står Danmarks største partikelacceleratoranlæg, ASTRID2. Anlæggets tre accelerators kan accelerere elektroner op nær lysets hastighed – ca. 300.000 km i sekundet – med hjælp fra tonstunge magneter, der får elektronerne til at cirkle rundt mere end 6 millioner gange i sekundet. Forskere fra hele verden bruger anlægget til at undersøge en lang række egenskaber ved universets mindste bestanddele. Tag med på rundvisning i det særlige acceleratoranlæg, bliv klogere på, hvordan anlægget virker, og hør om den nyeste forskning.

Fuglenes oprindelse og evolution

i weekenden

HOLD: 2611-020

TID: 11/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog og geolog

For ca. 150 millioner år siden udviklede fuglene sig fra dinosaurerne. I dag har fuglene en indre og ydre anatomi samt fysiologi, som er helt særegen i forhold til alle andre hvirveldyr – dyr med ryggrad. Men mange træk kan spores til deres stammødre blandt dinosaurerne. Denne dag skal vi høre de nyeste videnskabelige hypoteser om, hvordan små fjerkledte dinosaurer udviklede sig til de første frit flyvende fugle. Og hvordan fossilfund fra hele verden dokumenterer fuglenes udvikling igennem sidste del af dinosaurernes tidsalder.

Vilde teorier

HOLD: 2611-142

TID: 13/4, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Forstår du, hvad $E = mc^2$ betyder? Eller er du helt med på, at universet i virkeligheden er opbygget af strenge? Visse matematiske og fysiske teorier er blevet verdenskendte for at være vigtige og kloge – men samtidig næsten umulige at forstå. Men er de nu også det? I denne forelæsningsrække får du en introduktion til nogle af verdens mest agtede teorier, som du faktisk kan være med på. Tag udfordringen op, og bliv klogere på nogle af verdens mest kendte teorier.

13/04: Relativitetsteori. Sofie Marie Koksang, adjunkt i teoretisk astrofysik, Syddansk Universitet

20/04: Mængdelære. Simon Kristensen, professor i matematik, Aarhus Universitet

27/04: Geometri. Henrik Kragh Sørensen, professor i videnskabs-teori, Københavns Universitet

04/05: Sandsynlighedsteori. Andreas Basse-O'Connor, professor i sandsynlighedsteori, Institut for Matematik, Aarhus Universitet

11/05: Kvantemekanik. Jan Joachim Arlt, lektor i kvanteteknologi, Aarhus Universitet

18/05: Strengteori. Emil Have, Carlsberg Fellow, University of Oxford

Fossiler ved de danske kyster

HOLD: 2611-008

TID: 13/4, 20/4 og 27/4 kl. 17.30-19.15 og 3/5 kl. 10.00-14.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

Hvem har ikke samlet et forstenet søpindsvin op på stranden og undret sig over, hvor det er kommet fra, og hvordan det er blevet til? Undergrunden under Danmark er fuld af spor efter et urhav, som eksisterede for millioner af år siden, og sporene kan man finde overalt ved kysterne, i grusgrave og i kalkbrud. Hør om sporene efter urhavets eksotiske dyreliv – fra trilobitter, hajtænder og krabbepoller til de mange forskellige søpindsvin. Forløbet afsluttes med en ekskursion til Sangstrup Klint på Djursland.

Danmarks vildtvoksende orkidéer

HOLD: 2611-338

TID: 14/4, 7 tirsdage, 14/4 og 21/4 kl. 17.30-19.15, 5/5, 19/5, 2/6, 9/6 og 16/6 kl. 18.00-21.00. Ingen undervisning 28/4, 12/5 og 26/5

PRIS: 1250 kr., studerende 625 kr.

UNDERVISER: Peter Wind, seniorbiolog emeritus, Aarhus Universitet

Det overrasker mange, at der er fundet 37 vildtvoksende arter af orkidéer i Danmark. Nogle har store, iøjnefaldende og farvede blomster, mens blomsterne hos andre synes uanseelige. Mange orkidéer vokser under specielle forhold og er derfor sjældne. Alt sammen noget, der gør, at orkidéerne både nationalt og internationalt har en særlig plads i mange naturelskeres hjerter. Gennem foredrag og ekskursioner til nogle af Østjyllands bedste orkidélokaliteter bliver du introduceret til orkidéernes udseende, slægtskabsforhold, biologi, bestøvningsmekanismer samt udbredelse og status i Danmark.

Kvantefysikkens mange forgreninger: Bohr-Einstein-debatter, kvantecomputere og sociale paradokser

HOLD: 2611-336

TID: 15/4, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Esben Rohan Christensen, ph.d., postdoc i teoretisk kvantefysik, Det Danske Institut i Rom

Hvad er kvantefysik? Og hvordan kan kvantefysikkens komplekse verden påvirke vores syn på teknologi, filosofi og sågar sociale strukturer? Denne aften udforsker vi kvantefysikkens dybe filosofiske spørgsmål og dens teknologiske anvendelser. Vi starter ved kvantefysikkens revolution for mere end 100 år siden, ser på dens anvendelser og slutter af med at undersøge, hvordan kvantefysikkens principper kan udfordre vores opfattelser af etik, identitet, nationalitet, seksualitet og køn.

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne.

SE SIDE 8-9

Byens stemmer

HOLD: 2611-389

TID: 22/4, 1 onsdag, kl. 07.00-08.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

MØDESTED: Ved Kapellet på Nordre Kirkegård, Kirkegårdsvej 26

UNDERVISER: Emil Skovgaard Brandtoft, cand.scient. i biologi

I foråret når fuglekoret sit klimaks i fuglenes parringssæson. Fuglesangen er ikke kun stemningsfuld for os – den er en uundværlig del af ritualer, hvor hanner og hunner finder sammen. Hannerne synger for at få lov til at sikre den næste generation af deres art. Fuglesangen er en oplagt måde at kende forskel på de forskellige arter af småfugle. Brug de tidlige morgentimer i selskab med byens fugleliv, og øv dig på at genkende sangen fra arter som bogfinke, solsort og rødhals.

Fra universets oprindelse til altings endeligt

HOLD: 2621-223

TID: 1/9, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Det er svært ikke at fortabe sig i videnskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Om det er Big Bang, livets opståen, menneskets første fodspor eller noget helt fjerde. Men hvordan er historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? Og hvad så, når vores tid rinder ud? I denne forelæsningsrække får du besvaret nogle af de mange spørgsmål, der relaterer sig til start- og slutpunktet for universet, livet og os.

01/09: Big Bang og universet bliver til. Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og museumsinspektør, Science Museerne, Aarhus Universitet

08/09: Da livet opstod. Emil Laust Kristoffersen, adjunkt, Interdisciplinary Nanoscience Center, Aarhus Universitet

15/09: Nu er vi her – hvad er så meningen med det? Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

22/09: I menneskets ældste fodspor. Peter K.A. Jensen, tidligere klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

29/09: Religion og samfundets begyndelse og mulige endeligt. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

06/10: Hvordan går universet under? Ole J. Knudsen, BS i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

PARK – gratis vidensfestival i universitetsparken

SE SIDE 10-11

Kunstig intelligens

HOLD: 2621-270

TID: 2/9, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vi omgiver os med kunstig intelligens på mobilen, i robotstøvsugeren og i ChatGPT. Kunstig intelligens skal gøre vores verden lettere og bedre, men skal som os træne for at lære – og det er ikke helt uden bump på vejen. For kunstig intelligens indeholder bias. Det opdager vi fx, når computeren tænker som en hvid, ufaglært mand. Så hvad er i grunden forskellen på den naturlige og den kunstige hjerne? Og er det fair at forvente gennemsigtige forklaringer af kunstig intelligens? Kom med, når vi tager et kig ud i fremtiden for den interessante og omdiskuterede teknologi.

02/09: Hvordan computere lærer. Ira Assent, professor i datalogi, Aarhus Universitet

09/09: Hybrid intelligens og kreativitet. Jan Løhmann Stephensen, lektor, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet

16/09: Innovation med kunstig intelligens. Anders Kofod-Petersen, professor i anvendt kunstig intelligens, Norges teknisk-naturvidenskabelige universitet

Den klimavenlige have

HOLD: 2621-122

TID: 2/9, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Per Gundersen, professor i skov- og landskabsøkologi, Københavns Universitet

Det er efterår, og nu, hvor haven så småt skal lukkes ned, er det tid til at plante nyt og lægge løg til forårets blomster. Gør noget godt og design din have, så den summer af liv og gør en forskel i klimakrisen. Få indsigt i, hvad en klimahave er, og tips til, hvordan du selv kommer i gang. Med ny forskning og konkrete eksempler hører du, hvordan din have kan lagre mere kulstof, fremme biodiversitet og bedre modstå tørke. Og hør, hvordan haveaffald kan genanvendes som skovbund eller kvasbunker i haven.

På sporet af tidens gåde

HOLD: 2621-165

TID: 14/9, 1 mandag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for særpris ved forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Troels Harmark, lektor i teoretisk partikelfysik og kosmologi, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

Tiden er en gåde. Hvad er tid egentlig, og hvordan ved vi, at tiden findes? Tag med på en rejse, der rækker fra antikkens naturfilosoffer og frem til nutidens forskningsfront i fysik med relativitetsteori, kvantefysik, sorte huller og opdagelsen af universets oprindelse for 13,8 milliarder år siden. Undervejs stilles de store spørgsmål: Går tiden ens for alle? Er alt forudbestemt – eller kan verden overraske? Foredraget bygger på 'På sporet af tidens gåde' (Gyldendal, 2025).

Fortidens fossiler

– nøglen til fremtidens klima

HOLD: 2621-146

TID: 6/10, 1 tirsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Kasia K. Sliwinska, seniorforsker i palæoklima, GEUS

For 15 millioner år siden, i den miocæne epoke, var Danmark et varmt og frodigt land med store floder, mangroveskove, elefanter og flamingoer. Miocæn er særligt interessant, da det var sidste gang i Jordens historie, atmosfærens CO₂-niveau var lige så højt som i dag. Derfor giver perioden os et unikt indblik i, hvordan fremtidens klima kan forventes at påvirke fx vejr og natur. For at forstå datidens temperaturer, havniveauer, dyre- og planteliv, må forskerne aflæse spor i bl.a. fossiler fra mikroalger. Kom med klimadetektererne på arbejde.

Alt hvad du bør vide om naturvidenskab – næsten

HOLD: 2621-247

TID: 19/10, 7 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan er det nu med Newtons love, evolutionsteorien, kvantemekanikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket – eller start her. Naturvidenskaben forundrer og fascinerer med den indsigt, forskerne har opnået, og de spørgsmål, ingen endnu har kunnet besvare. Få et overblik over de kræfter, som styrer alt omkring os, og de sammenhænge, teorier og opdagelser, der ligger bag vores viden i dag.

19/10: Kemi. Mogens Christensen, professor i kemi, Aarhus Universitet

26/10: Geologi. John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

02/11: Biologi. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

09/11: Matematik. Niels Lauritzen, lektor i matematik, Aarhus Universitet

16/11: Astronomi. Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

23/11: Fysik. Søren Ulstrup, lektor i fysik og nanoteknologi, Aarhus Universitet

30/11: Genetik. Thomas G. Jensen, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

Videnskaben bag maden: Tag grøntsagerne alvorligt

HOLD: 2621-286

TID: 4/11, 1 onsdag, kl. 17:00-20:00

PRIS: 575 kr., studerende 475 kr., inkl. middag og drikkevarer

STED: Se mødested på fuau.dk

UNDERVISER: Hanne Lakkenborg Kristensen, professor i grøntsagsvidenskab, Institut for Fødevarer, Aarhus Universitet

Frugt- og grøntproduktionen kan måske løse udfordringer inden for klima, folkesundhed og fødevarerforsyning. I dag fylder produktionen af frugt og grønt på dansk jord ganske lidt, hvorimod vi er mere end selvforsynende med kød og mejeriprodukter. Det kræver derfor opbakning fra både politikere og forbrugere, hvis grøntsagerne skal på dagsordenen. Få indsigt i, hvordan nye og velsmagende afgrøder, robuste plantesorter og nye regenerative måder at dyrke på kan forbedre udbyttet, give sundere fødevarer og begrænse klimaaftrykket. Og smag selv i en flerretters menu efter forelæsningsen.

Insekternes fascinerende liv

HOLD: 2621-273

TID: 20/10, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Nogle giver os gåsehud, andre vækker nysgerrighed – og enkelte ender på middags-tallerkenen. Nogle er giftige – andre ganske harmløse. Nogle kalder vi skadedyr, mens andre gerne må besøge havens frugttræer. Insekterne er den mest artsrige dyregruppe på Jorden, og der lever insekter i stort set alle dele af verden. Fælles for insekterne er, at de har seks ben og er opdelt i tre dele (hoved, bryst og bagkrop). Men herfra bliver forskellene store. I denne forelæsningsrække tager forskerne dig med helt tæt på insekterne.

20/10: Sommerfugle. Anne Eskildsen, ph.d. i biologi

27/10: Bier. Claus Rasmussen, ph.d., lektor i entomologi ved Institut for Agro-økologi, Aarhus Universitet

03/11: Biller. Se forelæser på fuau.dk

10/11: Myrer. Hans Joachim Offenberger, seniorforsker i plante- og insekt-økologi, Aarhus Universitet

17/11: Fluer. Thomas Pape, professor og kurator, Statens Naturhistoriske Museum

Skyernes hemmeligheder

HOLD: 2621-278

TID: 20/10, 4 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Har du tænkt på, hvordan vi påvirker himlens skyer? Når vi planter træer, skifter fra benzin- til elbil og tænder op i pejsen, har vi indflydelse på skydannelsen. Mennesket har altid været fascineret af skyerne, og den første til at formulere en teori om deres dannelse var Aristoteles. Vi ved stadig forbavsende lidt om skydannelse og netop det er i fokus i grundforskningscenteret Center for Chemistry of Clouds. Vær med, når en række forskere tager dig med op i skyernes univers og giver indblik i basale byggesten for skydannelse og skyernes betydning for klimaet.

20/10: Molekyler, skyer og jordens klima. Merete Bilde, centerleder, professor i kemi, Aarhus Universitet

27/10: Fantastiske molekyler og hvordan de findes. Marianne Glasius, lektor i kemi, Aarhus Universitet

03/11: Fra det mindste til det største – hvordan bliver få molekyler til en sky? | Let it snow – ice nucleating bacteria in the atmosphere (på letforståeligt engelsk). Jonas Elm og Tobias Weidner, begge lektorer i kemi, Aarhus Universitet

10/11: Fronten i forskning – præsentation af tre ph.d.-projekter. Astrid Nørskov Pedersen, Daniel Ayoubi og Kasper Friis Kjær, alle ph.d.-studerende i kemi, Aarhus Universitet

Videnskabens detektiver

HOLD: 2621-255

TID: 22/10, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15. OBS: Ingen undervisning 12/11

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvad kan en knogle, en tand, en maddike eller et mikroskopisk pollen-korn afsløre om en mulig forbrydelse? I denne forelæsningsrække møder du de eksperter, som politiets efterforskere ringer til, når de har brug for videnskabens hjælp. Forskerne aflæser spor, sætter brikker sammen og gør det usynlige synligt i jagten på svar. Bliv klogere på forskernes metoder, og træd med ind i alt fra obduktionslokalet til laboratoriet og ud i felten.

22/10: Hvad den døde krop afslører.

Asser Hedegård Thomsen, ph.d. og speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

29/10: Tænder og kæber – et kæmpebibliotek af personlige informationer.

Dorthe Arenholt Bindslev, professor emerita, ph.d., specialtandlæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

05/11: Behandlet, påvirket eller forgiftet? Martin Worm-Leonhard, retskemiker, Syddansk Universitet

19/11: Når fluer og maddiker afslører dødstidspunktet. Thomas J. Simonsen, seniorforsker og kurator, Naturhistorisk Museum

26/11: Personundersøgelsen og forbrydelsens tydelige spor. Lise Frost, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

03/12: Pollen – store afsløringer i de mindste spor. Bent Vad Odgaard, professor emeritus i palæoøkologi, Aarhus Universitet

Tag en tænkepause: Hunde

HOLD: 2621-077

TID: 21/10, 1 onsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for særpris ved forlaget via hold-siden på fuau.dk

UNDERVISER: Karen Thodberg, seniorforsker i adfærdsbiologi, Aarhus Universitet

Fra glubskt rovdyr til trofast sofamakker. I dag har mange en hund derhjemme. Hunde kan påvirke nogle menneskers mentale helbred positivt. Men er mennesket også hundens bedste ven? Vi ser nærmere på, hvordan forholdet mellem menneske og hund har udviklet sig over tid. Hvad fremavlen af forskellige hunderacer har betydet for ulven i hunden, og hvordan vi bedst varetager hundenes interesser. Forelæsningen bygger på udgivelsen 'Hunde' (Aarhus Universitetsforlag, 2025).

Fra plov til smartphone – opfindelser der ændrede verden

HOLD: 2612-452

TID: 28/10, 6 onsdage, kl. 17:30-19:15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Teknologiens vigtigste opfindelser er på én gang både ekstraordinære og dagligdags. De største opfindelser har haft gennemgribende betydning for både mennesker og samfund: lige fra plov og bogtrykkerkunst over krudt og telegraf til bil, fjernsyn og computer. Hør de gode historier i denne forelæsningsrække, der tager dig igennem teknologiens udviklingshistorie. Forelæsningerne bygger på '50 opfindelser. Højdepunkter i teknologien' (Aarhus Universitetsforlag, 2015).

28/10: Introduktion: Fra pyramider til moderne teknologi.

Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

04/11: Kommunikation: Fra telegraf til smartphone. Hans Buhl, museumsinspektør, Steno Museet

11/11: Tænk at leve uden! Tandbørsten, toilettet og p-pillen.

Morten Arnika Skydsgaard, museumsinspektør i medicinhistorie, Steno Museet

18/11: Fra laboratorium til innovation: Kemi og materialer.

Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabs-historie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

25/11: Toget og bilen: To konkurrerende og fascinerende teknologier.

Casper Andersen, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

02/12: Elektrificering og energiforsyning.

Keld Nielsen, lektor emeritus i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Lyt til 'Fuld af viden'
fra Videnslyd

FIND DEN, DER HVOR DU LYTTET TIL PODCASTS

Kvantefysik og filosofi

HOLD: 2621-121

TID: 4/11, 1 onsdag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Kvantefysik er en af de mest succesrige teorier, mennesket endnu har udviklet. Den har givet os indsigt i atomernes verden og gjort det muligt at udvikle nye teknologier. Men det er også en fysisk teori, som beskriver fænomener, vi ikke kender fra vores dagligdag. Hvad fortæller kvantefysikken os om verden, og hvad er de filosofiske konsekvenser heraf? I forelæsningen vil vi se på kvantefænomener og teorien, der bruges til at forklare dem, samt diskutere, om nogle af aspekterne har filosofiske konsekvenser.

Antarktis – verdens koldeste kontinent

HOLD: 2621-280

TID: 17/11, 1 tirsdag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISERE: Nadja Albertsen, læge og adjunkt i urinvejskirurgi, Aarhus Universitet, og Jane Lund Andersen, ph.d. i geologi, adjunkt, VIA University College

Hvor Arktis er et ishav omgivet af land, er Antarktis et fast kontinent omgivet af hav. Her finder vi ca. 90 % af Jordens is. Iskapperne på Antarktis har i en lang årrække set stabile ud, men klimaforandringerne ser nu for alvor ud til at få indflydelse på isen mod syd. Denne aften skal vi se nærmere på noget af den forskning, der foregår i Antarktis. Hvordan reagerer iskapperne på klimaforandringerne på kort og lang sigt? Og hvorfor kan en forskningsstation på Antarktis være en god simulering af, hvordan det vil være at bo på Mars?

Religion & filosofi

Vinterfolkeuniversitet:

Håb – livsnødvendighed eller virkelighedsflugt?

i dagtimerne

HOLD: 2611-025

TID: 15/1, 1 torsdag, kl. 09.30-11.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21 (baggård)

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

På den ene side er håbet en stærk kraft, vi kan lade os bære af, når livets vanskeligheder vokser os over hovedet. På den anden side kan håbet være en svigefuld trøst, vi har tyet til i stedet for at gribe handlende ind i vores eget liv. Er håbet det anker i vores tilværelse, der hindrer os i at fortabe os i alle bekymringerne? Eller er håbet tværtimod den luftballon, vi stiger op i, når vi flygter fra virkelighedens problemer? Og hvad hvis alt virker håbløst? Er det mon her i håbløsheden, at håbet har sin rette plads? Og hvordan finder man i givet fald frem til håbet midt i håbløsheden?

i dagtimerne

Vinterfolkeuniversitet:

Filosofi og fællesskab – tillid og fællesskab

HOLD: 2611-180

TID: 16/1, 1 fredag, kl. 09.30-11.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21 (baggård)

UNDERVISERE: Cecilie Eriksen, ekstern lektor, Afd. for Filosofi og Idéhistorie, Aarhus Universitet, og David Mondrup, højskolelærer og musiker

Tillid og fællesskab er ombejlede emner. De er bl.a. midtpunktet i den tillidskrise, som sociologer og historikere hævder truer med at underminere de vestlige demokratier. Men før det tænkte den danske filosof K.E. Løgstrup over tilliden og det skæbnefællesskab, den kaster os ud i. Hans indsigter kaster lys på de aspekter, som mange andre forskere stadig overse, nemlig at tilliden ikke står til os, at den væver vores liv sammen, og at det rejser en etisk fordring. Forelæsningen bringer Løgstrup i dialog med nutidens tænkning om tillid, og vi synger sange, som belyser fællesskabers roller i vores liv.

Det helt nødvendige – om at finde livets balancepunkt med Vincent F. Hendricks

HOLD: 2521-273

TID: 19/1, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for køb af bog til forelæsningen

UNDERVISER: Vincent F. Hendricks, professor i filosofi, Københavns Universitet

I hverdagen bliver det meningsfulde liv ofte synonymt med den gode karriere, den varme kærlighedsrelation, loyale venner og et 'jeg', man kan være tilfreds med. Men vi forveksler ofte det, vi stræber efter som mennesker, med det, vi hver især synes er rimeligt, retfærdigt eller for os fremstår som det meste naturlige. Det kan skabe urealistiske forventninger til, hvad omverdenen kan give os. Bliv klogere på, hvordan du kan finde livets balancepunkt. Forelæsningen bygger på udgivelsen 'Det helt nødvendige – om at finde livets balancepunkt' (Politikens Forlag, 2025).

i weekenden

Vær meningsfuldt til stede i tiden – med Hartmut Rosas filosofi

HOLD: 2611-014

TID: 24/1, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

Vi kan være til stede på en måde, hvor tingene gør indtryk, hvor verden er rig, hvor andre vedkommer os, og hvor vi selv er fulde af kraft og liv. Da er der meningsfuldhed eller – med Hartmut Rosas begreb – resonans i vores liv. Men vi kan også være til stede på en modsat måde, hvor verden er tom og ligegyldig, hvor andre virker fremmede og afvisende, og hvor vi selv føler os døde inde i. Hvorfor kommer vi ud i oplevelsen af meningsløshed, tomhed og dødhed? Og hvad kan vi gøre for at fremme oplevelsen af meningsfuldhed?

Ny pave og den katolske kirke – mellem teologi, tradition og tidens krav

HOLD: 2611-301

TID: 24/1, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Jakob Egeris Thorsen, lektor i teologi, Aarhus Universitet

Når verden får en ny pave, vækker det altid opmærksomhed langt ud over kirkens egne rækker. Hvilken betydning har det? Hvilken magt besidder han – ikke blot som åndeligt overhoved for over en milliard katolikker, men også som geopolitisk aktør med global rækkevidde? Og hvordan ser det i det hele taget ud for den katolske kirke i en verden præget af forandring og udfordringer? Bliv klogere på den katolske kirke i dag, de historiske og teologiske rammer for paveembedet – og ikke mindst, hvem den nye pave er, og hvilken retning han peger den katolske kirke i.

Søren Kierkegaard – en tænker til alle tider

HOLD: 2611-474

TID: 26/1, 6 mandage, kl. 10.00-11.45

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

STED: Dokk1, Store Sal, Hack Kampmanns Plads 2

Den danske filosof Søren Kierkegaard regnes for en af de største tænkere i europæisk filosofi – og en hovedskikkelse i eksistentialismen. Vær med, når vi giver en indføring i Kierkegaards liv og forfatterskab og dykker ned i nogle af hans mest betydningsfulde værker og idéer. Afslutningsvis spørger vi, hvorfor Kierkegaards tænkning stadig er relevant for os i dag.

26/01: Kierkegaard – en introduktion til liv og forfatterskab.

Pia Søltøft, ph.d., cand.theol., forfatter og sognepræst

02/02: Angstens nødvendighed. Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder, Det Etske Råd

09/02: Etikken og det religiøse. Bjørn Rabjerg, ph.d. og højskolelærer i filosofi, Hadsten Højskole

16/02: At blive sig selv – om eksistens, valg, ansvar og fortvivelse. Henrik Jøker Bjerre, lektor i filosofi, Aalborg Universitet

23/02: Kærlighedens krav. Tonny Aagaard Olesen, ph.d. i Kierkegaards skrifter, Københavns Universitet

02/03: Kierkegaard i dag – hvorfor læser vi ham stadig? René Rosfort, lektor i etik og religionsfilosofi, Københavns Universitet

To fag, ét emne:
Hvad er bevidsthed?

SE SIDE 53

Forstå Trump med filosofierne

HOLD: 2611-228

TID: 20/1, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

Trump er tilbage i Det Hvide Hus, og endnu en gang sætter den tidligere realitystjerne dagsordenen med begivenheder og udtalelser, der vækker opsigt og rejser alvorlige spørgsmål: Hvordan kan Trump få så stærkt et greb om verdens mest magtfulde embede – ikke én, men to gange? Hvad siger det om vores demokrati, vores tid og vores virkelighedsforståelse? Er Trump en historisk undtagelse eller et forvarsel om fremtiden? Vær med, når vi i selskab med tre filosoffer prøver at forstå fænomenet Trump.

17.15: Platon – en hulens demagog. Jonas Holst, lektor i filosofi, San Jorge Universitet, Zaragoza

18.15: Spisepause

19.00: Immanuel Kant – overdreven brug af egen forstand. Rune Lykkeberg, chefredaktør, Dagbladet Information

20.00: Pause

20.15: Hannah Arendt – løgnens mester. Frank Beck Lassen, projektleder, Det Etske Råd

21.15: Slut

Feministiske klassikere – læst af mænd

HOLD: 2611-102

TID: 26/1, 1 mandag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 405 kr., studerende 230 kr. inkl. en sandwich og en vand

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

I mere end 200 år har feminister tænkt over, hvad køn er, hvad køn gør, og hvad vi vil have køn til at betyde. Feminismen er ikke kun for kvinder. Mænd kan også have fordel af at læse de feministiske klassikere. Mary Wollstonecraft talte også mandens sag. Og John Stuart Mill skrev den første feministiske håndbog for mænd i 1869. Vær med, når fire mænd læser feminismens klassikere. Aften er baseret på udgivelsen 'Feministiske klassikere – læst af mænd' (Aarhus Universitetsforlag, 2025).

17:15: "Kvinder burde være frie – lige så frie, som vi er" – om Edith Whartons 'Uskyldens år' (1920).

Rune Lykkegaard, chefredaktør, Dagbladet Information

18.00: Spisepause

18.30: Og hvor er det første på vej hen? – om Simone de Beauvoirs 'Det andet køn' (1949). Svend Aage Madsen, psykolog og forskningsleder, Rigshospitalet

19:15: Pause

19.30: Rigtige mænd er ikke rigtige mænd – om Judith Butlers 'Kønsballade' (1990). Henrik Jøker Bjerre, lektor i filosofi, Aalborg Universitet

20:15: Pause

20.30: Hvorfor ikke være mandlig feminist? – om Chimamanda Ngozi Adichies 'Vi burde alle være feminister' (2014). Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

En ny vinkel på religion – om Hartmut Rosa, Svend Brinkmann og Ole Vedfelt

HOLD: 2611-093

TID: 26/1, 3 mandage, kl. 17:15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Dorthe Enger, forfatter, cand.mag. i engelsk, religion og filosofi

Vi lever i en tid, hvor kloden, vores samfundsorden og vores eksistentielle tilgang til verden er udfordret. Klima, geopolitik og en oplevelse af meningsløshed og afmagt koblet med angst for fremtiden fylder hos mange mennesker i dag. Sociologen Hartmut Rosa og psykologerne Svend Brinkmann og Ole Vedfelt tager alle fat på forskellige aspekter af disse udfordringer, og på forskellig vis indtager de religion som en vej væk fra eksistentiel fremmedgørelse tilbage til en kosmisk tankegang og tilhørsforhold uden at svinge moderne videnskab.

Michel Foucault – 100 år

SE SIDE 61

Stil filosofiens store spørgsmål – og bliv klog på livet *i dagtimerne*

HOLD: 2611-322

TID: 27/1, 6 tirsdage, kl. 12.00-13.45

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofi er i høj grad kunsten at stille spørgsmål. Om den sag konstaterede en af alle tiders største filosoffer, Immanuel Kant, at der gives spørgsmål, hvis besvarelse overgår menneskets erkendeevner, men som ikke desto mindre er så uløseligt forbundet til menneskets natur, at det ville være umenneskeligt ikke at stille dem. Kom med og tænk over nogle af de spørgsmål, som ethvert menneske finder i grunden af sin tilværelse – og bliv måske endda lidt klogere på livet.

27/01: Hvem er jeg?

03/02: Hvad gør jeg, når jeg tænker?

10/02: Hvor kommer ondskaben fra?

17/02: Hvad siger min samvittighed til mig?

24/02: Hvorfor har jeg de værdier, jeg har?

03/03: Hvad kan jeg håbe på?

"Gud er død!" Hvad betyder Nietzsches berygtede udsagn?

HOLD: 2611-031

TID: 29/1, 1 torsdag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Med udsagnet "Gud er død" opnåede Nietzsche selv en form for udødelighed i den kulturelle erindring, og han syntes hermed at have slået det sidste søm i kristendommens kiste. En nøjere betragtning afslører dog, at Nietzsches forhold til kristendommen er mere kompliceret end som så. Denne aften vil vi se nærmere på Nietzsches polemiske kritik af den pastorale magt, hans begejstrede skildring af Jesus Kristus og ikke mindst på, hvad der mon ligger bag udsagnet om, at "Gud er død". Få et indblik i en af filosofihistoriens mest berømte – og måske også mest misforståede – udsagn.

Filosofi til din hverdag – tænk dybere, lev klogere

HOLD: 2611-227

TID: 4/2, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Denne forelæsningsrække udforsker, hvordan filosofi ikke blot er tankespind, men visdom, der kan bruges i praksis til at reflektere over os selv og vores valg og styrke vores evne til at navigere i en kompleks verden. Vær med, når vi undersøger, hvordan filosofien kan hjælpe os med at komme overens med vores samvittighed og livets op- og nedture, finde meningen og en indre ro, stå ved vores beslutninger og omfavne os selv.

04/02: Fra indre ro til visdom i hverdagen.

Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker og postdoc, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

11/02: Bliv bedre til at træffe beslutninger – og stå ved dem.

Christina Busk, teolog, stifter af Etikos og erhvervschef

18/02: Vend tab til styrke.

Mai-Britt Guldin, cand.psych. aut., specialist i psykoterapi og seniorforsker, Aarhus Universitet, samt leder af Center for Sorg og Eksistens

25/02: Få selvkærligheden ud af skammekrogen – om vigtigheden i at elske sig selv.

Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder, Det Ethiske Råd

04/03: Kom overens med din samvittighed.

Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

11/03: Find meningen med dit liv.

Ulrik Houliind Rasmussen, ph.d. i filosofi og chefkonsulent hos Videnscenter for Psykoterapi

Idéhistorie: Fortælling og filosofi – fra Homer til Sokrates

HOLD: 2611-402

TID: 6/2, 8 fredage, kl. 11.15-13.00

PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Mennesket er et tænkende, fortællende og meningssøgende væsen. Forelæsningerne følger udviklingen fra mytens frodigt fantasierende fortællinger til filosofiens rationelle tænkning – fra Homers og Hesiods bredt udfoldede fortællinger over Aischylos' og Sofokles' dramatisk tilspidsede dialog til den samtalede tænkning hos Sokrates og Platon. Scenen er Athen i guldalderen, så vi kaster også et blik på arkitektur og kunst.

06/02: Den græske mytologi og Hesiods 'Theogonien'.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

13/02: Homers 'Iliaden' og 'Odysseen'.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

20/02: Fra myθος til logos. Den joniske naturfilosofi og aksetiden.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

27/02: Athens demokrati. Den græske tragedie.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

06/03: Kunst og arkitektur. Frihedens æstetik.

Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

13/03: Myten om Prometheus hos Hesiod, Aischylos og Platon.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

20/03: Athens demokrati. Sofisterne og Sokrates.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

27/03: Sokrates og Platon. Tænkning som samtale.

Flemming Houe, magister i idéhistorie

Europas store tænkere

HOLD: 2611-159

TID: 9/2, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Europas samfund, kulturer og institutioner står på skuldrene af en lang filosofisk tradition. Europæiske filosoffer som Aristoteles, Kant, Kierkegaard og Arendt har været med til at forme vores syn på mennesket, vores etiske overbevisninger og forståelse af demokratiske værdier og menneskelige friheder og rettigheder. Det er tanker, der er fundamentale for europæisk tænkning i dag. Få indblik i nogle af Europas store filosoffer og den fælles intellektuelle arv, der knytter europæere sammen på tværs af landegrænser.

09/02: Platon og Aristoteles om mennesket som fornuftsvæsen.

Anne-Marie Eggert Olsen, lektor emerita i filosofi, Aarhus Universitet

16/02: John Stuart Mill om individuel frihed.

Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder, Det Ethiske Råd

23/02: Jean-Jacques Rousseau og Mary Wollstonecraft om menneskets rettigheder.

Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

02/03: Immanuel Kant om oplysning.

Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

09/03: Søren Kierkegaard og Jean-Paul Sartre om eksistens.

Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

16/03: Jürgen Habermas og Hannah Arendt om etik.

Antje Gimmler, professor i filosofi, Aalborg Universitet

Verdens store religioner

HOLD: 2611-059

TID: 12/2, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Religion giver os svar på spørgsmål om verdens skabelse, menneskets liv og død og meningen med livet. I religionerne finder vi en fælles historie og fælles traditioner. Religion tilbyder mennesket et særligt livssyn og særlige leveregler. Men religionerne er ganske forskellige, og det kan være vanskeligt at begribe andre religioner og deres praksisser. Få indblik i fem store religioners basale overbevisninger og værdier fra et historisk forankret, men nutidigt perspektiv.

12/02: Indledning om religioner og deres betydning.

Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

19/02: Jødedom. Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

26/02: Kristendom. Else Marie Wiberg Pedersen, lektor emeritus i systematisk teologi, Aarhus Universitet

05/03: Islam. John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab

12/03: Hinduisme. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

19/03: Buddhisme. Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Tilmeld dig
på fuau.dk

i dagtimerne

Hannah Arendt – frihedens tænker

HOLD: 2611-401

TID: 11/2, 6 onsdage, kl. 11.15-13.00. Ingen undervisning 4/3

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Flemming Houe, magister i idéhistorie

Hannah Arendt var både vidne til og flygtning fra nogle af historiens mørkeste kapitler. Hendes tænkning tager afsæt i forsøget på at forstå det tilsyneladende uforståelige: den radikale ondskab, der kommer til udtryk i totalitarismen og Holocaust. I denne forelæsningsrække følger vi Arendt gennem nogle af hendes hovedværker og vigtigste tanker. Bliv klogere på en af det 20. århundredes mest originale og indflydelsesrige politiske tænkere.

11/02: 'Totalitarismens oprindelse'. Den radikale ondskab

18/02: 'Menneskets vilkår'. Handlingens frihed

25/02: Republik eller liberalt demokrati. Menneskerettigheder

11/03: 'Eichmann i Jerusalem'. Det ondes banalitet

18/03: 'Åndens liv'. To slags tænkning

25/03: Den meningsgivende fortælling

i weekenden

Spirituel filosofi – i teori og praksis

HOLD: 2611-125

TID: 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Simon Vittus Jasper Hansen, cand.mag. i filosofi, certificeret psykoterapeut og uddannet mindfulnessunderviser fra Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

Den spirituelle filosofi beskæftiger sig med menneskets indre liv, sjæl, bevidsthed og forholdet til det guddommelige eller det transcendent. Den søger svar på store spørgsmål som: Hvad er meningen med livet? Har vi en åndelig kerne? Og findes der en højere virkelighed? I dag møder vi spiritualitet overalt i Vesten, bl.a. i mindfulness, traumeforskning, yoga og selvudvikling, og derfor er det vigtigt at forstå disse praksisformers bagvedliggende filosofi. Dagen vil byde på oplæg, øvelser, meditationer og litteraturanbefalinger til hjemmebrug.

Ustyrligt demokrati – hvordan kan vi forstå kritikken af demokratiet?

HOLD: 2611-009

TID: 23/2, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Den demokratikritik, som præger mange vestlige lande i øjeblikket, skal ikke kun forstås som problematisk eller farlig for demokratiet. Demokratikritik skal snarere forstås som et nødvendigt element i demokratiet selv, fordi kritikken på godt og ondt driver demokratiet til at udvikle og forandre sig i modsætning til alle andre kendte styreform. Kom og få et historisk og aktuelt indblik i, hvordan demokratikritik skaber forandring, der både kan styrke og udfordre demokratiet. Forelæsnningen tager udgangspunkt i udgivelsen 'Ustyrligt demokrati' (Gads Forlag, 2025).

Bob Dylan – en religiøs poet

HOLD: 2611-018

TID: 23/2, 1 mandag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Anders Thyrring Andersen, præst og mag.art. i litteraturhistorie

I Danmark er det almindeligt at betegne Bob Dylan som en venstreorienteret protestsanger. Det er der ikke belæg for. Derimod står kristendommen helt centralt i hans sangskrivning. Det religiøse danner ikke bare grundlag for Dylans produktion lige fra debuten i 1962 til i dag, men udgør kernen i mange af hans sange. Et meget stort antal henvisninger til Bibelen går som en af de røde tråde i Dylans sange – som en kritik af den sekulære modernitet. Men denne kritik formuleres i et modernistisk billedsprog, så man kan betegne Dylan som en kristen modernist. Bliv klogere på Bob Dylan som religiøs poet.

To fag, ét emne: Hvad er bevidsthed?

HOLD: 2611-198

TID: 2/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISERE: Morten Storm Overgaard, professor i kognitiv neurovidenskab, Aarhus Universitet, og Asger Kirkeby-Hinrup, docent, Teoretisk Filosofi, Lunds Universitet, Sverige

Der findes videnskabelige mysterier, hvor vi ikke ved, hvordan vi overhovedet skal begynde at tænke om dem. Et af disse mysterier er vores bevidsthed, for hvad er bevidsthed egentlig? Kan vores bevidsthed forklares af hjernens processer, eller har den sin egen beskaffenhed? Og er bevidstheden noget unikt og særligt ved mennesket? Vær med, når to forskere gør dig klogere på et af videnskabens store mysterier ud fra hver deres faglige synspunkt.

Gåden om Thor

HOLD: 2611-078

TID: 4/3, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Uffe Schjødt Paldam, lektor i religionspsykologi, Aarhus Universitet

De fleste kender tordenguden fra de islandske eddaer, men faktisk er Thor slet ikke nogen tordengud i eddaerne. Samtidig kender de fleste Thor som søn af Odin, men faktisk opfattes Thor igennem historien oftest som Nordens Jupiter, gudernes konge. Forestillingerne om Thor er mange, og de har udviklet sig dramatisk. Grundtvig mente, at Thor var sandhedens beskytter. Nazisterne mente, at Thors hammer var et ukendt elektrisk våben, som kunne vinde 2. verdenskrig. Hos Marvel er Thor en blond og royal superhelt inspireret af Wagner. Men ét er sikkert: Danskerne har altid sunget om Thor og opkaldt deres børn efter Thor. Tordenguden lever. Tag med på jagt efter den virkelige Thor.

Forstå en af tidens store tænkere: Judith Butler – 70 år

HOLD: 2611-237

TID: 17/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Louise Rognlien, ph.d. i idéhistorie, Aarhus Universitet

Judith Butler er blandt de mest indflydelsesrige tænkere i vor tid. I 2026 fylder Butler 70 år. Vær med, når vi i den anledning introducerer til Butlers filosofi og kønsteori – fra gennembrudsværket 'Kønsballade' (1990), hvor den dengang kun 34-årige filosof redefinerede vores forståelse af køn og for alvor satte gang i den moderne kønstænkning, til det seneste værk 'Hvem er bange for køn?' (2024), hvor Butler behandler de globale antikønsbevægelser for bedre at forstå, hvad der kan være provokerende ved køn. Få et nyt perspektiv på vores komplekse samtid med en af nutidens største tænkere.

Judith Butler

Teologien mellem linjerne *i weekenden* – om Karl Ove Knausgårds livs- og kristendomssyn

HOLD: 2611-239**TID:** 21/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00**PRIS:** 350 kr., studerende 175 kr.**UNDERVISER:** Hans Nørkjær Franch, sognepræst, Aarhus Domkirke

Gennem den norske stjerneforfatter Karl Ove Knausgårds forfatter-skab findes en spænding mellem den kunstneriske afsondring og den mellem menneskelige trivialitet – mellem længsel og nærvær. Bliv klogere på den tænkning og det livssyn, vi præsenteres for igennem Karl Ove Knausgårds samlede forfatterskab. Vi vil undersøge de religiøse og eksistentielle tråde, der løber gennem forfatterskabet, i eftersøgningen af Knausgårds forhold til den kristendom, han ikke tror på. Forelæsnningen er baseret på Hans Nørkjær Franchs udgivelse 'Knausgårds blik' (Klim, 2025).

Jerusalem – nøglen til fred?

HOLD: 2611-204**TID:** 23/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15**PRIS:** 350 kr., studerende 175 kr.**UNDERVISER:** Hans Henrik Fafner, journalist og udlandsredaktør, POV International

Jerusalem har gennem historien været eftertragtet og omstridt – og er det også i dag. Det israelske parlament, Knesset, ligger i Jerusalem, men palæstinenserne ønsker også byen som hovedstad. Sagen er et politisk spørgsmål, men både i kristen, muslimsk og jødisk tradition er Jerusalem samtidig en hellig by, hvilket gør sagen endnu mere broget. I dag står Jerusalem som en af de tre centrale knaster i en mellemøstlig fredsproces – sammen med de palæstinensiske flygtninge og de israelske bosættere. Vær med, når vi dykker ned i byens 5.000-årige historie og stiller det store spørgsmål: Er det muligt at finde sammen om en fredelig fremtid for Jerusalem?

Forstå demokrati og autokrati *i dagtimerne* – gennem Athens og Roms historie

HOLD: 2611-400**TID:** 10/4, 4 fredage, kl. 11.15-13.00**PRIS:** 650 kr., studerende 325 kr.**UNDERVISER:** Flemming Houe, magister i idéhistorie

Vi lever i en tid, hvor spændingen mellem demokrati og autokrati præger verdenspolitikken. Kan vi mon blive klogere på nutidens konflikter ved at vende blikket mod antikken? Denne forelæsningsrække ser nærmere på Athen og Rom i perioden 500 f.Kr. til 500 e.Kr. Athen blev hjemsted for verdens første demokrati og oplevede en kulturel guldalder uden sidestykke i historien. Men demokratiet blev undermineret af både indre spændinger og et ydre pres. I Rom udviklede man en republik med magtens balance mellem aristokrati og folket, men styret gled gradvist over i autokrati. Bliv klogere på demokratiets og autokratiets rødder gennem Athens og Roms historie.

Kierkegaard – om tro, håb og kærlighed

HOLD: 2611-029**TID:** 13/5, 3 onsdage, kl. 12.00-13.45**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.**STED:** Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21 (baggård)**UNDERVISER:** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Til antikkens fire kardinaldyder – visdom, retfærdighed, mod og selvbeherskelse – føjede kristendommen de tre teologiske dyder – tro, håb og kærlighed – og kaldte herefter hedningenes dyder for 'glimrende laster'. De nye dyder var nemlig ikke bare en tilføjelse. Med dem blev et helt nyt dydsbegreb indført. Menneskets dydighed lå ikke længere i den formåen, det selv kunne opøve. Den lå i dets forhold til Gud. Men hvordan forholder mennesket sig egentlig til Gud gennem tro, håb og kærlighed? Vær med, når vi ser på, hvordan Søren Kierkegaard besvarede dette helt centrale spørgsmål.

Gå dig klog – filosofisk vandretur *i dagtimerne*

HOLD: 2611-344**TID:** 7/6, 1 søndag, kl. 14.00-16.00**PRIS:** 320 kr., studerende 220 kr. inkl. forplejning i caféen på Moesgaard Museum**MØDESTED:** Skovmøllen, Skovmøllevej 51**UNDERVISER:** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Kant, Kierkegaard, Nietzsche og Rousseau har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tanker og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når vi sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser i Marselisborg Skov. Efter vandreturen serveres en kop kaffe eller the med en bolle og dagens kage i caféen på Moesgaard Museum.

Sommerfolkeuniversitetet: Tro som tillid *i dagtimerne* – med Luther, Kierkegaard og Løgstrup

HOLD: 2621-256**TID:** 24/8, 1 mandag, kl. 09.30-11.15**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**STED:** Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21 (baggård)**UNDERVISER:** Sasja Emilie Mathiasen Stopa, seniorforsker i teologi, Aarhus Universitet

De færreste moderne mennesker tror på, at Gud skabte Jorden på seks dage. Men hvad vil det så sige at tro på Gud? Martin Luther forstår tro som tillid og understreger tillidens betydning for menneskets forhold til både Gud og medmennesker. Luthersk set betyder tro altså at have tillid til Gud som skaber og frelser. Samtidig hævder Luther, at mennesket er et selvcentreret væsen, der er bestemt af synd forstået som overdreven tillid til sig selv og mistillid til Gud. Vi skal undersøge Luthers forståelse af tro som tillid og efterspore, hvordan den videreføres af de centrale danske teologer Søren Kierkegaard og K.E. Løgstrup.

Filosofiens mesterværker

i dagtimerne

HOLD: 2611-392

TID: 14/4, 6 tirsdage, kl. 12.00-13.45

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

STED: Dokk1, Lille Sal, Hack Kampmanns Plads 2

UNDERVERISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrirler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Platons 'idéer', Hobbes' 'samfundskontrakt' og Kierkegaards 'tro' er eksempler på store tanker, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Bliv indført i en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker.

14/04: Platon: Staten

21/04: Aristoteles: Etikken

28/04: Thomas Hobbes: Leviathan

05/05: Baruch de Spinoza: Etik

12/05: G.W.F. Hegel: Åndens fænomenologi

19/05: Søren Kierkegaard: Frygt og bæven

Sommerfolkeuniversitetet: Tid og ånd frem for tidsånd – med Kierkegaard og Arendt

i dagtimerne

HOLD: 2621-257

TID: 26/8, 1 onsdag, kl. 12.30-14.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21 (baggård)

UNDERVERISER: Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

Når man sædvanligvis taler om tidsånd, er det et forsøg på at komme på omgangshøjde med tiden. Søren Kierkegaard og Hannah Arendt er begge klar over, at de lever i tiden, men de går ikke op i den som tidsånd. De interesserer sig langt mere for forholdet mellem tid og ånd, fordi der i dette kan finde en tænkning sted, der er båret af ånd, og som derfor rummer en vidde, der overskrider det snævert tidsbundne i sin forståelse af livets omfattende betydningsfuldhed. Bliv klogere på, hvad det vil sige at tænke i tid og med ånd fremfor i overensstemmelse med tidsånden.

Feminismens tænkere

HOLD: 2621-141

TID: 31/8, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

Den feministiske filosofi har stor indflydelse på vores tænkning om mennesket, samfundet og demokratiet. Det har den, fordi den gentagne gange i historien har sat etablerede sandheder under en kritisk lup og gentænkt, hvad det vil sige at være mand/kvinde, heteroseksuel/homoseksuel, hvid/ikke-hvid, majoritet/minoritet m.m. Bliv klogere på feministisk filosofi og dens betydning, når vi gennemgår nogle af de vigtigste feministiske tænkere.

31/08: Hvad er feministisk tænkning? Bente Rosenbeck, professor emerita i nordiske studier og sprogvidenskab, Københavns Universitet

07/09: Simone de Beauvoir: Det andet køn. Tone Grosen Dandannell, cand.mag. i filosofi

14/09: Judith Butler: Det performative køn. Louise Rognlien, ph.d. i idéhistorie, Aarhus Universitet

21/09: Fatima Mernissi: Islamisk feminisme. Hasib Nasiri, theol.dr. i systematisk teologi, Uppsala Universitet

Værklæsning: Søren Kierkegaards 'Enten – Eller'

HOLD: 2621-019

TID: 1/9, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

I 1843 indledte Søren Kierkegaard sit pseudonyme forfatterskab med udgivelsen af 'Enten – Eller'. Værket er blandt Kierkegaards mest læste og har været anvendt i udbredelsen af kendskabet til Kierkegaard her til lands. Men selvom 'æstetiker', 'etiker' og 'det religiøse' tilbyder et håndterbart skema, risikerer det også at forkorte den myriade af minutiøse iagttagelser og snurrige tanker, som Kierkegaards kalejdoskopiske tekst tilbyder. Vær med, når vi forsøger os med en grundig og uhildet værklæsning for at se, om vi kan genåbne denne klassiker. Alle er velkomne.

01/09: Musik og erotik

08/09: Tragedie og ulykke

15/09: Kedsomhed og forførelse

22/09: Ægteskab

29/09: Det æstetiske og det etiske

06/10: Det opbyggelige og det religiøse

Store tanker om hverdagslivet

HOLD: 2621-224

TID: 1/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på seks emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt ensomhed, kærlighed og lykke, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sindstilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag?

01/09: Kærlighed. Tone Grosen Dandanell, cand.mag. i filosofi

08/09: Moral. Christina Busk, teolog, stifter af Etikos og erhvervschef

15/09: Ensomhed. Cathrine Bjørnholt Michaelsen, adjunkt i filosofi, Copenhagen Business School

22/09: Frihed. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

29/09: Tilgivelse. Anders-Christian Lund Jacobsen, professor i teologi, Aarhus Universitet

06/10: Lykke. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Aarhus Domkirke 825 år – om teologi, magt, kunst, arkitektur og dannelse

HOLD: 2621-225

TID: 1/9, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

STED: Aarhus Domkirkes sognegård, Skt. Clemens Gård, Kannikegade 12, 1. sal

I 2026 fylder Aarhus Domkirke 825 år. Det markerer vi med forelæsninger i domkirkens sognegård, hvor Aarhus Domkirke sættes ind i et europæisk perspektiv – som en del af den store fortælling om de katedraler, der har præget tro, kultur og byudvikling i Europa. Undervejs hører vi bl.a. om katedralens tilblivelse og følger udviklingen frem mod middelalderens pragtbygninger og gotikkens arkitektur og kunst. Vi ser på katedralen som magt og myndighed og dens rolle i dannelsen af Europas skoler og universiteter. Få nye perspektiver på en bygning og en institution, der har formet både by og bevidsthed gennem århundreder. For flere forelæsninger se side 60.

01/09: 825-året for Aarhus Domkirke: Katedraltankens teologi. Henrik Grøndal Lund, teolog og sognepræst, Aarhus Domkirke

08/09: Katedralen og Europa. Jørgen Møller, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

15/09: Katedralens begyndelse – de tidligt kristne kirker og den kirkelige organisering. Lise Bek, professor emerita i kunsthistorie, Aarhus Universitet

22/09: Middelalderkatedralens kulturhistorie, arkitektur og kunst. Martin Wangsgaard Jürgensen, adjungeret professor i kirkehistorie, Nationalmuseet

29/09: Katedralen som europæisk dannelse i skole og universitet. Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Historiker Asser Amdisen fortæller om Grundtvig

Kosmos, liv og bevidsthed – de tre oprindelser

HOLD: 2621-227**TID:** 21/9, 3 mandage, kl. 17.30-19.15**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.**UNDERVISER:** Morten Grønborg, ph.d. i filosofi

Menneskets verden er opstået tre gange. Først da alting blev til gennem den proces, vi kender som Big Bang. Dernæst da livet fremkom på Jorden og satte gang i den evolutionære bevægelse, som har formet den levende verden. Og til sidst da bevidstheden udviklede sig i menneskehjernen og naturen begyndte at forstå sig selv. Vær med, når vi udfolder disse tre oprindelsespunkter som én sammenhængende naturfilosofisk fortælling. Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i udgivelsen 'Alting er altid i bevægelse – en fortælling fra tidens begyndelse' (Lindhardt og Ringhof, 2025).

Et menneske til last

HOLD: 2621-226**TID:** 2/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 895 kr., studerende 450 kr.

Der findes egenskaber, vi helst vil skjule eller tage afstand fra, men som alligevel lever i de fleste af os, og som præger vores valg, relationer og selvbillede. I denne forelæsningsrække vil vi undersøge seks klassiske laster: Hvad er de et udtryk for? Hvorfor vækker de modvilje? Og hvad kan de fortælle os om det at være menneske? Vi spørger ikke kun, hvordan de former os, men også om de rummer noget værdifuldt. Måske kan vi, ved at forstå deres rolle i os, møde både egne og andres skyggesider med større indsigt og et mildere blik.

02/09: Løgn. Katrine Sværke, autoriseret psykolog og ph.d. i neuropsykologi, Københavns Universitet

09/09: Hyklari. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

16/09: Ulydighed. Cecilie Eriksen, ph.d. og ekstern lektor, Afd. for Filosofi og Idéhistorie, Aarhus Universitet

23/09: Misundelse. Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet

30/09: Grådighed. Anders Moe Rasmussen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

07/10: Vrede. Mai Bjørnskov Mikkelsen, lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

HOLD: 2621-072**TID:** 9/9, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.

Vidste du, at religionerne jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? Der er én gud og en række hellige personer, hvoraf nogle fremtræder i alle religionerne. De har alle ét grundlæggende helligskrift, der henholdsvis hedder Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. Fællestrækkene er til at få øje på. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for religionen, og hvilken rolle spiller de i dag? Bliv klogere på de helligtekster, som gennem historien har været definerende for milliarder af menneskers liv.

09/09: Toraen. Søren Holst, lektor i bibelsk eksegese, Københavns Universitet

16/09: Det Nye Testamente. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

23/09: Koranen. Thomas Hoffmann, professor i islamisk teologi, Københavns Universitet

Grundtvig – visioner og vanvid

HOLD: 2621-228**TID:** 5/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15**PRIS:** 350 kr., studerende 175 kr.**UNDERVISER:** Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter

Grundtvig kan på mange måder virke forældet, men han kan også være fundamentet for en ny og bedre verden. Han startede som oplysningsmand, blev romantiker og vækkelsesprædikant. Han italesatte danskheden og endte som en noget sær kultfigur. Efter sin død blev han et symbol på kompromiset og den altfavnende danskhed og kirke, men det er noget sludder, mener historiker Asser Amdisen. Kom med til en aften, hvor vi spørger, hvem en af danmarkshistoriens mest kendte personer egentlig var.

Vinterfolkeuniversitet i
Vor Frue Kirkes sognegård.

SE SIDE 8

Buddhisme i hverdagen – meditation, mening og indre ro

HOLD: 2621-092

TID: 19/10, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 650 kr., studerende 325 kr.

UNDERVISER: Andreas Doctor, ph.d. i religions-videnskab

Buddhisme giver konkrete redskaber til personlig fordybelse og nye perspektiver på tilværelsen. Vi ser på de store spørgsmål om identitet og bevidsthed. Vi tager fat på mindfulness og stresshåndtering med enkle, effektive teknikker. Vi kommer også ind på, hvordan buddhismen forholder sig til død og genfødsel, og hvordan disse perspektiver kan anvendes til at håndtere tab og usikkerhed. Afslutningsvis ser vi på medfølelse og empati som nøglen til stærke relationer og et meningsfuldt fællesskab. Forløbet er for alle, og øvelserne udføres siddende.

19/10: Hvad er virkeligheden? Buddhistiske perspektiver på identitet og bevidsthed

26/10: Mindfulness og stresshåndtering.

02/11: Buddhistiske redskaber til livets udfordringer

09/11: Medfølelse og empati: Stærke relationer gennem et kærligt fundament

Livsglædens filosofi – på sporet af den tabte smag for livet

HOLD: 2621-021

TID: 20/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Tidsånden har sine udsving. Derfor er det undertiden jubelidioterne og til andre tider jammeratleterne, der har vind i sejlene. Men måske er modsætningen mellem optimisme og pessimisme for grovkornet til at udtrykke den erfaring, mennesker gør med at være i live og med at skulle føre deres liv? I filosofien findes der en understrøm, som forsøger at adressere en glæde ved livet, som går tværs igennem livets mere påfaldende pendulering mellem lykke og ulykke.

20/10: Nietzsche og afsmagen for livet

27/10: Platon og lysten til livet

03/11: Spinoza og bekræftelsen af livet

10/11: Kant og smagen for livet

17/11: Kierkegaard og glæden ved livet

24/11: Nietzsche og livets latter

Filosofien bag vores ordsprog

HOLD: 2621-093

TID: 20/10, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

'Hvor der er vilje, er der vej' eller 'hvo intet vover, intet vinder'. Vi kender ordene, men hvor stammer de fra? Og hvad betyder de egentlig, når vi står midt i livets små og store dilemmaer? Vores ordsprog er ikke bare sproglomster, men bærere af århundreders livsvisdom og etiske overvejelser. Kom med på en tankevækkende rejse ind i sprogets visdom, hvor vi undersøger, hvordan ordsprog ikke bare afspejler vores handlinger, men også former dem.

20/10: Find den gyldne middelvej. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

27/10: Behandl andre, som du gerne selv vil behandles. Christina Busk, teolog, stifter af Etikos og erhvervschef

03/11: Hvor der er vilje, er der vej. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

10/11: Målet helliger midlet. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

17/11: Hvo intet vover, intet vinder. Ulrik Houliind Rasmussen, ph.d. i filosofi og chefkonsulent hos Videnscenter for Psykoterapi

Hvad enhver bør vide om filosofi

HOLD: 2621-229

TID: 21/10, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

For de gamle grækere opstod filosofien af en beundrende undren over den verden, de levede i. Dette er en undren, der ikke kun vedrører historiens filosoffer, men alle mennesker til alle tider. Hvad er det for en verden, vi lever i? Hvad kan jeg vide med sikkerhed? Hvilket slags menneske bør jeg være? Deler andre min erfaring? Hvad er det rigtige at gøre? Og hvordan argumenterer jeg bedst for mine synspunkter? Få svar på disse spørgsmål, når udvalgte filosoffer danner grundlaget for en introduktion til filosofiens væsentligste discipliner og vigtigste tanker.

21/10: Det værende: Aristoteles, Immanuel Kant og Martin Heidegger.

Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

28/10: Erkendelse: René Descartes, David Hume og Immanuel Kant. Bjørn Rabjerg, ph.d. og højskolelærer i filosofi, Hadsten Højskole

04/11: Eksistens: Sokrates, Søren Kierkegaard og Jean-Paul Sartre. Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder, Det Ethiske Råd

11/11: Det logiske: Aristoteles, Gottlob Frege og Ludwig Wittgenstein. Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

18/11: Det gode og det rigtige: Aristoteles, Immanuel Kant og Bernard Williams. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

25/11: Det, der viser sig: Edmund Husserl, Martin Heidegger og Maurice Merleau-Ponty. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

Hvad teologien kan lære os om livet

HOLD: 2621-230

TID: 22/10, 7 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Vær med, når vi undersøger, hvordan teologiske begreber og fortællinger kan give nye perspektiver på livets store spørgsmål. Med udgangspunkt i både klassisk og moderne teologi ser vi på, hvordan troens sprog har formet menneskers forståelse af sig selv og verden – og hvordan det stadig kan fungere som en eksistentiel samtalepartner i dag. Forlæsningerne henvender sig til alle, der er nysgerrige på, hvordan teologi kan inspirere til eftertanke – uanset personlig tro.

22/10: Skyld og frihed: Hvad er teologiens bud på, hvordan vi forsones med os selv og hinanden, når der er noget, vi fortryder? Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

29/10: Håb i en urolig tid: Hvordan kan håb forstås teologisk, og hvilken rolle spiller det i klimakrise, krig og eksistentiel usikkerhed? Michael Bach Henriksen, litterat og teolog, tidl. kulturredaktør på Kristeligt Dagblad

05/11: De store fortællinger: Hvordan kan Bibelens fortællinger give mening for moderne mennesker? Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab og dr.theol., Aarhus Universitet

12/11: Størst af alt er kærligheden: Hvad er det kristne kærlighedsbudskab, og hvordan har det relevans i en individualistisk tid? Anna Bank Jepsen, ph.d. i teologi og konstitueret sognepræst, Hansted og Lundum Sogne

19/11: Etik og samvittighed: Hvordan kan vi bruge teologien til at træffe de rigtige valg? Christina Busk, teolog, stifter af Etikos og erhvervschef

26/11: Skabt i Guds billede: Hvad siger teologien om menneskets værdi, og hvordan er det stadig aktuelt? Margrethe Birkler, ph.d.-studerende i teologi, Aarhus Universitet

03/12: Mening i det meningsløse: Er der hjælp at hente i teologien, når vi rammes af lidelse og tab? Helle Rørbæk Hørby, hospitalspræst, Aarhus Universitetshospital

Jødernes historie på Jesu tid – på Antikmuseet

HOLD: 2621-161

TID: 22/10, 1 torsdag, kl. 14.00-16.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Antikmuseet, Aarhus Universitet, Victor Albecks Vej 3, bygning 1414

UNDERVISER: Kasper Bro Larsen, professor i teologi, Aarhus Universitet

Kom med på Antikmuseet og hør om jødernes historie på Jesu tid. Jødernes historie er en dramatisk fortælling fra makkabæeroprøret mod de græske konger over romernes erobring og Herodes den Store til Jerusalems ødelæggelse og jødernes kamp for et nyt tempel under messiaskandidaten Bar Kokhba. Det er denne verden, som den tidlige kristendom bliver til i. Historien illustreres med Antikmuseets samling af romerske og jødiske mønter – oldtidens propagandistiske massemedium.

Kresten Lundsgaard-Leth

Få meget viden på en enkelt aften

HVERT SEMESTER BYDER PÅ MANGE FORELÆSNINGER PÅ EN ENKELT AFTEN

Den gratis vidensfestival PARK udvides næste gang til to dage. Sæt kryds i kalenderen i weekenden 22-23/8.

Tolkien og nordisk mytologi *i weekenden*

HOLD: 2621-049

TID: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anders Lundt Hansen, historiker og forfatter

På denne temalørdag dykker vi på hovedet ned i den verden mellem mytologi og historie, hvor Tolkien skabte sine store fortællinger. De nordiske sagn var hans inspiration, og hans kærlighed til sprog og til de fantastiske eventyr, sprog kan fortælle, var hans drivkraft. Ringe, drager, elverfolk og dværge har rødder, der går tusind år tilbage i historien. Følg sporene, og oplev den virkelige dybde i Tolkiens univers.

Tænk dig om *i weekenden*

HOLD: 2621-051

TID: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jens Christian Bjerring, professor i filosofi, Aarhus Universitet

Vi møder argumenter overalt, hvor mennesker forsøger at overbevise andre om en påstand: Når politikere taler for deres politik, når reklamefolk taler for deres produkt, når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne identificere, evaluere og konstruere argumenter på effektiv vis. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tænke dig om. Få redskaberne, der gør det muligt at forstå og afkode argumenters indre logik, identificere fejlslutninger og skjulte præmisser og opbygge din egen evne til at konstruere holdbare argumenter.

Aarhus Domkirke 825 år – om omsorgs-arbejde, musikkultur, landsbykirker, hellighuse og havets betydning

HOLD: 2621-231

TID: 27/10, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

STED: Aarhus Domkirkes sognegård, Skt. Clemens Gård, Kannikegade 12,

I 2026 fylder Aarhus Domkirke 825 år. Det markerer vi med forelæsnings i domkirkens sognegård, hvor Aarhus Domkirke sættes ind i et europæisk perspektiv. Undervejs hører vi bl.a. om katedralernes sociale ansvar og omsorg, og om katedralernes betydning for udviklingen af den europæiske musikkultur. Vi vender også blikket mod Aarhus og ser på havets betydning for domkirken samt den vandkult, der udspillede sig omkring byens middelalderlige helgen, Hellig Niels af Aarhus. Få nye perspektiver på en bygning og en institution, der har formet både by og bevidsthed. For flere forelæsninger se side 56.

27/10: Katedralens diakonale og sociale ansvar. Bodil Lodberg, ph.d. i teologi og underviser, Diakonhøjskolen

03/11: Katedralens musik. Kristian Krogsøe, domorganist, Aarhus Domkirke

10/11: Storbyskatedral og landsbykirke. Erik Kelstrup, studielektor, Folkekirkens Videns- og Uddannelsescenter

17/11: Hellig Niels mellem kirke og kilde: Vandkult i middelalderens Aarhus. Hans Henrik Lohfert Jørgensen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

24/11: Fra hellighus til katedral. Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab og dr.theol., Aarhus Universitet

Hvem er Gud? Om Gudsbegrebet fra Luther over Kierkegaard til i dag

HOLD: 2621-070

TID: 27/10, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISERE: Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet, og Henning Kjær Thomsen, undervisningsleder og teologisk specialkonsulent, Viborg Stift

Er Gud den samme til alle tider – eller ændrer vores forståelse af Gud sig, når verden ændrer sig? Vær med, når vi følger teologiens rejse fra Martin Luthers førmoderne blik på Gud over Søren Kierkegaards moderne gudsbegreb, til eftermoderne strømninger, der udfordrer og nyfortolker gudsbegrebet. Undervejs bliver det tydeligt, hvordan tro og teologi altid formes af samtiden – og at denne dynamik også påvirker vores syn på kirken og menneskets plads i verden i dag. Forelæsningsen tager udgangspunkt i udgivelsen 'Gud gennem tiden – gudsbegrebet under forandring' (Eksistensen, 2025).

Heidegger, Jonas og Arendt om Augustin

HOLD: 2621-023

TID: 24/11, 3 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad forbinder en fundamentalontolog (Heidegger), en bioetiker (Jonas) og en politisk teoretiker (Arendt) i udgangspunktet? Det forbeholdende svar er: Det gør alle tiders største kristne kirkefader, Aurelius Augustin. Hvad tiltrak mon disse tre tænkere hos Augustin? Hvad fandt de hos ham? Og kan man allerede her se de veje aftegnet, som skulle bestemme deres videre filosofiske færd? Bliv klogere, når vi fokuserer på en tidlig periode for tre af det 20. århundredes toneangivende tænkere.

i weekenden

Filosofien mellem linjerne – om Thomas Manns 'Døden i Venedig' og dekadence

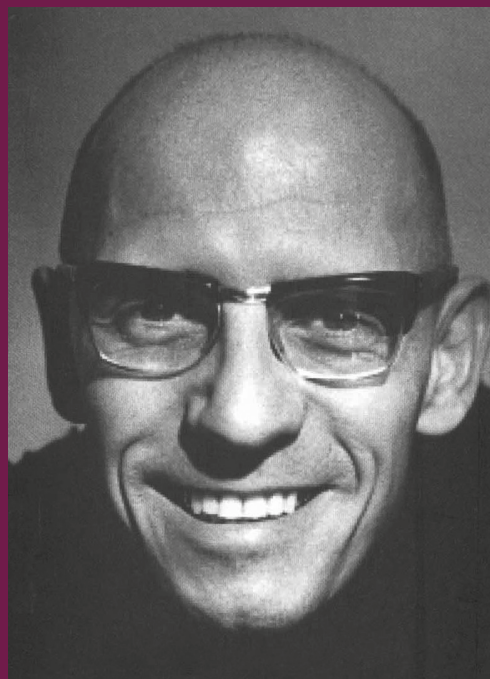
HOLD: 2621-080

TID: 29/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Jakob Holgersen Lovas, cand.mag. i filosofi, højskolelærer og selvstændig foredragsholder

I Thomas Manns mesterværk fra 1912 foregår alting i et adstadigt livstræt tempo, der passer perfekt til dekadencens tidsånd. I dette forløb dykker vi ned i dekadencens filosofi – den smukke undergang, der prægede Europas åndsliv før 1. verdenskrigs katastrofe. Gennem 'Døden i Venedig' udforsker vi de store spørgsmål, der gemmer sig mellem linjerne: Hvad er kunstnerens pris? Kan skønheden retfærdiggøre alt? Og hvordan lever man, når selve livslysten er blevet træt? Vi følger sporene frem til vores egen tids undergangsstemning, som for Thomas Mann ville have været overraskende velkendt.

Michel Foucault - 100 år

HOLD: 2621-258

TID: 28/10, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Michel Foucault er en af det 20. århundredes mest indflydelsesrige tænkere. Han stillede spørgsmål til alt det, vi ofte tager for givet. Hvordan bliver vores forståelse af mennesket formet af historiske og sociale magtforhold? På hvilke måder skaber samfundets institutioner bestemte former adfærd? Hvordan opstår vores idéer om normalitet, sundhed og sandhed – og hvem har magten til at definere dem? Vær med, når vi i anledning af 100-året for Foucaults fødsel dykker ned i hans store betydning.

28/10: Samfund og politik. Marius Gudmand-Høyer, professor i filosofi, CBS

04/11: Psykologi. Mads Bank, lektor i pædagogisk psykologi, Københavns Universitet

11/11: Sundhed og terapi. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Arkæologi & historie

Kvinderne i familiehistorien *i weekenden*

HOLD: 2611-300

TID: 24/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Mange af de mest brugte kilder til familiehistorien handler om mændene, men går man målrettet efter kvindernes historie, er der mange muligheder for at afdække denne del af ens familiehistorie. Denne dag skal vi på jagt efter kvinderne i kilder som kirkebøger, fotografier, aviser, breve og mundtlige beretninger. Undervejs går vi meget konkret til værks, og der gives eksempler fra forskellige steder i landet og fra forskellige samfundsgrupper, ligesom vi ser på, hvordan skildringen kan blive interessant ved at vælge nogle overskrifter og fokuspunkter, der passer til den enkelte person.

Den russisk-japanske krig 1904-1905 *i weekenden*

HOLD: 2611-247

TID: 24/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag, forfatter og lektor, Risskov Gymnasium

Den russisk-japanske krig er en af de mere oversete begivenheder i tiden før 1. verdenskrig, selvom krigen på flere områder var et væsentligt vendepunkt. For første gang blev en europæisk stormagt, Rusland, nemlig besejret af en ikke-europæisk stormagt, Japan. Krigen var en magtkonkurrence mellem to imperiers interesser i Manchuriet, og det moderne Korea og blev kendetegnet af voldsomme slag, hvor den russiske flåde næsten blev tilintetgjort. Hør om årsagerne, optakten, de enorme slag, og hvordan krigen kastede lange skygger ind over Ruslands og Japans historie i det 20. århundrede.

Tysklands overfald på Vesteuropa 1940

HOLD: 2611-246

TID: 26/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag, forfatter og lektor, Risskov Gymnasium

10. maj 1940 indledtes Tysklands storangreb på Frankrig og Beneluxlandene, hvor overraskelsen var komplet. Franske og britiske styrker rykkede hurtigt ind i Belgien, og scenen var sat til et af 2. verdenskrigs hurtigste felttog. Nogle uger efter stod de tyske styrker ved Den Engelske Kanal, Beneluxlandene havde kapitulert, og de fransk-britiske styrker var i fuldt tilbagetog eller ved at blive hovedkulds evakueret ved Dunkirk. Hør om forløbet op til det tyske angreb, den tyske lynkrig og de store slag i de hektiske maj- og juniuger.

26/01: Optakten

02/02: Offensivens første dage

09/02: Gennembruddet

16/02: Fransk-britisk sammenbrud

23/02: Nederlagets og sejrns konsekvenser

Vinterfolkeuniversitet
i Vor Frue Kirkes sognegård

Grønland mellem myter, magt og mennesker

HOLD: 2611-304

TID: 27/1, 7 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan er Grønland blevet formet af kolonitiden, og hvordan præger fortiden nutiden? Vi dykker ned i kolonihistorien, de politiske spændinger i rigsfællesskabet og ekspeditionernes betydning. Samtidig ser vi på nutidens Grønland, hvor grønlandsk kunst spiller en vigtig rolle i fortællingen om identitet og tilhørsforhold. Og under fjeldene gemmer sig geologiske lag, der ikke bare vidner om fortiden – men måske også om fremtiden. Kan landets mineraler bane vejen for økonomisk selvstændighed?

27/01: Grønlands moderne historie – fra kolonitiden til i dag.

Jens Heinrich, repræsentationschef i Grønlands Repræsentation i København

03/02: Erindring af kolonitiden – historiekonflikter mellem Danmark og Kalaallit Nunaat (Grønland).

Thea Bladt, cand.mag. i international og global historie og ph.d.-studerende i historie, Aarhus Universitet

10/02: Knud Rasmussen og det dansk-grønlandske forhold.

Knud Michelsen, cand.mag. og forfatter

17/02: Tiltagende geopolitiske spændinger og utilregnelig Trump.

Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

24/02: Kunsthistorier fra Grønland.

Laila Lund Altinbas, kurator og kunsthistorisk projektleder

03/03: Ny litteratur fra og om Grønland.

Kirsten Thisted, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet

10/03: Grønlands mineraler.

Christian Knudsen, emeritus, Afdeling for Geofysik og Sedimentære Bassiner, GEUS

Vejen til krigen i Ukraine

HOLD: 2611-244

TID: 27/1, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Ville der være krig i Ukraine, hvis ikke Putin sad på magten? Og hvilken rolle spiller USA og Kina? Eller skal man længere tilbage i historien for at finde svar – til et middelalderrige ved Dneprflodens bredder? Årsagerne til krigen i Ukraine skal både findes i historien og i begivenheder op til krigsudbruddet. De hænger både sammen med magtfulde enkeltpersoners kortsigtede beslutninger og dybe strukturer i kultur, økonomi og historie. Få overblik over vejen til krigen i Ukraine og status på krigens forløb. Vi ser også fremad.

27/01: Russiske imperiedrømme – den historiske baggrund for russisk imperialisme.

Jakob Dragsdal Sørensen, cand.mag. i russisk og historie

03/02: Forskelle mellem Rusland og Ukraine.

Jakob Dragsdal Sørensen, cand.mag. i russisk og historie

10/02: Putin og Zelenskij.

Jakob Dragsdal Sørensen, cand.mag. i russisk og historie

17/02: Fra (Sovjet)union til krig – Rusland og Ukraine fra Sovjetunionens fald og til nu.

Jakob Dragsdal Sørensen, cand.mag. i russisk og historie

24/02: Status på krigen.

Martin Cleemann Rasmussen, ekstern lektor, Forsvarsakademiet

Europas historie og kultur

HOLD: 2611-311

TID: 2/2, 6 mandage, kl. 19.45-21.30. OBS: Ingen undervisning 23/2

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I Europa har vi kastet os ud i et militært rustningskapløb. Men er det ikke også vigtigt at opruste åndeligt og kulturelt og stå fast på den historie og de idéer og værdier, vi er rundet af i Europa, som bl.a. demokrati, oplysning og dannelse – måske mere end nogensinde før? Vi udforsker Europas historie og kultur i godt selskab med en række fageksperter, der hver især giver deres bud på, hvad der særligt er værd at lægge mærke til i det fælles gods, vi står på skuldrene af.

02/02: Europas historie 1789-1914.

Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet

09/02: Europas historie 20. og 21. århundrede.

Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

16/02: Idéer.

Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder, Det Ethiske Råd

02/03: Litteratur.

Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

09/03: Kunst.

Erik Steffensen, kunstner og fhv. professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi

16/03: Klassisk musik.

Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

i dagtimerne

Kinas nyere historie

HOLD: 2611-421**TID:** 5/2, 5 torsdage, kl. 10.15-12.00**PRIS:** 795 kr., studerende 395 kr.**STED:** Dokk1, Lille Sal, Hack Kampmanns Plads 2**UNDERVISER:** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter

Kina vækker både beundring og bekymring. På få årtier er mere end en halv milliard mennesker løftet ud af fattigdom. Den teknologiske innovation foregår i et hæseblæsende tempo, men det samme gør udviklingen af militæret. Under det kommunistiske etpartistyre er Kina blevet en af verdenspolitikens stærkeste magter. Landet er et af verdens gamle storrigter, men et sammentræf af udviklinger bragte det i knæ i 1800-tallet, og først i det 21. århundrede er Kina ved at indtage sin gamle position. Hvilke historiske udviklinger har bragt landet her til? Vi ser på Kinas historie de seneste 200 år.

05/02: Det sidste kejserdynastis opløsning og de fremmede djævles indtog 1799-1912

12/02: Borgerkrigens Kina 1912-1949

19/02: Maos Kina 1949-1976

26/02: Omstilling til kommunistisk kapitalisme 1976-2012

05/03: Nutidens og fremtidens Kina

Antikkens håndværk

HOLD: 2611-253**TID:** 5/2, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15**PRIS:** 895 kr., studerende 450 kr.

Antikkens håndværk og teknologiske udvikling er et imponerende vidnesbyrd om, hvordan man løste hverdagens udfordringer i den græsk-romerske verden, ofte med øje for den formmæssige skønhed. Samtidig er håndværket et vindue til antikkens samfund og verdensbillede. Vi står på skuldrene af datidens håndværkere og deres fremstillingsprocesser, der også er inspirationskilde til udviklingen af mere bæredygtige løsninger. Forelæsningerne tager afsæt i den nye udgave af 'Antikkens håndværk' (Forlaget Orbis, 2025).

05/02: Fra lergarbejde til krukke. Pottemagertraditionen i det antikke Grækenland. Søren Handberg, lektor i arkæologi, Universitetet i Oslo

12/02: Det græske tempel – fra idé til færdig bygning. Poul Pedersen, professor emeritus i klassiske studier, Syddansk Universitet

19/02: Bronzestøbning. Caroline Elisabeth Fisker, doktorand i antik kultur og samfund, Lunds Universitet

26/02: Byggematerialer og tekniske fremskridt i Rom. Jacob Isager, dr.phil., docent emeritus, Syddansk Universitet

05/03: Opmålingen af den antikke verden. Niels Bargfeldt, klassisk arkæolog og postdoc i teologi, Københavns Universitet

12/03: Uden mad og drikke ... romerske landbrugsredskaber. Jesper Carlsen, dr.phil. i historie, lektor emeritus, Syddansk Universitet

Danskere i krig under fremmede faner

HOLD: 2611-453**TID:** 11/2, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Thomas Harder, cand.mag. i italiensk og historie, forfatter og oversætter

Hvorfor gå i krig for et andet land? Med afsæt i en række gribende personskildringer, kaster forelæsningen lys over en del af danmarkshistorien, som ofte er blevet overset: danskere, som valgte at drage i krig under fremmede faner i 2. verdenskrig. Få bl.a. historien om den danske flyverhelt Kaj Birksted, om den mystiske partisanfører Arndt Paul Lauritzen – 'Paolo il Danese' – og søskendeparret Ellen og Henrik Karsten, der gjorde tjeneste i henholdsvis en hemmelig gren af den britiske marine og Montgomerys 8. armé.

Kom med til
Århundredets Festival

SE SIDE 96-105

Det gamle Ægypten

HOLD: 2611-272

TID: 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Rune Olsen, ph.d. i ægyptologi og ekstern lektor ved Københavns Universitet

Det gamle Ægyptens historie, kunst og kultur har fascineret den vestlige verden med sine eksotiske og alligevel genkendelige udtryksformer. Det var dog først med fundet af Rosettastenen og tydningen af hieroglyfferne, at det for alvor blev muligt at udforske den mere end 5.000 år lange historie, som har defineret landet ved Nilen. Vi dykker ned i Ægyptens storhedstider, hvor man byggede enorme pyramider, anlagde templer til guderne og erobrede lande i Nubien og i Levanten. Tag med gennem faraoernes rige, og få indblik i en af verdenshistoriens mest indflydelsesrige civilisationer.

Nazisternes sidste tilflugt

HOLD: 2611-269

TID: 10/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Hans Christian Davidsen, forfatter og kulturredaktør, Flensborg Avis

Tysklands betingelsesløse kapitulation 8. maj 1945 regnes for afslutningen på 2. verdenskrig i Europa. Men Det Tredje Rige havde faktisk et to uger langt efterliv lige syd for den dansk-tyske grænse. Som hovedsæde for en nazistisk regering ledet af admiral Karl Dönitz blev Flensborg tilflugtssted for mellem 2.000 og 3.000 nazister, herunder topfigurer som Heinrich Himmler og Auschwitzkommandanten Rudolf Höss. I Flensborg gik de under jorden eller blev udstyret med nye identitetspapirer for at flygte ud af Europa. Afsættet er bogen 'Nazisternes sidste tilflugt' (Forlaget Hovedland, 2022).

Byvandring: Aarhus i 1.000 år

HOLD: 2611-252

TID: 12/3, 3 torsdage, kl. 16.00-17.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarushistorier

Vi bevæger os gennem tusind års byhistorie, når vi skal i fodsporene på nogle af de mennesker, der har formet Aarhus. Vi begynder langs det gamle voldanlæg og hører om dagligliv og storpolitik i vikingetidens Aros. Herfra fortsætter vi til 1500- og 1600-tallet og møder asketiske dominikanermunke og driftige købmænd, hvis forskellige verdener er vævet tæt sammen. Tredje vandring fører os til 1800- og 1900-tallet, hvor Aarhus blev til den by, vi kender. En periode med gryende industrialisering med kæmpe fabrikker, faglige kampe og drømmen om et nyt liv på den anden side af Atlanten.

12/03: Vikinger. Aros i 900-tallet

19/03: Munke og købmænd. Aarhus i 1500- og 1600-tallet

26/03: Arbejdere. Aarhus i 1800- og 1900-tallet

Besat og befriet – Aarhus 1940-1945

HOLD: 2611-403

TID: 19/3, 1 torsdag, kl. 10.15-12.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Dokk1, Lille Sal, Hack Kampmanns Plads 2

UNDERVISER: Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

Da befrielsesbudskabet lød i radioen 4. maj 1945, strømmede aarhusianerne ud i byens gader for at fejre det. Forud var gået fem år, hvor den fredelige besættelse i 1940 gradvist var blevet afløst af usikkerhed, vold, terror og sabotage. På baggrund af studier i danske, britiske og tyske arkiver og Besættelsesmuseets samling fortæller Søren Tange Rasmussen fra Besættelsesmuseet om hidtil oversete sider af besættelsestidens Aarhus. Vi hører bl.a. om Gestapos rolle, bombardementet af universitetet, eksplosionskatastrofen på havnen, de lokale stikkere og terrorister og ildkampen på Bispetorv. Afsættet er bogen 'Besat og befriet – Aarhus 1940-1945' (Gads Forlag, 2025).

Specialstyrker og -operationer i 2. verdenskrig i weekenden

HOLD: 2611-249

TID: 21/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag, forfatter og lektor, Risskov Gymnasium

Nutidens specialstyrker trækker på erfaringer og historie fra 2. verdenskrig. Her opstod behovet for egentlige elitestyrker til at operere bag fjendens linjer. Denne dag ser vi på to af de mest berømte kommandoraides under 2. verdenskrig: da tyskerne erobrede det belgiske fort Eben-Emael i 1940, og da englænderne ødelagde flådebasen St.-Nazaire ved atlanterhavskysten i 1942. Begge missioner viste, hvordan små styrker kunne have stor effekt i moderne krigsførelse. Martin A. Husted har skrevet 'Den som vover. Historien om to specialoperationer i Anden Verdenskrig' (Turbine, 2024).

Maria Østerby Elleby

Trolddom og heksejagt

HOLD: 2611-268

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Maria Østerby Elleby, ph.d., formidlingsinspektør, Rudersdal Museer

I 1600-tallets Danmark blev især kvinder anklaget for at udøve trolddom og brændt på bålet. Men hvad gemmer der sig bag de gruopvækkende historier, og hvad siger det om synet på magt, køn og frygt? Maria Østerby Elleby dykker ned i trolddomsprocesserne og gør fortidens hekse levende – som mennesker fanget i et historisk stormvejr af mistanker, ritualer og samfundsangst. Undervejs ser vi på, hvorfor hekse og magi stadig taler til os i dag, fx hverdagsritualer, fantasy, spådomme og astrologi. Afsættet er bogen 'Hekseri – den store bog om magi' (Politikens Forlag, 2024).

Grønland, Danmark og USA – fra 2. verdenskrig til Trump

HOLD: 2611-445

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Grønland er et omstridt tema i det dansk-amerikanske forhold. Præsident Trump har ikke lagt skjul på, at Grønland bør komme under amerikansk kontrol, hvilket grundlæggende truer rigsfællesskabet. Det er dog på ingen måde nyt. Grønland har længe haft stor og afgørende betydning for USA's side. Med fokus på perioden fra 2. verdenskrig til nutidens Trump-æra sætter forelæsningsen fokus på, hvad der ligger til grund for den amerikanske interesse. Hvordan er interessen kommet til udtryk? Og hvordan har det påvirket det dansk-amerikanske forhold, rigsfællesskabet og Grønland?

De stærke kvinder og de slatne mænd i Matador

HOLD: 2611-255

TID: 26/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: John V. Jensen, museumsinspektør, Vardemuseerne

"Min afdøde hustru serverede aldrig kødrand, hun kendte mine følelser for kogt fars". Man kan se scenen for sig mellem overlærer Andersen og Violet Vinter i Matador. Lise Nørgaard er til tider blevet kritiseret for sin fremstilling af seriens mænd som uduelige og umodne, mens kvinderne kan klare sig selv og viser viljestyrke og mod, når det gælder. I selskab med Katrine, Maude, Hans Christian, Agnes, Ingeborg og Mads ser vi på, om det holder vand. Vi kaster også et blik på mellemkrigstiden og besættelsesårene og seriens enestående skildring af et stykke danmarkshistorie. Hvordan er tiden fremstillet i forhold til den nyeste forskning om især besættelsen?

Mellemkrigstidens politiske historie

HOLD: 2611-271

TID: 7/4, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Perioden 1919-1939 kalder vi mellemkrigstiden, men perspektivet var et andet for dem, der levede for 100 år siden. De levede i en efterkrigstid, hvor der skulle bygges op og – mente mange – forandres efter Den Store Krigs katastrofe. Hos mange var forventningerne til fremtiden tårnhøje, og tiden blev præget af revolutioner, reformer og eksperimenter. Men andre arbejdede for forandringer, så resultatet af verdenskrigen kunne laves om. Derfor blev det en tid mellem to storkrige. Men mange af reformtankerne overlevede den efterfølgende verdenskrigs ødelæggelser og kom til at præge tiden efter 1945.

07/04: Lys og skygge – den komplicerede mellemkrigstid.

Nils Arne Sørensen, professor emeritus i historie, Syddansk Universitet

14/04: Kampen for det sociale demokrati i Skandinavien.

Kristina Krake, docent, Amsterdam Universitet

21/04: Mørkefald: fra Weimarrepublikken til Det tredje Rige.

Johnny Laursen, lektor i historie, Aarhus Universitet

28/04: Fra Lenin til Stalin: Store visioner akkompagneret af borgerkrig, hungersnød, vold og terror.

Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet

05/05: Imperialisme eller afkolonisering: Storbritannien mellem to verdenskrige.

Christian Damm Pedersen, lektor i britisk og imperial historie, Syddansk Universitet

12/05: Fascismens totalitære laboratorium: Italien.

Nils Arne Sørensen, professor emeritus i historie, Syddansk Universitet

Bliv klogere på Magtudredningen 2.0

SE SIDE 94-95

Den oversete middelalder *i weekenden*

HOLD: 2611-267

TID: 11/4, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Kåre Johannessen, cand.mag. i historie

Der er stadig sider af middelalderen, der ikke er voldsomt godt belyst. Forestillingen om 'den mørke middelalder' som en strengt religiøs, dystert og glædesløs affære er efterhånden trængt noget tilbage, men faktisk er de færreste klar over, hvor legesygt, munter, hæmningsløs og forlystelseshungrende en tid, middelalderen i grunden var. Det er netop det, Kåre Johannessen dykker ned i denne dag med afsæt i særligt to af hans bøger om middelalderen: 'Lyst og lidenskab i middelalderen' og 'Fritid og forlystelser – træning, morskab og tidsfordriv i middelalderen' (Turbine).

Mordgæder i antikken *i weekenden*

HOLD: 2611-447

TID: 11/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Christina Videbech, postdoc, Universitet i Bergen og Aarhus Universitet

Var Roms første kejserinde, Livia, antikkens første seriemorder? Var adelskvinden Regilla offer for en forbrydelse bestilt af sin egen ægtemand? Og var moseligene i Skandinavien tilfældige dødsfald eller ofre for ritualmord? Med afsæt i historiske kilder og arkæologiske fund efterforsker vi dødsfald, der stadig er omgærdet af mystik – og åbner til antikkens politiske intriger, personlige tragedier og drabelige og grumme historie.

Tirpitz-stillingen og Hitlers Atlantvold

HOLD: 2611-257

TID: 14/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: John V. Jensen, museumsinspektør, Vardemuseerne

Langs Vestkysten ligger resterne af Hitlers Atlantvold fra 2. verdenskrig. Bunkerne var engang brikker i et kystforsvar, der strakte sig fra Nordnorge til den fransk-spanske grænse – et enormt forsvarsværk, nazisterne etablerede i håbet om at fastholde det erobrede Europa. Forelæsnningen zoomer ind på Tirpitz-stillingen ved Blåvand, der som en del af Atlantvolden skulle have forsvaret Danmark mod en allieret invasion fra vest. Hvorfor gav Hitler ordre til at opføre et stort fæstningsværk langs Vesteuropas kyster? Få indblik i et stykke fascinerende danmarks- og militærhistorie. For særomvisning på Tirpitz se side 68.

Forårsweekend på Sandbjerg Gods

HOLD: 2611-313 (enkeltværelse) og 2611-312 (dobbeltværelse)

TID: 18/4-19/4, 1 weekend

PRIS: 2.650 kr. pr. person

STED: Sandbjerg Gods, Sandbjergvej 102, 6400 Sønderborg.

Deltagerne sørger selv for kørsel

Sønderjylland forbinder Danmark med det europæiske fastland, og områdets historie har altid været tæt forbundet med udviklingen syd for grænsen. Den 18.-19. april 2026 inviterer Folkeuniversitetet traditionen tro til forårsweekend på Sandbjerg Gods. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på spændende foredrag og samtaler om Sønderjyllands og Europas sammensatte historie krydret med fællessang, hyggeligt samvær og selvfølgelig lidt godt fra det sønderjyske kaffebord. Alt sammen i de smukke rammer ned til Alsund. Programmet byder på:

Danmark i Europa fra år 1000 til 1800. Carsten Porskrog Rasmussen, dr.phil., adjungeret professor og enhedsleder, Museum Sønderjylland

Nolde – maleren, der trådte ved siden af. Hans Christian Davidsen, kulturredaktør og forfatter til 'Nolde – maleren, der trådte ved siden af' (Politikens Forlag, 2021)

Om 100 år – Europa i grænselandet – en samtale om fortællinger, mindretal og historisk erindring i Europas udkant. Anna Elisabeth Jessen, forfatter til romantrilogien 'Om hundrede år', 'Hjemsted' og 'Verdensport', og Hans Christian Davidsen, kulturredaktør, Flensborg Avis

Fællessang og sangtradition med inspiration i grænselandet. Philip Eick, korleder for Local Vocal og korinstruktør med rødder i Berlin

Europa i kunst, musik og litteratur. Søren Schauser, ph.d. i filosofi, forfatter og lektor, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium

Europa efter Trumps genkomst. Marlene Wind, professor i statskundskab og leder af Center for Europæisk Politik, Københavns Universitet

Bornholm besat

HOLD: 2611-550

TID: 6/5, 2 onsdage, 6/5 kl. 17.30-19.15 og 13/5 kl. 17.30-20.15

PRIS: 395 kr., studerende 195 kr.

I 1945 slap krigen sit greb om Danmark – næsten. På Bornholm nægtede de tyske tropper at overgive sig til sovjetiske styrker. Først efter at Nexø og Rønne var blevet udsat for et ødelæggende flybombardement, overgav tyskerne sig, og de russiske soldater gik i land og blev på øen frem til 5. april 1946. I anledning af 80-året for, at Bornholm atter blev frit, kaster forelæsningsne nyt lys over de dramatiske sidste dage under den tyske besættelse og de omdiskuterede 11 måneder med russisk tilstedeværelse. Vi ser også på nutidens geopolitiske spændinger i Østersøen, der igen har øget bevågenheden omkring Bornholm.

06/05 17.30-19.15: Den sidste tyske kommandant. Jens Andersen, museumsinspektør, Bunkermuseum Hanstholm, Museum Thy

13/05 17.30-20.15: Russerne på Bornholm og sikkerhed i Østersøen. Jakob Seerup, museumsinspektør, Bornholms Museum

Vikingernes ringborge – en dansk verdensarv

HOLD: 2611-328

TID: 26/5, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Søren Michael Sindbæk, prodekan for forskning, Arts, Aarhus Universitet

De fem store ringborge – Aggersborg, Fyrkat, Trelleborg, Nonnebakken og Borgring – er nogle af de mest betydningsfulde monumenter fra vikingetiden. I 2023 blev ringborgene optaget på UNESCO's verdensarvsliste, hvor de deler plads med unikke mindesmærker verden over, der på godt og ondt afspejler verdenshistorien. Hvordan gør ringborgene sig fortjent til den opmærksomhed, og hvilken rolle har de spillet? Søren Sindbæk har været med til at finde og udgrave den femte og foreløbig sidste store ringborg, Borgring ved Køge, og er forfatter til den nye bogserie 'Vikingetidens ringborge' (Aarhus Universitetsforlag).

EKSTRA:

Særomvisning på Tirpitz

HOLD: 2613-283 (UDSOLGT)

eller 2623-281 (EKSTRA OMVISNING)

TID: 18/4, 1 lørdag, kl. 11.00-12.30 (udsolgt) eller 22/8, 1 lørdag, kl. 11.00-12.30 (ekstra omvisning)

PRIS: 260 kr.

STED: Tirpitz, mødested ved billetsalget, Tirpitzvej 1

UNDERVISER: John V. Jensen, museumsinspektør, Vardemuseerne

Tag med på besøg på Tirpitz i Blåvand. Hjerteret i museet er den store Tirpitz-bunker, der er en del af Hitlers store Atlantvold, der strakte sig fra Nordkap til Pyrenæerne som forsvar mod et allieret angreb fra vest. Museumsinspektør John V. Jensen giver en omvisning i Tirpitz-bunkeren og i Bjarke Ingels' imponerende museumsbygninger, der graver sig ind i sandet. Der bliver også lejlighed til at se nærmere på museets nyeste udstilling om besættelsen og de første efterkrigsår. For optaktsforelæsning se side side 67.

i weekenden

Antikkens stormagter

HOLD: 2621-252

TID: 19/10, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Historien om antikkens stormagter er historien om, hvordan vi mennesker altid har organiseret os i civiliserede samfund, skabt teknologiske opfindelser og imponerende kulturelle udtryk inden for arkitektur, kunst, litteratur, medicin og landbrug. Men det er også historien om, hvordan krige og sammenstød med andre har ført til civilisationers fald og nye stormagters opståen. Tag med på en rejse til fra antikkens Ægypten over Frankeriget, Rom og Kina til mayaernes Sydamerika.

19/10: Ægypten. Rune Olsen, ph.d. i ægyptologi og ekstern lektor, Københavns Universitet

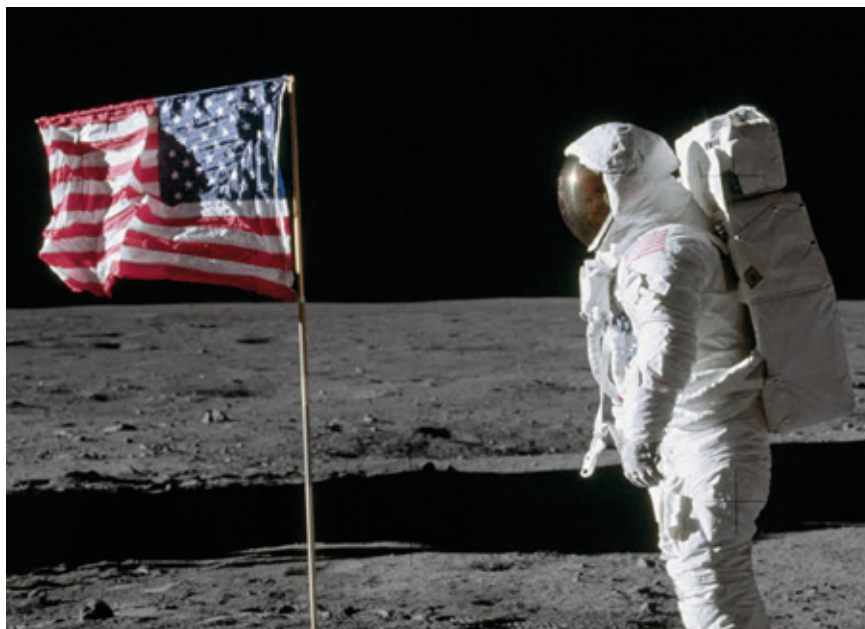
26/10: Assyrierriget. Troels Pank Arbøll, lektor i assyriologi, Københavns Universitet

02/11: Alexander den Store og de hellenistiske riger. Christian Thue Djurslev, lektor i filologi, Aarhus Universitet

09/11: Fra Perserriket til Rom og Han dynastiets Kina. Peter Fibiger Bang, professor i historie, Københavns Universitet

16/11: Kalifatet og karolingerne. Jacob Tullberg, ekstern lektor i historie, Københavns Universitet

23/11: Magt og myter i mayaernes verden: Storbyen Calakmul. Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet

Hvad enhver bør vide om det 20. århundrede

HOLD: 2621-197

TID: 19/10, 7 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

På tærsklen til det 20. århundrede er troen på fremtiden stor, men afløses af vantrø over skyttegrave, A-bomber og masseudryddelser. Det er samtidig århundredet, hvor vi flyver til Månen og ud på World Wide Web. Vi får fritid til at forsvinde i biografmørket, og Dylan giver stemme til ungdomsoprøret. Mod slutningen af århundredet banker vi hul i muren, der deler Europa og verdens stormagter, og stiller spørgsmålet – er vi nået historiens afslutning? Hvad skal vi lægge mærke til for at forstå det 20. århundrede?

19/10: Historie 1900-1945. Nils Arne

Sørensen, professor emeritus i historie, Syddansk Universitet

26/10: Historie 1945-2000. Johnny

Laursen, lektor i historie, Aarhus Universitet

02/11: Filosofi. Kresten Lundsgaard-Leth,

ph.d. i filosofi og projektleder, Det Etske Råd

09/11: Teknologi. Kristian Hvidtfelt Nielsen,

lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

16/11: Musik. Neal Ashley Conrad Thing,

ph.d. i litteraturvidenskab

23/11: Fotografi. Gunner Byskov,

cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt tidligere leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

30/11: Film. Per Juul Carlsen, forfatter, pod-

castvært og filmanmelder, Kristeligt Dagblad

Kampen om Europa 1939-1945

HOLD: 2621-149

TID: 31/8, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, cand. mag. i historie, filosofi og samfundsfag, forfatter og lektor, Risskov Gymnasium

Hvordan kunne Europa ende i ruiner, og hvad afgjorde, at det blev de allierede og ikke Nazityskland, der stod som den sejrende part i 2. verdenskrig? Vi dykker ned i de seks dramatiske krigsår og de militære begivenheder, der kom til at forme Europas fremtid: fra Tysklands lynkrig i Frankrig og invasionen af Sovjetunionen til det brutale slag om Stalingrad og kampene i Italien. Vi ser på befrielsen af Vesteuropa i 1944 og krigens blodige afslutning i Berlin i 1945. Hør om, hvordan krigen blev afgjort, og hvorfor det stadig har betydning.

31/08: Slaget om Frankrig 1940

07/09: Operation Barbarossa 1941

14/09: Slaget om Stalingrad 1942-1943

21/09: Felttoget i Italien 1943-1945

28/09: Befrielsesfelttoget i Vesteuropa 1944-1945

05/10: Slaget om Berlin 1945

Vikingerne verden

HOLD: 2621-266

TID: 31/8, 5 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vikingetiden er en helt særlig del af vores historie. Vikingerne placerede for alvor Norden og Danmark på verdenskortet. De erobrede store dele af England og fandt også vej helt til Amerika. Vi fascineres af vikingernes kultur, levemåde, bygninger, skibe og de skatte, som de har efterladt sig. Lad en række eksperter give dig indblik i vikingetiden, og hør om kongesædet i Jelling, mytologien, fund og togter samt hverdagslivet perioden.

31/08: Vikingernes kongesæde i Jelling.

Charlotta Lindblom, museumsinspektør, VejleMuseerne

07/09: Hverdagslivet i vikingetiden.

Sarah Croix, ph.d., lektor i arkæologi, Aarhus Universitet

14/09: Vikingernes togter. Kasper Hold-

gaard Andersen, ph.d., historiker, Moesgaard Museum

21/09: Fundet af vikingegravpladsen ved

Lisbjerg. Liv Stidsing Reher-Langberg, museumsinspektør, arkæolog, Moesgaard

28/09: Vikingetidens mytologi. Karen

Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie, forfatter og ekstern lektor, Aarhus Universitet

EKSTRA:
Særomvisning
på Tirpitz

SE SIDE 68

De ekstreme danskere 1921-1939

HOLD: 2621-154

TID: 20/10, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: René Karpantschof, historiker og forfatter

I de skæbnesvangre år mellem 1. og 2. verdenskrig oplevede danskerne nyheder som jazz, talefilm og zeppelinere på himlen. Men også dybe kriser og ekstreme modsvar. Forbavsende mange herhjemme fik sympati for Hitler eller sovjetkommunisten Stalin, men især for socialdemokraten Stauning. Efterhånden tårnede truslerne sig op omkring Danmark med diktaturer, krigsoprustning og jødehad. Skulle man protestere eller tilpasse sig de nye forhold? René Karpantschof fortæller om mellemkrigstidens verden med debatter om menneskeracer, folkeret, zionisme, seksualitet og videnskabelig sandhed. Afsættet er 'De ekstreme danskere 1921-1939' (Gads Forlag, 2025).

i weekenden

Den Store Krig – 1. verdenskrig 1914-1918

HOLD: 2621-151

TID: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag, forfatter og lektor, Risskov Gymnasium

1. verdenskrig har været med til at lægge grunden for den moderne verden. Det var en konflikt mellem industrialiserede stormagter, som i fire ødelæggende år formåede at ryste kommende generationer med skyttegravskrig, enorme dødstal og stædig vedholdenhed. Krigen fremprovokerede nytænkning, mobiliserede samfundsøkonomierne og åbnede for nye, radikale ideologiers ankomst. Dagen dykker ned i årsagerne til 1. verdenskrigs udbrud, ser på nogle af de afgørende slag, de bagvedliggende politisk-økonomiske beslutninger og konsekvenserne for Europa i de følgende år.

Et magtspil i det skjulte – overvågning i det 20. århundrede

i weekenden

HOLD: 2621-254

TID: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jacob Vrist Nielsen, ph.d.-studerende i historie, Aarhus Universitet

Vi skal i hælene på dem, der arbejder i det skjulte. Dem, der taler i koder, handler med hemmeligheder og overvåger og kontrollerer i statens tjeneste. Vi ser på, hvordan overvågningspraksisser formes af politiske, teknologiske og kulturelle omstændigheder, men også selv former samfundet. Fra censur og telefonaflytning til brevduer og signalefterretning ændrede nye teknologier statens blik på borgerne og verden. Vi følger udviklingen fra begyndelsen på de moderne overvågningssamfund i det tidlige 1900tal, over de to verdenskrige til perioden under den kolde krig. Hvordan arbejder efterretningstjenesterne, og hvordan bliver overvågningen en del af den moderne stats måde at tænke sikkerhed og viden på?

i weekenden

Undergang 1944-45 – historien om Tysklands endelige nederlag

HOLD: 2621-150

TID: 25/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag, forfatter og lektor, Risskov Gymnasium

For Tyskland var krigsårene 1944-45 domineret af katastrofale nederlag på slagmarken. Krigens endelige udfald stod klart for parterne i sommeren 1944, men Hitlers Tyskland kæmpede videre, og perioden blev derfor den mest voldelige og intense af krigsårene. Historikerne har længe undersøgt, hvorfor og hvordan Tyskland formåede at fortsætte sin krigsindsats, og hvordan de allierede endte med at besejre dem. Forelæsnningen gennemgår de afgørende slag, herunder slaget om Normandiet, de bagvedliggende politisk-militære beslutninger, og hvordan de krigsførende parter mobiliserede deres samfund i kampen.

Kroatien – verdensarv og kulturhistorie

HOLD: 2621-159

TID: 2/11, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Anne Haslund Hansen, ph.d., museumsinspektør, Nationalmuseet

Kroatien er blevet et af vores foretrukne feriesteder. Mange besøger byerne langs Adriaterhavets kyst, hvor romerske ruiner og venetianske paladser fletter sig med strømninger fra tiden under Østrig-Ungarn til moderne betonarkitektur. Her findes også en særlig kulturforbindelse til Danmark, bl.a. den danske arkitekt og arkæolog Ejnar Dyggve, der spillede en afgørende rolle i flere udgravninger i Dalmatien – en lang kyststrækning i Kroatien, der rummer smukke badesteder, vinproduktion, UNESCO-verdensarv og en grum historie om etnisk udrensning i 90'erne. Aftenen udfolder Kroatiens spændende og sammensatte kulturhistorie og verdensarv.

Grønland i 1.000 år – geografi, samfund og identitet

HOLD: 2621-153

TID: 14/11, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Bent Nielsen, ph.d., seniorforsker og tidl. direktør for Arktisk Institut

Grønlands historie er historien om immigration fra Nordamerika og ekspeditioner fra Skandinavien, om kultursammenstød og identitet, eventyrlyst, kolonistyre og kamp for selvstændighed. Dagen belyser en række af de mest betydningsfulde begivenheder, udviklinger og temaer i de seneste 1000 år og forsøger at give svar på, hvordan Grønland blev til det, vi kender i dag. Undervejs kommer vi forbi Thulekulturens indvandring i Nordgrønland omkring år 1.000 – omtrent samtidig med nordboernes indvandring fra Skandinavien til Sydgrønland – og en række af de ekspeditioner, der har udforsket og kortlagt Grønland.

Dresden: Elbens Firenze og AfD-højborg

HOLD: 2621-193

TID: 14/11, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, bosat mange år i Berlin

Verdensberømte kunstsamlinger, barokpaladser, Elbens maleriske flodbredder og det storslåede bjerglandskab – ikke så sært, at Dresden har tilnavnet 'Elbflorenz' og har tiltrukket kunstnere som Caspar David Friedrich og kunstnergruppen Brücke. På få minutter ødelagde et bombardement i 1945 det historiske centrum, men i dag er flere af bygningerne rekonstruerede, og sammen med Libeskind's museumstilbygning er de igen med til at sikre Dresdens ry som verdensberømt kulturmetropol. Men Dresden trækker også overskrifter som højborg for det højreekstremistiske AfD. Hvorfor står AfD så stærkt her og i Østtyskland som sådan?

Byvandring: Julen i det gamle Aarhus

HOLD: 2621-148

TID: 3/12, 1 torsdag, kl. 15.30-17.00.

PRIS: 350 kr. inkl. æbleskiver og gløgg på Casablanca kl. 17.00

STED: Rådhuspladsen ved Grisebrønden, Rådhuspladsen 2

UNDERVISER: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

Kom med på byvandring i juleudsmykkede Aarhus, og få indblik i, hvordan højtiden er blevet fejret hos rig og fattig og i fremgangstid og i krigstid. Vi skal høre om, hvordan det var at fejre jul i Aarhus under 2. verdenskrig, og den store begejstring, da man kunne få appelsiner efter krigen. Undervejs hører vi også om det mondæne forretningsliv og julegavefristelserne, som de handlende tilbød de velstillede aarhusianere for hundrede år siden. Men ikke alle kunne nyde en privilegeret jul, og vi kommer forbi Fælleskontoret for Velgørenhed og hører om indsamlingerne. Vi slutter af med gløgg og æbleskiver på Casablanca.

Danmarks, Europas og verdens historie – fra oldtiden til i dag

HOLD: 2621-155

TID: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Lars Hovbakke Sørensen, lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon

Få Danmarks, Europas og Verdens historie på bare én dag. Vi starter med en tour de force gennem danmarkshistorien, hvor vi breder perspektivet ud og betragter udviklingen i Danmark som et resultat af en større europæisk og international udvikling. Dernæst vender vi fokus mod Europas historie – helt fra oldtidens store imperier, over udviklingen af middelalderens stater og vi ender i nutiden med økonomisk krise og klimaudfordringer. Dagen afsluttes med et overblik over de vigtigste begivenheder og hovedlinjer i verdenshistorien fra oldtiden til i dag med hovedvægt på forskellene og lighederne mellem verdensdeles historie. Afsættet er Lars Hovbakke Sørensen's trilogi om Danmarks, Europas og verdenshistorie fra oldtiden til i dag (alle Gyldendal).

Kierkegaard kan give os håb i en kaotisk tid

Tidens krav om 'åndelig oprustning' er ét af flere eksempler på, at filosofen Søren Kierkegaard er mere aktuel end nogensinde. Han har nemlig nogle bud til os, som kan give svar på mange af tilværelsens svære spørgsmål, siger Kierkegaard-ekspert Kresten Lundsgaard-Leth.

Af Kurt Strand

Mere end 170 år efter sin død er han stadig her og dér og alle vegne. Fra Det Kgl. Biblioteks have, hvor han sidder solidt funderet i en irgrøn bronzedugave, til Sædding i Vestjylland, hvor der er opsat en stor mindesten over hans slægtshjem.

Filosoffen Søren Kierkegaard er ikke til at komme uden om, og hans tankegods om, hvad det vil sige at være menneske, er overalt. Tilmed er der skrevet et væld af bøger på alverdens sprog om hans eksistensfilosofi, men selvom ordene om ham allerede er mange, er der flere, der trænger sig på.

"Kierkegaard er faktisk mere moderne end nogensinde," siger Kresten Lundsgaard-Leth, som allerede i 6. klasse skrev sine første ord om filosofen i en stil. Nogle år senere trak han Søren Kierkegaard til studentereksamen, siden hen fulgte en ph.d.-afhandling, og snart er han aktuel som medforfatter til en ny bog om, hvad den verdensberømte tænker har at sige os i dag.

"Når jeg siger, at Søren Kierkegaard er mere moderne end nogensinde, så skyldes det, at vi står med en truende meningskrise med færre demokratier rundt om i verden, mere økonomisk ulighed, flere problematiske migrationsstrømme, flere ukontrollerbare klimaforandringer og flere uregulerede finansmarkeder. Man kan med god ret føle en magtes- og retningsløshed, for hvor er det, vi skal hen? Dér er Kierkegaard god til at beskrive, hvad det vil sige at finde en ny mening der, hvor den gamle er i krise. Finde nye forhåbninger der, hvor de gamle ser håbløse ud."

SELVBEDRAG PÅ DE SOCIALE MEDIER

"Det betyder dog ikke," fortsætter Kresten Lundsgaard-Leth, "at Kierkegaard kan give svar på, hvordan vi skal indrette skattesystemet, eller hvilke teknologiske skridt der skal til for at løse klimakrisen. Han har derimod på et andet niveau en opfordring til at skabe en ny fortælling ..."

- Er det dét, han ville sige, hvis jeg satte mig ned med ham og sagde: "Søren, nu må du hjælpe os med at få styr på alle de her kriser?"

"Han ville i hvert fald sige, at du skal have både mening og håb i tilværelsen, for ellers går du i stå, ligger i din seng og gør ingenting. Eller også bliver du en nihilist, der bare forbruger og fester løs, fordi 'hele lortet alligevel brænder sammen i morgen'. Man må simpelthen have mod til at springe ud på de 70.000 favne, for håbet er ikke noget, man får forærende."

Men modet til at springe kommer heller ikke af sig selv. Hver enkelt af os skal nemlig, ifølge Søren Kierkegaard, finde ud af blive sig selv: "Du skal finde ud af, hvem du skal være. Jeg skal finde ud af, hvem jeg skal være. Og så skal vi stå til ansvar for vores valg, modsat en kattekill, som jo ikke er ansvarlig for at pine og plage en mus. Den er styret af sine instinkter og har derfor ikke samme moralske ansvar som et menneske," forklarer Kresten Lundsgaard-Leth, holder en pause, henter en kop kaffe fra maskinen henne på køkkenbordet og finder imens de rigtige ord som svar på spørgsmål, der ikke er nemme:

"I krydsfeltet mellem karrierekultur og perfektion på de såkaldt sociale medier kan det se ud, som om man kan blive den version af sig selv, som man går og drømmer om: lovende karriere på LinkedIn og perfekte feriebilleder på Instagram. Dér ville Kierkegaard sige, at det er selvbedragerisk og fortvivlende, for selvom mennesket har frihed til at forholde sig til sig selv, er det ikke en frihed til at bestemme over, hvem vi egentlig er."

VI SKAL IKKE VÆRE SOM MYRERNE

Søren Kierkegaards aktualitet bliver tydeligere, i takt med at Kresten Lundsgaard-Leths ord og tolkninger fylder min notesbog, og med ét er det selvfølgelig uomgængeligt at spørge ham, hvordan det hele passer med tidens politiske krav om 'åndelig oprustning'?

"Det er et godt spørgsmål, for man skulle jo tro, at det ville være en fest for humanister at tale om åndelig oprustning i stedet for finansiel opsparing. Men det lugter en lille smule af, at der med de aktuelle sikkerhedsspørgsmål som afsæt er opstået et politisk behov for at mobilisere et fællesskab, der selvfølgelig er stærkere, hvis det har en historie, nogle sange og et sprog. Faktisk kommer det meget let til at lyde som en dansk version af Trumps 'America First!'"

Og dét duer ikke, pointerer Kresten Lundsgaard-Leth, for meningen er jo ikke, at vi skal marchere i takt som følge af en åndelig oprustning. Kierkegaard ville nemlig sige, at der også skal være plads til at udfordre og stille kritiske spørgsmål til det, der foregår:

"Sand åndelig oprustning er nemlig også, at vi skal være kritiske over for os selv. At vi ikke taber os selv og fuldstændig glemmer, hvem vi egentlig er. Vi er ikke – og skal ikke være – som myrerne i en myretue."

Oplev Kresten Lundsgaard-Leth til forelæsninger i bl.a. Religion & Filosofi og Arkæologi & Historie. Se fra side 48.

Kunst, arkitektur & design

Europæisk arkitekturhistorie

HOLD: 2611-276

TID: 20/1, 8 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

UNDERVISER: Leif Høgfældt Hansen, lektor, Arkitektskolen i Aarhus

Over ni aftener guides vi igennem nogle af de mest markante epoker i vestlig arkitekturhistorie. Med nedslag i bl.a. antikkens græske templer, middelalderens himmelstræbende gotik, renæssancens harmoniske formsprog og jugendstilens organiske æstetik tegner han et portræt af arkitekturens udvikling og betydning. Undervisningen lægger vægt på arkitekturens samspil med sociale og politiske forhold.

20/01: Antikken: Græsk og romersk arkitektur

27/01: Middelalderen: Byzantinsk, romansk og gotisk arkitektur

03/02: Renæssancen: Renæssancens og manierismens arkitektur, barokkens og rokokoens arkitektur

10/02: Oplysningstiden: Klassicismens og industrialismens arkitektur

17/02: Præmodernismen: Romantikkens arkitektur, jugend og art deco-arkitektur

24/02: Modernismen: Ekspressionismens arkitektur, den internationale stil

03/03: Senmodernismen: Strukturalismens arkitektur og monumental arkitektur

10/03: Postmodernismen: Postmodernismens og nyrationalismens arkitektur, nypragmatismens og økologiens arkitektur

Tre markante skikkelser i dansk designhistorie: Arne Jacobsen, Hans J. Wegner og Finn Juhl

HOLD: 2611-185

TID: 22/1, 3 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Arne Jacobsens, Hans J. Wegners og Finn Juhs arbejde har ikke blot præget dansk modernisme, men også haft en varig indflydelse på den internationale forståelse af skandinavisk æstetik. Hver af de tre designere repræsenterer en særlig tilgang til forholdet mellem kunst og håndværk, arkitektur og møbeldesign, tradition og innovation. Forlæsningerne vil undersøge deres biografier, centrale værker og ideologier samt diskutere, hvordan deres praksis kan forstås i lyset af tidens strømninger.

Kunsten og videnskaben

i dagtimerne

HOLD: 2611-363

TID: 6/2, 3 fredage, kl. 10.15-12.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Dokk1, Store Sal, Hack Kampmanns Plads 2

UNDERVISER: Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende

For renæssancemennesket Leonardo da Vinci var grænsen imellem ingeniørtegninger, anatomistudier og kunstværker flydende, og også i dag henter kunsten inspiration fra videnskaben, ligesom videnskaben trækker på kunst og æstetik, når ny viden skal formidles. Tag med på en spændende rejse igennem kunsthistorien, og oplev, hvordan kunsten og den videnskabelige udvikling spejler sig i hinanden – ofte på uventede og overraskende måder.

Monet og den franske impressionisme

HOLD: 2611-056

TID: 9/2, 4 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 650 kr., studerende 325 kr.

UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Claude Monet er lys, hverdag, realisme, et tryk på en mild stemning med et frihedens åndedræt. Virkeligheden iagttages med appetit på sol og de flygtige lysvirkninger. Der var kritik i starten. Impressionismens stil blev set som sjusket og uden regler. Men senere blev man fascineret, og det blev et elsket billedsprog, som også appellerer i dag. Forelæsningsrækken vil følge Monet med afstikkere til Manet, Renoir, Berthe Morisot, Mary Cassatt, Degas, Cezanne, Pissarro og andre.

Europæisk kunsts hovedværker

HOLD: 2611-099

TID: 16/2, 6 mandage, kl. 10.00-11.45

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

STED: Nordisk Film Biografer Trøjborg, Sal 1, Tordenskjoldsgade 21

Kom med på en spektakulær tur rundt i Europas fornemme kunsthistorie. I løbet af seks formiddage får du den helt store introduktion – og vejledning til videre studier. Vi har lavet et geografisk snit og givet forelæserne et båndspænd: Fortæl om de kunstværker, I mener, er de vigtigste for det pågældende land. Glæd jer til at opleve værker i europæisk klasse – denne gang på det store lærred i Trøjborg Biograf.

16/02: Danske. Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

23/02: Italienske. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

02/03: Spanske. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

09/03: Tyske. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

16/03: Franske. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

23/03: Østrigske. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Kødædende femmes fatales, pligttro husmødre, kunstneriske nyskabere og vidunderlige verdensdamer

HOLD: 2611-132

TID: 19/2, 6 torsdage, kl. 09.15-11.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter

Hvordan har kvinder skildret sig selv gennem tiden? I hvor høj grad har de selv kunnet komme til orde eller selv kunnet gribe penslen til forskellige tider, og hvad har præget blikket? Over seks formiddage undersøger vi de store temaer, der har præget kvindens identitet og syn på sig selv gennem tiden: moderrollen, hustrurollen, seksualiteten, forskellige kønsopfattelser, magtroller og meget mere.

19/02: Moderskab i litteratur og billedkunst – fra før til nu

26/02: Helene Schjerfbeck – en oversat finsk modernist og verdenskunstner

05/03: Kvindelige selvportrætter i fin de siècle, Norden og Paris, kunst og litteratur

12/03: Leonora Carrington – og andre kvindelige surrealistere. Surrealismen set fra kvindernes perspektiv

19/03: Sylvia Plath: 'Glasklokken', 1963. En tidstypisk 50'er-60'er - men også hypermoderne - kvindeskæbne

26/03: Moderne kvindelige selvportrætter – fra 1950'erne til nu

En dag på bordellet: Prostitution og erotik i japanske træsnit

HOLD: 2611-061

TID: 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet

Japanske træsnit, kaldet ukiyo-e, er en fascinerende billedform, der med vibrerende konturlinjer og levende farveflader formidler en erotisk og romantiseret verden af smukke kvinder og flamboyante kabuki-skuespillere i Japans Edo-periode (1603-1868). Ukiyo-e var en masseproduceret og derfor billig form for visuel kommunikation, der fungerede som underholdning og information i millionbyen Edo (Tokyo). Få historien om træsnittenes kommercielle og kulturelle betydning.

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne

SE SIDE 8-9

Tysk efterkrigstidskunsts hovedværker: Joseph Beuys, Gerhard Richter og Anselm Kiefer

HOLD: 2611-190

TID: 4/3, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan bearbejder kunsten krigens traumer og de spor, historien efterlader? Hvor-dan kan kunstnere som Joseph Beuys, Gerhard Richter og Anselm Kiefer siges at tage et opgør med Tysklands fortid gennem deres arbejde med materialer, billedstrukturer og historiske referencer? Over tre aftener undersøger vi, hvordan disse tre og andre tyske kunstnere – med vidt forskellige udtryk – har brugt kunsten til at konfrontere, fortolke og huske krigens og efterkrigstidens komplekse arv.

Vivian Maier – fra anonym barnepige til verdensberømt fotograf

HOLD: 2611-114

TID: 23/3, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt tidligere leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

Det er almindeligt at påstå, at Vivian Maier (1926-2009) er en gåde med en hemmelighed indeni og et mysterie udenom. Denne meget private og lidt underlige barnepige, der tog omkring 150.000 fremragende fotografier – stort set uden at vise dem til nogen og uden at fremkalde en stor del af dem – for så at blive opdaget og nærmest helgenkåret efter sin død. Det er en vild og gådefuld historie, men som alle gåder kan den opklares, og denne aften vil vi forsøge at samle brikkerne samt se et stort udvalg af hendes billeder!

Michael Kvium – menneskelig dårskab

HOLD: 2611-080

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Pernille Taagaard Dinesen, kunstfaglig chef på Glas – Museet for glaskunst

Få danske kunstnere har som Kvium sat spor på vores indre nethinde i de seneste tre-fire årtier. Ingen, der har set bare et par af hans billeder, har kunnet undgå at blive berørt – om det så er med væmmelse over maleriet af moren, der synes at være i færd med at kværke sin datter foran køkkenvasken, eller i en form for stille selverkendelse ved betragtning af kondiløberen, der knap kan slæbe sin krop afsted. Kvium er bl.a. inspireret af den spanske mester Goya, som undervejs også vil blive berørt.

Fotomontagen som politisk våben mod nazismen i mellemkrigstidens Europa

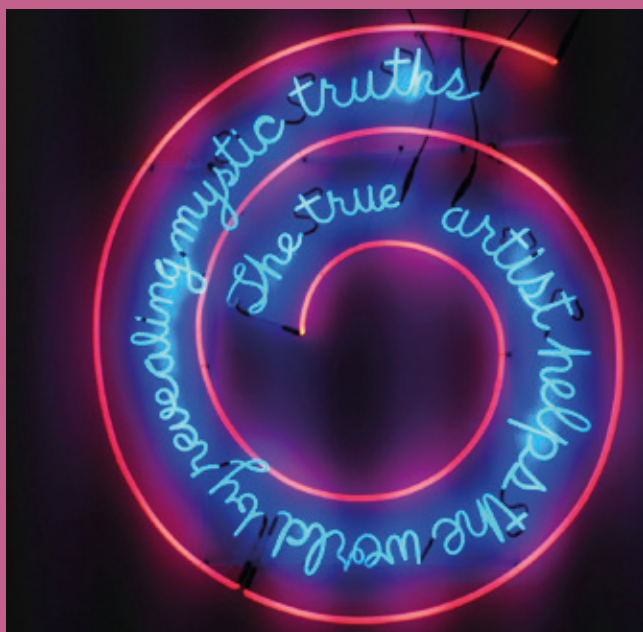
HOLD: 2611-443

TID: 24/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt tidligere leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

Fotomontagen udviklede sig til et skarpt og yderst virkningsfuldt politisk våben i mellemkrigstidens turbulente og dybt splittede Europa. Denne aften kaster vi et grundigt og nuanceret blik på to af dens absolutte mestre: den kompromisløse tyske kunstner John Heartfield og den skarpsindige danske billedskaber Marinus Jacob Kjeldgaard. Begge anvendte saks, lim og en ofte nådesløs satire til at angribe nazismen – Heartfield fra Berlin og Prag, Marinus fra sit eksil i Paris – og demonstrerede derved på slående vis, hvordan billedet kan forvandles til en kraftfuld og vedholdende form for modstand.

Perler fra seks europæiske museer

i dagtimerne

HOLD: 2611-084

TID: 4/3, 6 onsdage, kl. 11.15-13.00 Ingen undervisning 1/4

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Vi går på opdagelse i seks mindre berømte, men betydningsfulde museer i seks forskellige lande. Vi ser på alt fra renæssance til moderne kunst, når vi besøger: Thyssen-Bornemisza i Madrid (fra renæssance til Freud og Hopper), Kunst-museum Basel (Witz, Giacometti, Modersohn-Becker, dada), Leipzig (Rembrandt, Friedrich), Brera i Milano (Caravaggio, futurister), Bruxelles' musée (Bruegel, Magritte) og Kröller-Müller (van Gogh, skulpturhave med Dubuffet).

04/03: Museo Nacional Thyssen-Bornemisza, Madrid

11/03: Kunstmuseum Basel

18/03: Museum der bildende Künste, Leipzig

25/03: Pinacoteca Brera, Milano

08/04: Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique

15/04: Kröller-Müller Museum

David Hockneys Sunny California og foranderlige Yorkshire

HOLD: 2611-131

TID: 26/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

David Hockneys begejstring for det sete og oplevede gennemsyrrer alt og har en medrivende kraft. Hans eksperimenter med rum og flade har udvidet perspektivet og flyttet forståelsen af kunsten. Vi skal se på Hockneys tidligere værker, der kredser om identiteten som homoseksuel, hans mange år under den californiske himmel og ikke mindst den overvældende vitalitet, hans landskabsbilleder fra hjemegnen i Yorkshire sparkede ind i en ellers hensygnende genre.

Kristoforus og kulturhistorie *i dagtimerne* fra omkring 1200 til i dag

HOLD: 2611-266

TID: 8/4, 3 onsdage, kl. 14.15-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Skt. Kristoffer, der bar Jesus over vandet, er skildret mange steder i kirker og malerier op gennem tiden. Hvad betyder billedet lige der – i Roskilde Domkirke, i Dogepaladset i Venedig, i Dürers grafik, i Riberas malerier? Hvad bringer det af udsagn om magtforhold og forhåbninger? Med fokus på Skt. Kristoforus vil forelæsningserne følge udviklinger i Europa.

08/04: Gotik, renæssance, barok

15/04: Rokoko, romantik, realisme

22/04: Modernisme og nutid

Japansk havekunst og arkitekturhistorie

HOLD: 2611-351

TID: 13/4, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Frans Borgman Hansen, landskabsarkitekt og forfatter

Gå på opdagelse i japansk kunst, arkitektur og havekunst fra de tidligste spor til midten af 1800-tallet. Fokus vil være på haver og deres forbindelse til arkitektur og billedkunst, belyst gennem periodiske påvirkninger fra Kina og Korea samt den japanske fortolkning af budhisme og japanernes etniske shintō-tro. Centrale æstetiske begreber som ufuldkommenhed, ubalance og enkelhed, forankret i zen og Heian-periodens naturopfattelse, vil blive diskuteret.

Kunsthistorien på ét semester

HOLD: 2611-152

TID: 13/4, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistorien, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af den. Forelæsningserne omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger, der udfolder sig i andre materialer og gør brug af andre teknikker.

13/04: Renæssance og barok. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

20/04: Klassicisme og romantik. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

27/04: Realisme og impressionisme. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

04/05: Symbolisme og ekspressionisme. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

11/05: Kubisme og futurisme. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Amerikas bedste fotograf – Sally Mann

HOLD: 2611-058

TID: 26/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt tidligere leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

I 1990 slog Sally Mann igennem med udstillingen 'Immediate Family'. Med grænsesøgende billeder af sine tre børn satte hun spørgsmålstegn ved normer og udfordrede publikums opfattelse af barndom og moral. Siden er Sally Mann i en lang række udstillinger og bøger fortsat med at undersøge barndom, vækst, kærlighed, aldring – og død. I 2001 udpegede det indflydelsesrige amerikanske TIME Magazine hende til Amerikas bedste fotograf. Med udvalgte fotos og filmklip dykker vi ned i Manns billedverden.

Sommerfolkeuniversitetet: Store følelser, store formater – gennem kunsthistorien

HOLD: 2621-243

TID: 25/8, 1 tirsdag, kl. 12.30-14.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21

UNDERVISER: Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Størrelsen på kunstværker har en betydning – men hvilken? Hvordan påvirker den os som betragtere? Denne eftermiddag gives en grundig gennemgang af centrale kunsthistoriske værker, der alle har det til fælles, at de er omfangsrige og har 'nærvær' som tema. Vi sætter de store værker på lærredet i Vor Frue Kirkes Sognegård og giver samtidig et sanseligt overblik over kunsthistoriens udvikling set fra en europæisk synsvinkel.

Sommerfolkeuniversitetet: Korsfæstelsen og Forklarelsen på bjerget – to centrale motiver i den kristne kunst fra oldkirken til i dag

HOLD: 2621-241

TID: 26/8, 1 onsdag, kl. 09.30-11.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21

UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

'Korsfæstelsen' og 'Forklarelsen på bjerget' er to centrale motiver i den kristne kunst fra oldkirken til i dag. De to begivenheder, som motiverne henviser til, er i udgangspunktet meget forskellige. Hvor det ene kredser om død og lidelse, præsenterer det andet en guddommelig åbenbaring. Alligevel er de, som det vil fremgå af denne forelæsning, nært knyttet sammen og gensidigt perspektiverende. Forelæsningen finder sted i Vor Frue Kirke i Aarhus' smukke sognegård.

Kunstanalytiske tilgange: Hvordan får vi mere ud af kunst?

HOLD: 2611-282

TID: 15/4, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Kasper Dam Nielsen, cand.mag. i dansk samt billedkunst og visuel kultur, doktorand i dansk litteratur, Europa-Universität Flensburg

Med den rette billedlæsningssteknik bliver god kunst en større oplevelse. Et trænet øje ser et billede anderledes. Kunsten er at stille de gode spørgsmål. I denne forelæsningsrække gives en introduktion til centrale metoder og begreber inden for kunstanalyse. Med udgangspunkt i værker fra forskellige perioder undersøger vi, hvordan kunst skaber betydning. Vi konsulterer nøgletekster skrevet af de mest indflydelsesrige kunstteoretikere gennem tiden og lærer af deres tilgange for at blive bedre billedlæsere og få mest muligt ud af kunsten.

Fra Angelico og den italienske renæssance

HOLD: 2621-031

TID: 31/8, 3 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Fra Angelico er kendt og elsket for malerier med farver som et smukt blomsterflor skabt i ungrenæssancens Firenze. Det er eventyrlige, indtagende fortællinger om det guddommelige. Det englelige gav ham hans tilnavn. Forelæsningerne vil give Fra Angelicos biografi; sammenhænge med samtidige mestre som Donatello, Fra Filippo Lippi og eleven Benozzo Gozzoli; Fra Angelicos betydning for kunstnere i eftertiden op til i dag.

Kunst gennem 30.000 år

HOLD: 2621-139

TID: 31/8, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør

Fra de tidligste hulemalerier og den ældste kunst i Kina, Mesopotamien og Sydamerika til antikkens Grækenland og videre op til vore dages kunst. Særligt fra renæssancen står kunstnere som Leonardo, Fra Angelico og Tiepolo som skabere af stærkt personlige udtryk. I romantikken mærkes både et fællesskab og en afstand i tid, og i dansk sammenhæng inddrages kunst fra Abildgaard til Lene Adler Petersen og Olafur Eliasson som en integreret del af det samlede billede. I løbet af blot seks aftener trækker vi de lange linjer i kunsthistorien.

Byrum – fra boulevarder i Paris til piazzaer i Italien og gårdum i Beijing

HOLD: 2621-096

TID: 1/9, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anders Troelsen, professor emeritus i arkitektur, Arkitektskolen Aarhus

Boulevarder i Paris, piazzaer i Italien, promenader i Shanghai, havne i Australien og gårdum i Beijing. Det er blot nogle af de rum, mennesker har indrettet sig med til forskellige formål. Men hvad gør et byrum til en interessant og god oplevelse, og hvad kan vi lære af andre kulturers måde at indrette sig på? Få grebene til at betragte byens rum med nye øjne – og forstå, hvordan arkitektur og byplanlægning former, hvordan vi bevæger os, mødes og oplever byens rytme – uanset hvor i verden vi befinder os.

Tegnestuen Vandkunsten: Førende på sociale dagsordener i dansk arkitektur siden 1970

HOLD: 2621-032

TID: 19/10, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Søren Nielsen, professor, Arkitektskolen Aarhus

Denne aften sætter vi fokus på tegnestuen Vandkunsten, som siden begyndelsen af 1970'erne har spillet en central rolle i udviklingen af dansk arkitektur. Tegnestuen har markeret sig som en af de mest to-neangivende aktører, ikke mindst på grund af dens vedholdende arbejde med at integrere sociale og miljømæssige hensyn. Hvor mange arkitekter i perioden tog modernismens idealer for givet, har Vandkunsten ofte indtaget en kritisk og undersøgende position, der søger at stille spørgsmål til, hvordan vi bor og lever sammen.

i dagtimerne

Kunstnerkolonier – de kendte og de mere ukendte

HOLD: 2621-044**TID:** 22/10, 6 torsdage, kl. 10.00-11.45**PRIS:** 895 kr., studerende 450 kr.**UNDERVISER:** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter

Fra ca. 1850 til 1950 manifesterede kunstnerkolonierne sig i Danmark og det øvrige Europa, ofte i opposition mod noget – og ofte med friluftsmaleri og friluftsliv på programmet. Flere af malerne og forfatterne forlod kulturcentrene i storbyerne og søgte ud i naturen mod uprøvede motiver. Over seks torsdage skal vi på tur rundt i nogle af de mest markante og betydningsfulde kunstnersammenslutninger i Danmark og Europa.

22/10: Prærafaelitterne – et broderskab i kong Arthurs ånd

29/10: Kunstnerne i Sæby – en vandretur gennem Sæbys gader og omegn

05/11: Fynbomalerne og Den Jyske Bevægelse

12/11: Flokken på bjerget – Monte Verità, Ascona. Jung, Hesse m.fl.

19/11: Bornholmerkunstnerne

26/11: Bloomsburygruppen

i weekenden

Kunst – teori og analyse

HOLD: 2621-047**TID:** 24-25/10, 1 weekend, kl. 10.00-14.00**PRIS:** 650 kr., studerende 325 kr.**UNDERVISER:** Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan forstå kunsten? Over en weekend bliver du introduceret for klassiske kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renæssance og barok? Og hvordan skiller man billedets elementer ad i en analyse? Fra stilhistorie og farvelære til kompositionsanalyse og semiotik – weekenden præsenterer dig for en række kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig klar til dit næste museumsbesøg.

Kom med til Århundredets Festival

SE SIDE 96-105

i dagtimerne

Billeder der bevæger – seks formiddage med store kunstnere i Trøjborg Biograf

HOLD: 2621-262**TID:** 3/11, 6 tirsdage, kl. 10.00-11.45**PRIS:** 895 kr., studerende 450 kr.**STED:** Nordisk Film Biografer Trøjborg, Sal 1, Tordenskjoldsgade 21

Vi begynder med Hammershøis stille rum og nordiske lys, der fascinerer med deres ro og poesi – og foruroliger med deres åbne døre. Dernæst oplever vi Botticellis renæssanceidealer, hvor Venus og skønhed møder drømme og kærlighed. Monet fører os ind i haver, lys og impressionismens flygtige skønhed, mens Frida Kahlo viser os lidenskab, smerte og styrke gennem sine intense selvportrætter. Picasso åbner døren til livets spil og de kvinder, der inspirerede hans mest dramatiske værker, inden Munch tager os med ind i kærlighedens mørke sider, hvor angst, tab og længsel bliver til billeder, der stadig rører os.

03/11: Hammershøi – stilhed og lys. Freddy Hagen, cand.mag. i Moderne Kunst- og Kulturformidling

10/11: Botticelli – Venus og skønhedens begyndelse. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

17/11: Monet – haver, lys og impressionisme. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

24/11: Frida Kahlo – lidenskab og styrke. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

01/12: Picasso – kvinder og livets spil. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

08/12: Munch – kærlighed, angst og ensomhed. Maria Kappel Blegvad, afdelingsleder for formidling og publikum, Vejlemuseerne

Mesterfotografer: Krigsfotografen Robert Capa

HOLD: 2621-007

TID: 26/10, 1 mandag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie og tidl. leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

Robert Capa var ikke den første krigsfotograf, men han er uden tvivl den mest legendariske. Capa dækkede fem krige, blandt andet den spanske borgerkrig og landgangen i Normandiet, og mistede selv livet under sin dækning af den første indokinesiske Krig i 1954 – kun 40 år gammel. Men Capa var også mytoman, levede et vildt liv og havde mange uklare fortællinger om sine billeder. Denne aften udruller vi historien om Endre Friedmann – også kendt som Robert Capa.

i weekenden

Ebba Carstensen – dansk modernismes glemte hovednavn

HOLD: 2621-097

TID: 14/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Simone Lind Rasmussen, museumsinspektør på Kunstmuseum Brandts

I forbindelse med den seneste udstilling af hende på Ribe Kunstmuseum skrev Dagbladet Information: "Kunsthistorien må skrives om, for her kommer dronningen af dansk modernisme". Ebba Carstensen malede det moderne liv uden at slippe jordforbindelsen. Hun forbandt kubismens klare form med en sans for krop, farve og arbejde – og skabte en kunst, hvor kvindens verden blev synlig på egne vilkår. Denne lørdag dykker vi ned i Carstensens særlige modernisme, der ikke søger flugt fra virkeligheden, men en ny måde at være i den på.

Avantgardebevægelserne i begyndelsen af det 20. århundrede

HOLD: 2621-263

TID: 23/11, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende

Avantgardebevægelserne i begyndelsen af det 20. århundrede havde til formål at revolutionere ikke alene kunsten, men hele samfundet. Det radikale nye billedsprog blev uløseligt forbundet med såvel 1. verdenskrig som den russiske revolution og fascismens opblomstring i Italien og var med til at udstikke en ny kurs for billedkunsten i det 20. århundrede. I forelæsningsrækken dykker vi ned i kendte historiske avantgardebevægelser som kubisme, surrealisme, futurisme og dada – men også mindre kendte som sovjetisk agitprop og sydamerikansk kannibalisme!

i weekenden

Bløde billeder: Højdepunkter i tekstilernes kunsthistorie

HOLD: 2621-089

TID: 29/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Ane Kirstine Preisler Skovgaard, postdoc i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Fra middelalderens billedtæpper til samtidskunstens vævede eksperimenter har tekstiler spillet en central – men ofte overset – rolle i kunsthistorien. Denne dag kan du komme med på en rejse gennem tekstilens kunsthistorie – fra det legendariske Bayeux-tæppe og renaissanceens vævede slotssale over William Morris' håndværksrevolution og Bauhaus-væverne til nutidens store tekstile eksperimenter. Opdag, hvordan tråde og tekstiler er blevet brugt til at skabe billeder, identitet og fortællinger – og hvordan kunstnere i dag giver vævningen nyt liv som både håndværk og samtidskunst.

Litteratur, sprog, film & musik

Vinterfolkeuniversitet: Mahler og de dødes opstandelse

i dagtimerne

HOLD: 2611-174

TID: 15/1, 1 torsdag, kl. 12.30-14.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21

Gustav Mahlers musik handler om liv og død. Den er meget personlig og har den særprægede egenskab, at den ganske enkelt ikke kan undgå at gøre indtryk på tilhørerne. Mahler vil os noget. Med sideblikke til andre af hans værker fortæller mag.art. Leif Balthzersen denne dag om Mahlers gribende 2. symfoni, der kaldes 'Opstandelsessymfonien' pga. slutkoret: "Opstå, ja opstå vil du, mit støv, efter kort hvile! Udødeligt liv vil han, som kaldte dig, give dig."

Vinterfolkeuniversitet: Litteratur og eksistens – om tilgivelse

i dagtimerne

HOLD: 2611-173

TID: 16/1, 1 fredag, kl. 12.30-14.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21

UNDERVISER: Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Denne dag undersøger vi de kulturelle barrierer for tilgivelse og sætter det kristne begreb om tilgivelse ind i et bredere kulturelt og religiøst perspektiv. Vi ser nærmere på 'Njals saga' og et kapitel om en retssag fra Karen Blixens 'Den afrikanske farm'. Hertil ser vi på to begivenheder, hvor forskellige kulturelle opfattelser af både det utilgivelige og muligheden for tilgivelse viser tilgivelse som en fundamental kulturel udfordring; den ene er det sydafrikanske forsøg på at overvinde følgerne af apartheid, den anden modtagelsen af gidsler i forskellige kulturer.

Lyt til 'Fuld af viden' fra Videnslyd

FIND DEN, DER HVOR DU LYTTET TIL PODCASTS

Murakami i ord, toner og billeder

i weekenden

HOLD: 2611-172

TID: 17/1, 1 lørdag, kl. 10.15-15.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Dokk1, Hack Kampmanns Plads 2

UNDERVISERE: Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk, Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet, og Kamila Slocinska, illustrator, forfatter og kunstner, uddannet på Danmarks Designskole og Glasgow School of Art

Kom med på en rejse gennem den japanske stjerneforfatter Murakamis magiske univers, der denne dag foldes ud i ord, toner og billeder. Murakami-oversætter Mette Holm lægger ud med at fortælle om forfatterens særlige sproglige rytme og musikkens rolle i hans romaner. Dernæst vil idéhistoriker Peter Aaboe Sørensen undersøge forbindelsen mellem Kierkegaards lidenskab og Murakamis fortællinger. Og afslutningsvis deler illustrator Kamila Slocinska et visuelt blik på Murakamis noveller og fortæller om at omsætte det gådefulde og poetiske til streng og farve.

Musikkens mesterværker

HOLD: 2611-171

TID: 19/1, 6 mandage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 9/2

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Forelæsningsrækken dykker ned i nogle berømte musikværker, hvor fortællinger på den ene eller den anden måde går som en rød tråd igennem værkerne – passionshistorien hos Bach, en byboers tur ud på landet hos Beethoven, en kunstners kærligheds- og opiumsrus hos Berlioz, en kunstners kamp og kærlighed hos Strauss, filmmusik inspireret af den klassiske musik samt Puccinis dramatiske historie, fortalt med både musik, scenegang og tekst.

19/01: J.S. Bach: 'Matthæuspassionen'

26/01: Beethoven: Symfoni nr. 6, 'Pastoralsymfonien'

02/02: Berlioz: 'Symphonie fantastique'

16/02: R. Strauss: 'Ein Heldenleben'

23/02: Spielberg m.fl.: Filmmusik

02/03: Puccini: 'Tosca'

i dagtimerne

Højdepunkter i centraleuropæisk litteratur

HOLD: 2611-406

TID: 3/2, 12 tirsdage, kl. 10.15-12.00. Ingen undervisning 10/2 og 31/3

PRIS: 1.495 kr., studerende 750 kr.

STED: AU, Universitetsparken

UNDERVISER: Nick Bo Madsen, cand.mag. i filosofi og nordisk sprog og litteratur

Centraleuropa er ikke en fast afgrænset størrelse, men et geografisk, politisk og kulturelt fænomen, som har skiftet indhold og betydning alt efter den historiske sammenhæng. På dette forløb vil vi læse nogle af de absolutte højdepunkter i den centraleuropæiske litteratur. Det er en litteratur, som er dybt præget af de tragedier, som er overgået Centraleuropas befolkninger, der gang på gang er blevet 'kørt over' af historien.

03/02: Joseph Roth: 'Radetzky-march'

17/02: Stefan Zweig: 'Verden af i går' (første halvdel af bogen)

24/02: Stefan Zweig: 'Verden af i går' (sidste halvdel af bogen)

03/03: Bruno Schulz: 'Kanelbutikkerne'

10/03: Ingeborg Bachmann: 'Malina'

17/03: Magda Szabo: 'Døren'

24/03: Milan Kundera: 'Tilværelsens ulidelige lethed'

07/04: Claudio Magris: 'Donau: en følsom rejse fra den store flods kilder til Sortehavet' (første halvdel af bogen)

14/04: Claudio Magris: 'Donau: en følsom rejse fra den store flods kilder til Sortehavet' (sidste halvdel af bogen)

21/04: Ágota Kristóf: 'I går'

28/04: Olga Tokarczuk: 'Kør din plov over de døde knogler'

05/05: Christian Kracht: 'Eurotrash'

Tre værker du bør kende

HOLD: 2611-068

TID: 20/1, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler, interessante kunstværker, imponerende bygningsværker og musikalske genistregere. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over fem aftener vil fem eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. NB! Forelæsere, der tidligere har medvirket i 'Tre værker du bør kende', tager tre nye værker med.

20/01: Tre bygningsværker, du bør kende. Jannie Rosenberg Bendsen, ph.d., forfatter og arkitekturhistoriker

27/01: Tre film, du bør se. Mathias Korsgaard, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

03/02: Tre kunstværker, du bør kende. Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør

10/02: Tre bøger, du bør kende. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter

17/02: Tre musikværker, du bør lytte til. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Danskrockens mesterværker

HOLD: 2611-045

TID: 16/2, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Espen Strunk, cand.mag. i litteratur-historie, forfatter og rockjournalist, Musikmagasinet GAFFA

Rocklyrikken som distinkt, kulturel udtryksform kom til landet med Bob Dylans allerførste danske koncert i foråret 1966. Året efter udgav Steppeulvene deres første og eneste album 'Hip' – og over de følgende femten-tyve år udkom en række store, danske rockalbum, som på hver deres måde fortæller om en enestående epoke i nyere dansk kulturhistorie. Der er lagt op til en regulær tour de force gennem dansk rocks guldalder.

16/02: Steppeulvene: 'Hip' (1967)

23/02: The Savage Rose: 'In the Plain' (1968)

02/03: Niels Skousen: 'Herfra hvor vi står' (1971)

09/03: Røde Mor: 'Grillbaren' (1973)

16/03: Gasolin: 'Efter endnu en dag' (1976)

23/03: Sebastian: 'Tiderne Skifter' (1979)

Hamsun og Céline – to stemmer i moderniteten

HOLD: 2611-111

TID: 22/2, 1 søndag, kl. 10.00-15.00

PRIS: 425 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet, Finn Jensen, lektor og ph.d.

Forelæsningen koncentrerer sig om to romaner, der begge er af stor betydning for romanens udvikling i det 20. århundrede. Den ene har Knut Hamsuns 'Sult' som centrum med udblik til 'Pan' og 'Markens grøde'. Den anden tager udgangspunkt i Ferdinand Célines 'Rejse til nattens ende' med udblik til det øvrige forfatterskab. Begge forelæsninger vil ud over romangennemgangen placere værkerne i den politiske og kulturelle kontekst fra 1900 til 2. verdenskrig.

i weekenden

Søren Ulrik Thomsens forfatterskab – med Neal Ashley Conrad Thing

HOLD: 2611-169

TID: 24/2, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab

Søren Ulrik Thomsens værk og virke har for længst afsat uudslettelige spor i dansk kulturliv og hos læsere landet over. Som både digter, essayist og ræsonnør forholder Thomsen sig stadig mere kritisk til sin samtid og til tidens herskende tendenser, han skriver med en ængstelighed og en årvågenhed og fremstår på nogle punkter som en traditionsbevidst romantisk modernist – selvom han udadtil dementerer myten om den romantiske digtertype. Denne aften giver Neal Ashley Conrad Thing en grundig introduktion til Thomsens forfatterskab, fra debuten 'City Slang' (1981) til 'Store Kongensgade 23' (2021).

Mening, fordybelse og håb i skønlitteraturen

i dagtimerne

HOLD: 2611-333

TID: 17/2, 3 tirsdage, kl. 10.15-12.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Dokk1, Hack Kampmanns Plads 2

UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteratur-historie og religionsvidenskab og forfatter

Det er ofte sådan med skønlitteraturen, at den kan give os håb, trøst, skabe ro og fordybelse og efterlade os med en følelse af en dybere og større mening. Over tre formidde bliver du præsenteret for en række forfattere og værker, som formår netop dette – og du vil gå hjem med ny læseinspiration samt forhåbentlig en følelse af energi, mening og håb. Undervejs skal vi bl.a. have fat i forfattere som Dante, Hamsun, Blixen og Jon Fosse.

17/02: 12 litterære værker, du bør kende

24/02: Meningen med livet – ifølge litteraturen

03/03: Håbets kraft i litteraturen

Filmens mestre – fra Haneke til Bergman

i dagtimerne

HOLD: 2611-170

TID: 3/3, 6 tirsdage, kl. 10.00-11.45. Ingen undervisning 31/3

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

STED: Nordisk Film Biografer Trøjborg, Tordenskjoldsgade 21

UNDERVERISER: Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

13 moderne instruktører, der rystede filmkunsten. Med den nyrenoverede Trøjborg Biograf som ramme skal vi se på store filmskabere, der gennem de sidste hundrede år har haft afgørende indflydelse og sat nye normer for hele det filmiske udtryk. Andreas Halskov byder indenfor til seks forelæsnings-er med filmklip om bl.a. Bergman, Hitchcock, Chaplin, Allen og Ipsen.

03/03: Noir'ens mestre – fra Fritz Lang til Bodil Ipsen

10/03: Britisk socialrealisme – fra Ken Loach til Andrea Arnold

17/03: Uhyggens mestre – Alfred Hitchcock og David Cronenberg

24/03: Svenske mestre – fra Ingmar Bergman til Ruben Östlund

07/04: Ubehagets kunst – fra Pier Paolo Pasolini til Michael Haneke

14/04: Komediens kunst – Chaplin, Tati og Allen

Tre af Shakespeares bedste

HOLD: 2611-122

TID: 4/3, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Claus Schatz-Jakobsen, lektor emeritus i engelsk, Syddansk Universitet

Det er nogle af de universelt menneskelige kvaliteter i Shakespeares skuespil, som vi vil undersøge i denne forelæsningsrække, med udgangspunkt i tre af hans bedste dramaer. Nok kunne Shakespeare falde igennem på historisk viden eller geografisk nøjagtighed, men få (eller ingen) af verdenslitteraturens største forfattere har grundigere udforsket og nøjere kortlagt den menneskelige psykes krinkelkroge, når enkeltindivider udsættes for følelsernes stormvejr.

04/03: 'Romeo og Julie' (1597)

11/03: 'Othello' (1604)

18/03: 'Stormen' (1611)

Wien som musikby

HOLD: 2611-168

TID: 9/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVERISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Ingen musikbyer er så berømte som Wien! Byen er og har i århundreder været et kraftcentrum for den klassiske musik. For det første er der komponisterne. For det andet er der byens rige musikliv. Man befinder sig i musikhistorien, når man bevæger sig rundt i Wien. Læg så hertil, at det er en umådelig smuk by, og efter denne forelæsning er du klar til at pakke din kuffert, uanset om det er første eller tiende gang, du skal til Wien!

Musikhistorien på én weekend

i weekenden

HOLD: 2611-167

TID: 21-22/3, 1 weekend, kl. 10.00-15.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVERISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

På én weekend tager mag.art. Leif V.S. Balthzersen dig med på en eksprestur gennem musikhistorien – fra middelalderen over renæssancen, barokken, klassikken og romantikken og helt frem til modernismen i dag. Turen er fuld af musikeksempler, videoklip og illustrationer, der bringer hver epoke til live og viser musikkens forandring og udvikling samt de kulturhistoriske skift, der har præget hver periode. Denne temaweekend vil ikke kun give dig et historisk overblik, men også klæde dig godt på til endnu større musikoplevelser fremover.

Hvordan får vi mere ud af litteratur?

i weekenden

HOLD: 2611-053

TID: 21/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVERISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Meningen med denne dag er at skærpe vores udbytte, når vi læser. Vi sætter fokus på litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os, at udvide vores horisont. Det er et emne, der har optaget sindene fra Aristoteles til vore dage. Vi vil både se på, hvad litteratur har til fælles med anden kunst, med psykologi og filosofi m.m. – og, hvad der er dens helt særlige udtryksmåde. I centrum står litteratur som fiktion, som fortælling, som sprog billeder, som drama – fra den sproglige leg til den dybe livstolkning.

Som man si'r

i weekenden

HOLD: 2611-011

TID: 21/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVERISER: Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

Sproglig mangfoldighed trives i Danmark og vil uden tvivl også fremover være en del af vores hverdag. Skoler og medier har i flere hundrede år brugt københavnsk som rettesnor for rigtigt og forkert dansk, uden at skelne klart mellem skrift og tale. Talesprogene rundt om i Danmark har mange farver og facetter, og de fortæller om, hvem vi er eller gerne vil være og meget mere. Vi har bestemt både smag og fine fornemmelser, når det gælder sprog, og tiden er inde til at øge fokus på forskellene snarere end på ensretning.

Lær at skrive dine erindringer *i weekenden*

HOLD: 2611-091**TID:** 21-22/3, 1 weekend dage, kl. 10.00-15.00**PRIS:** 795 kr., studerende 395 kr.**UNDERVISERE:** (21/03) Anne Green Munk, ph.d. i litteraturhistorie og skønlitterær forfatter, og (22/03) Robert Zola Christensen, lektor i dansk sprog og litteratur, Lunds Universitet, og skønlitterær forfatter

Mange tror måske ikke, at de har noget interessant at fortælle, men intet kunne være mere forkert. Alle bærer på en god historie. Denne weekend er for dig, der drømmer om at nedfælde dine erindringer – for at starte en familietradition eller for at udforske, hvad der sker, når man begynder at skrive om sit liv. Over to dage bliver du udstyret med konkrete værktøjer og gode råd til at komme i gang eller fortsætte med at skrive.

Sjov med sprog: Samtalen

HOLD: 2611-021**TID:** 24/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Jakob Steensig, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet

Når det kommer til sprog, er vi alle ekspertbrugere. Et 'ja' kan siges på mange måder – og betyde vidt forskellige ting. Måske trækker vi på 'ja'et' – eller siger det på en indånding. Og hvad med tonehøjen: Hvilken rolle spiller den? Og kan et 'ja' bruges til andet end at besvare et spørgsmål? Kommunikation mellem mennesker er sjov at dykke ned i. Denne aften er den første i et nyt koncept, hvor vi med en masse eksempler og en god portion humor sætter fokus på vores forunderlige sprog med én forelæsning pr. semester.

John Coltrane – en af jazzens pionerer

HOLD: 2611-104**TID:** 25/3, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Mikkel Thrane Lassen, cand.mag. i historie og religion, forfatter og lektor

John Coltrane havde en relativt kort karriere. Han døde som 40-årig, og hans egentlige berømmelse var kun knap 12 år. Ikke desto mindre er hans aftryk på jazzens historie gigantisk. Hans samarbejde med Miles Davis er legendarisk, og hans senere solokarriere er så hektisk og nybrydende, at kun få paralleller i jazzhistorien eksisterer. Denne aften får du en introduktion til Coltranes historie, de forskellige perioder i hans karriere samt hans betydning for jazz i det 20. århundrede.

NYHED!
Vinterfolkeuniversitet
i Vor Frue Kirkes sognegård

SE SIDE 8

Tom Waits – liv og værk

HOLD: 2611-041**TID:** 26/3, 1 torsdag, kl. 19.30-21.15**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA

Fra debutalbummet 'Closing Time' fra 1973 og fremefter har den uudgrundelige californier med den særegne sangstil sat et unikt aftryk i populærmusikken. Forelæsningen følger Tom Waits fra den beatlitterære og jazzinfluerede begyndelse og videre ud i avantgarde, ramsaltet rock og blues – og kommer undervejs bag om nogle af klischeerne om 'det syngende askebæger' og tættere på en af rockens mest gådefulde og fascinerende figurer.

Europas essens i kunst, musik og litteratur – med Søren Schauser *i weekenden*

HOLD: 2611-166**TID:** 11/4, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00**PRIS:** 350 kr., studerende 175 kr.**UNDERVISER:** Søren Schauser, ph.d. i filosofi, forfatter og lektor, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium

Hvad har alt europæisk til fælles? Essensen handler efter Søren Schausers opfattelse om to ting: Vi har taget farve af verden omkring os gennem åbenhed og opdagelsesrejser. Og vi har udbygget vores indtryk af hinanden og andre mennesker med teorier om verden. Velkommen til en ekspedition gennem historien på jagt efter det europæiske DNA i kunsten, musikken og litteraturen. Forelæsningen kommer rundt om alt fra Karl den Stores tronstol til Mozarts fantastiske operaer og Don Quijotes kamp mod verden.

Patti Smith

Hovedværker i norsk samtidslitteratur

HOLD: 2611-057

TID: 13/4, 5 mandage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 4/5

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter

Norsk litteratur står stærkt i disse år med forfattere, der udforsker eksistensens vilkår, relationernes skrøbelighed og samfundets forandringer. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i 10 markante værker fra de seneste årtier. Bliv guidet gennem litteraturen, når vi tager på en rejse gennem Norges mest toneangivende forfatterskab lige nu.

13/04: Tomas Espedal: 'Gå eller kunsten at leve et vildt og poetisk liv' (2006) og Per Petterson: 'Ud og stjæle heste' (2003)

20/04: Merethe Lindstrøm: 'Dage i stilhedens historie' (2012) og Linn Ullmann: 'De urolige' (2015)

27/04: Erlend Loe: 'Doppler' (2004) og Frode Grytten: 'Den dag Nils Vik døde' (2024)

11/05: Carl Frode Tiller: 'Flugt' (2023) og Jon Fosse: 'Hvidhed' (2023)

18/05: Herbjørg Wassmo: 'Mit menneske' (2022) og Matias Faldbakken: 'Stakkel' (2024)

Kina, Korea og Japan: *i weekenden* Tre oversættere, tre sprog og tre værker

HOLD: 2611-165

TID: 9/5, 1 lørdag, kl. 10.15-13.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Dokk1, Hack Kampmanns Plads 2

UNDERVISERE: Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk, Sidse Laugesen, oversætter, og Sofie Nyland Brodersen, oversætter og ph.d. i økonomi, ekstern lektor, Aarhus Universitet

Hvordan oversætter man en tone, en stemning – eller en hel kultur? I denne forelæsningsrække guider tre oversættere os ind i litteraturen fra henholdsvis Kina, Korea og Japan. Hver forelæsning tager afsæt i tre udvalgte værker og sætter fokus på sproglige og kulturelle udfordringer, oversættelsens kunst og det særlige ved litteratur fra Østasien. Mød bl.a. Murakami, Hwang Sok-yong og Yu Hua – og bliv klogere på både forskelle og fællestræk mellem tre store litterære traditioner, fortalt af dem, der formidler dem til dansk.

Patti Smith – 80 år

HOLD: 2611-043

TID: 26/5, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA

Patti Smith har fået masser af opmærksomhed herhjemme de senere år, og klichéen om 'punkens gudmor' lever i bedste velgående. Men hvad er der egentlig på spil i hendes lyriske og musikalske univers – og hvad er der sket i alle årene mellem den skelsættende debut 'Horses' fra 1975 og det sene, folkelige gennembrud i dette årtusinde? Litteraturhistoriker og musikjournalist Espen Strunk er din guide ind i Smiths verden i en forelæsning i krydsfeltet mellem musik og litteratur.

Forfatteraften: Niels Krause-Kjær og Lise Vandborg

HOLD: 2621-173

TID: 2/9, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Niels Krause-Kjær, journalist og forfatter, og Lise Vandborg, litteraturformidler og tidl. chefredaktør på Litteratursiden

Niels Krause-Kjær's gribende slægtsroman 'Ude for uden' har begejstret tusindvis af læsere og kastet lys over landbrugets kolossale udvikling siden 50'erne. Niels Krause-Kjær skriver med afsæt i egen slægt, og det giver en særlig nerve i fortællingen. I romanen kredser han om, hvordan man som landmand gik fra at være helt til skurk og beskriver den følelse af menings- og identitetstab, som blev konsekvensen i mange landbrugsfamilier. Denne aften kan du opleve Niels Krause-Kjær i en samtale med Lise Vandborg, hvor de dykker ned i romanens temaer og undersøger, hvordan slægtromanen både kan sætte vores fortid og nutid i et nyt perspektiv.

Sommerfolkeuniversitet: *i dagtimerne* Joseph Haydns 'Skabelsen'

HOLD: 2621-213

TID: 25/8, 1 tirsdag, kl. 09.30-11.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Vor Frue Kirkes sognegård, Vestergade 21

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

"Og der blev lys", jubler koret og orkestret med stor kraft – et storslået musikalsk øjeblik i Joseph Haydns elskede oratorium 'Skabelsen'. Herefter fortæller Haydn med sin fantasifulde musik skabelsesberetningen med mange fine detaljer, strålende billeder og lovsange. Og til slut beundrer Adam og Eva alt i Paradishaven. I foredraget fortæller musikhistoriker Leif Balthzersen om det uimodståelige værk, der siden sin uropførelse i 1798 har været fast bestanddel af koncertprogrammerne verden over, og han introducerer Joseph Haydn – sin tids mest berømte komponist.

Aktuelle danske bestsellere

HOLD: 2621-034

TID: 31/8, 5 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Grav et spadestik dybere ned i dansk litteraturs aktuelle bestsellere. De udvalgte danske bestsellere er alle bøger med 'kant'. De tager fat på livets store spørgsmål på en vedkommende og udfordrende måde. Bøgenes dramaer udspiller sig både i de nære og hverdagslige relationer og på krigens internationale skueplads, der rykker tæt på. Dermed viser de også meget fint den mangfoldighed af stemmer og skrivemåder, som karakteriserer den aktuelle danske litteratur.

31/08: 'Hey Hafni': Helle Helle (2025). Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

07/09: 'Jeg er ikke færdig med dig': Glenn Bech (2025). Benjamin Jon Boysen, ph.d., dr.phil., Syddansk Universitet

14/09: 'Åben himmel': Jonas Eika (2024). Johanne Gormsen Schmidt, ph.d. og litteraturforsker, Københavns Universitet

21/09: 'Elskende': Amalie Langballe (2025). Benjamin Jon Boysen, ph.d., dr.phil., Syddansk Universitet

28/09: 'Inden året er omme': Lea Korsgaard (2025). Liselotte Wiemer, cand.mag. og anmelder, Kristeligt Dagblad

Nordisk litteratur og kunst

HOLD: 2621-035

TID: 8/9, 5 tirsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter

I denne forelæsningsrække rejser vi til fem nationer i Norden: Færøerne, Island, Norge, Sverige og Finland. Vi ser tilbage på den skriftlige tradition og lander oppe i den spændende litteratur fra det nye årtusinde. Hvad har tendenserne været, og hvad har farvet de enkelte nationers litteratur lidt længere tilbage i tiden og frem til nu? Den nationale billedkunst danner et visuelt bagtæppe for forelæsningerne.

08/09: Færøsk kunst og litteratur: Lune, poesi og magi

15/09: Islandsk litteratur: En introduktion til tre af Islands bedste nyere forfatterskaber

22/09: De norske mænd i kunst og litteratur

29/09: Svenske kvinder i litteraturen – mord og mysterier

06/10: Finsk litteratur og kunst

De 10 bedste danske bøger fra det 20. århundrede

HOLD: 2621-124

TID: 9/9, 5 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Kan man afgøre, hvilke der er århundredets bedste litterære værker? Måske ikke. Men vi kan udvælge 10 fremragende bøger, der med garanti vil give store, væsentlige læseoplevelser. Fem eksperter vil introducere værkerne, forklare, hvorfor de er med, og hjælpe oplevelsen på vej. Listen tager hele turen gennem det 20. århundrede.

09/09: Johannes V. Jensen: 'Kongens fald' (1901) & Tom

Kristensen: 'Hærværk' (1930). Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

16/09: Henrik Pontoppidan: 'Lykke-Per' (1898-1904) & Svend Åge Madsen: 'Tugt og utugt i mellemtiden' (1976).

Anker Gemzøe, professor emeritus i dansk, Aalborg Universitet

23/09: Karen Blixen: 'Vinter-Eventyr' (1942) & Peter Seeberg:

'Dinosauriens sene eftermiddag' (1974), Erik Skyum-Nielsen, lektor emeritus i dansk litteratur, Københavns Universitet

30/09: Henrik Nordbrandt: 'Ormene ved himlens port' (1995) &

Inger Christensen: 'Sommerfugledalen' (1991). Louise Mønster, lektor i nordisk litteratur, Aalborg Universitet

07/10: Tove Ditlevsen: 'Gift' (1971) & Suzanne Brøgger: 'Creme

fraiche' (1978). Camilla Schwartz, lektor i litteratur, Syddansk Universitet

Musikkens mesterværker

HOLD: 2621-102

TID: 14/9, 6 mandage, kl. 17:15-19:00. Ingen undervisning 12/10

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Forelæsningsrækken dykker ned i nogle berømte musikværker. Her er seks forskellige genrer, opera, solokonzert, orkestermusik, symfonisk digt, sange og kammermusik, fra seks forskellige lande: Storbritannien, Finland, USA, Frankrig, Tyskland og Danmark. Du får lejlighed til at fordybe dig i værkerne, og samtidig får du en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie, så du på alle måder får mere ud af musikken.

14/09: Britten: 'The Young Person's Guide to the Orchestra'

21/09: Sibelius: 'Violinkonzert' & 'Valse triste'

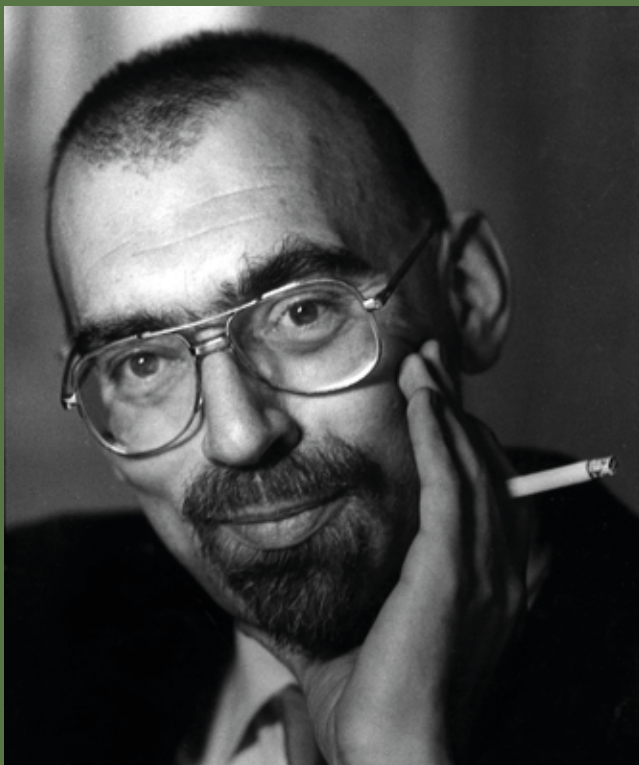
28/09: Bernstein: 'Songfest'

05/10: Saint-Saëns: 'Dyrenes karneval'

19/10: R. Strauss: 'Don Quixote'

26/10: Heise: 'Drot og marsk'

Alle hold foregår på Aarhus Universitet
Ny Munkegade 118 – medmindre andet er angivet

Dan Turèll – 80 år

HOLD: 2621-126

TID: 23/9, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISERE: Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA, og Jan Kaspersen, pianist og komponist

I 2026 ville Dan Turèll være fyldt 80 år. En velkommen anledning til at gå i dybden med journalisten, digteren, kritikeren, mennesket og mediefiguren Turèll, som døde af kræft i en alder af blot 47 år i 1993. Din guide ind i Onkel Dannys univers er litteraturhistoriker og forfatter Espen Strunk. Over to forelæsninger introduceres Turèlls værk og virke, inden fejringen af forfatterskabet kulminerer i en samtale mellem Strunk og det danske jazz-koryfæ Jan Kaspersen – Turèlls gode ven og samarbejdspartner på klassikeren 'Dan Turèll & Sølvstjernerne' fra 1976.

Temaaften om Leonard Cohen

HOLD: 2621-041

TID: 29/9, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA

Denne aften opruller Espen Strunk hele historien om Cohens liv og karriere. Og ikke mindst om de store, eksistentielle temaer, som løber gennem hele værket – fra debutromanen 'Let Us Compare Mythologies' fra 1956 til Cohens allersidste album, som udkom kort før hans død i efteråret 2016. Espen Strunk har skrevet en række biografier og musikbøger – og så er han én af de få danske journalister, der har mødt og interviewet Leonard Cohen.

Martin A. Hansens 'Løgneren'

HOLD: 2621-008

TID: 30/9, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Anders Thyrring Andersen, præst og mag.art. i litteraturhistorie

Martin A. Hansens sidste roman, 'Løgneren' (1950), er stadig Gyldendals bedst sælgende danske skønlitterære værk nogensinde. Men ofte læses og tolkes romanen på en måde, som er langt fra forfatterens intentioner med den. 'Løgneren' er ikke en gammeldags fortælling om ulykkelig kærlighed, men en moderne roman om, at man altid røber sig i den måde, hvorpå man fortæller en historie. Denne aften dykker præst og litteraturhistoriker Anders Thyrring Andersen ned i Martin A. Hansens uundgåelige klassiker.

Shikoku 88: I fodsporene på Kobo Daishi og Murakami

HOLD: 2621-125

TID: 7/10, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk

På den japanske ø Shikoku snor en 1.200 kilometer lang pilgrimsrute sig forbi 88 templer, der hver især vidner om den buddhistiske retning shingon og den legendariske præst Kobo Daishis lære. Man siger, at han følger de vandrende i form af den stok, man bærer i hånden – og således går ingen alene. Oversætter Mette Holm har gennem ti år udforsket Shikoku – først inspireret af en passage i Haruki Murakamis 'Kafka på stranden', og siden har hun besøgt alle 88 templer. Denne aften fortæller Mette Holm om Shikoku som både en fysisk rejse og en indre fordybelse – om mødet med japansk kultur, natur og spiritualitet. Hvad er det, der gør denne pilgrimsrute så dragende, og hvorfor vender så mange tilbage igen og igen?

12 film fra det 20. århundrede du bør se

HOLD: 2621-191

TID: 19/10, 6 mandage, kl. 10.00-11.45

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

STED: Nordisk Film Biografer Trøjborg, Tordenskjoldsgade 21

UNDERVISER: Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

I denne forelæsningsrække sætter vi spot på nogle af de film, der har været med til at definere filmhistorien i det 20. århundrede. Fra de mest banebrydende tidlige tonefilm til de episke og skarpe genrefilm, der var med til at tegne Hollywoodfilmens guldalder og de moderne nybrudsfilm, der viste nogle andre veje ind i filmkunsten og dannede nogle æstetiske og til tider radikale alternativer til netop Hollywoods fortællelemæssige paradigme. Der er ikke tale om de 12 bedst film i det 20. århundrede, for en sådan liste er ikke mulig at definere. Men der vil være tale om 12 skelsættende film, der tegner forskellige spor op igennem filmens historie og afspejler forskellige strømninger og fortælletraditioner. Se de 12 film på holdsiden på fuau.dk.

i dagtimerne

Rockens mesterværker – fra Stones til Waits

HOLD: 2621-127

TID: 19/10, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA

Siden Bob Dylan løftede rocklyrikken til et nyt niveau i midten af 1960'erne, har populærmusikkens poesi knopskudt som en distinkt, kulturel udtryksform. Få herhjemme har beskæftiget sig lige så indgående med rockens poesi som forfatter og cand.mag. Espen Strunk, som også har haft lejlighed til at møde og interviewe en række af rockens største ikoner. I denne forelæsningsrække dykker Strunk ned i en håndfuld af rockens mesterværker og kunstnerne bag.

- 19/10:** The Rolling Stones: 'Beggar's Banquet' (1968)
26/10: Neil Young: 'Everybody Knows This Is Nowhere' (1969)
02/11: The Who: 'Who's Next' (1971)
09/11: Paul Simon: 'Still Crazy After All These Years' (1975)
16/11: Bruce Springsteen: 'Born in the USA' (1984)
23/11: Tom Waits: 'Rain Dogs' (1985)

Tre japanske værker du bør kende

HOLD: 2621-101

TID: 20/10, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Japansk kultur er fuld af værker, der på én gang er dybt traditionsbundne og forbløffende nyskabende. Men hvor skal man begynde, hvis man vil forstå ikke kun Japans rige kulturarv og æstetik, men også det moderne Japan? Tre eksperter giver deres bud på tre værker, du bør kende – værker, der på hver deres måde trækker tråde til eller bryder med traditionerne og er nyskabende og tankevækkende.

- 20/10:** Tre japanske bøger, du bør læse. Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk
27/10: Tre japanske film, du bør se. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket
03/11: Tre japanske kunstværker, du bør kende. Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet

Folkeuniversitetets læseklub

HOLD: 2621-143

TID: 20/10, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 1.200 kr.

UNDERVISER: Mette Steenberg, direktør, Læseforeningen

Har du lyst til og mod på at fordybe dig i skønlitterære tekster sammen med andre dette efterår? Så er du hermed inviteret ind i Folkeuniversitetets nystartede læseklub under ledelse af Mette Steenberg, direktør i Læseforeningen og forfatter til bogen 'Litteratur i virkeligheden' (Aarhus Universitetsforlag, 2024). Undervejs vil du blive introduceret til en række nye og gamle tekster, prosa og poesi, fra verdenslitteraturen. Det kræver ingen forberedelse at være med i læseklubben. Alle tekster læses live på stedet. Max 15 deltagere.

Den internationalt anerkendte fotograf Bent Rej – og hans skelsættende fotografier af 60'ernes rocklegender

HOLD: 2621-128

TID: 22/10, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA

God ven af The Beatles og The Rolling Stones, på skiferie med The Who og på udflugt med Bob Dylan til Kronborg. Over nogle få år i midten af 1960'erne kom den unge, danske fotograf Bent Rej helt tæt på nogle af rockens største navne – inden en traumatisk oplevelse satte en stopper for rockfotografen Rejs vilde virke. I 2025 udkom bogen 'Bent Rej Musik – The 1960s Photographs' på amerikanske Chronicle Books, og i denne forelæsning fortæller bogens forfatter om Rej, billederne og samtiden.

i weekenden

Bruce Springsteen – liv og værk

HOLD: 2621-018

TID: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab

Kom og oplev en inspirerende rejse gennem Bruce Springsteens liv og musikalske univers. Med en karriere, der strækker sig over fem årtier, har 'The Boss' berørt millioner af mennesker med sine kraftfulde sange og fortællinger om det amerikanske livs kampe, håb og drømme. Sammen dykker vi ned i Springsteens liv, fra hans tidlige år i New Jersey til hans gennembrud med 'Born to Run' og videre til hans senere værker, der fortsat præger musikhistorien.

Seks formiddage om
store billedkunstnere
i Trøjborg Biograf

SE SIDE 80

Skrivedrømme – om at skrive

HOLD: 2621-037

TID: 2/11, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mange går med en drøm om selv at skrive. Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredevis af litterære skæbner drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen, herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive.

- 02/11: Skrivning for begyndere.** Anne Green Munk, ph.d. i litteraturhistorie, skønlitterær forfatter og foredragsholder
- 09/11: Tilblivelser: Bag om skriveprocessen.** Pablo Llambias, forfatter og studiektor, Rytmisk Musikkonservatorium i København
- 16/11: Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive.** Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet
- 23/11: At vurdere tekst. Hvad kigger redaktøren efter – og hvad gør anmelderen?** Lotte Kirkeby Hansen, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter, litteraturanmelder og tidligere forlagsredaktør
- 30/11: Om kreativitet – hvorfor mister vi den med alderen, og kan den indlæres igen? Sat i perspektiv med egen skriveproces.** Trisse Gejl, forfatter og ekstern lektor i skrivekunst, Syddansk Universitet

Tre værker du bør kende

HOLD: 2621-038

TID: 4/11, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler, interessante kunstværker, imponerende bygningsværker og musikalske genistreger. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over fem aftener vil fem eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. NB! Forelæsere, der tidligere har medvirket i 'Tre værker du bør kende', tager tre nye værker med.

- 04/11: Tre film, du bør se.** Mathias Korsgaard, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 11/11: Tre bygningsværker, du bør kende.** Jannie Rosenberg Bendsen, ph.d., forfatter og arkitekturhistoriker
- 18/11: Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør
- 25/11: Tre bøger, du bør læse.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab og forfatter
- 02/12: Tre musikværker, du bør lytte til.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Den nye danske litteraturkanon

HOLD: 2621-129

TID: 27/10, 7 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Den nye kanon for ungdomsuddannelserne rummer langt flere kvindelige forfattere og en større bredde end den tidligere kanon og har samtidig en stærk nordisk profil. Fremover skal alle gymnasieelever læse Ludvig Holberg, H.C. Andersen, Søren Kierkegaard, Henrik Pontoppidan, Karen Blixen, Tove Ditlevsen og Inger Christensen. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i de syv obligatoriske forfatterskaber og perspektiverer til andre forfattere på kanonlisten.

- 27/10: Ludvig Holberg.** Simona Zetterberg-Nielsen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 03/11: Søren Kierkegaard.** Lise Vandborg, litteraturformidler og tidl. chefredaktør på Litteratursiden
- s10/11: H.C. Andersen.** Anne-Marie Mai, professor i litteratur, Syddansk Universitet
- 17/11: Henrik Pontoppidan.** Erik Skyum-Nielsen, lektor emeritus i dansk litteratur, Københavns Universitet
- 24/11: Karen Blixen.** Lise Vandborg, litteraturformidler og tidl. chefredaktør på Litteratursiden
- 01/12: Tove Ditlevsen.** Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 08/12: Inger Christensen.** Lise Vandborg, litteraturformidler og tidl. chefredaktør på Litteratursiden

Vi, de rejsende

HOLD: 2621-100

TID: 5/11, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Lars Handesten, forfatter, ph.d. og lektor emeritus i dansk litteratur

Vi rejser for et godt ord. Og rejser vi ikke selv, så hører og læser vi om andre, der gør det. Men hvad er det, der driver os? Er det flugt eller længslen efter det vidunderlige og autentiske liv? Forelæsningsrækken griber tilbage til de store opdagelsesrejsende og de arketyperiske rejsende i litteraturen og fører linjen ind i vores egen tid præget af masseturisme. Målet er at sætte vores egen rejseaktivitet i kulturhistorisk og aktuelt perspektiv.

05/11: Den rejsende og turisten – jagten på det autentiske liv og rejsen som livsstil

12/11: Rejsen som fortælling

19/11: Rejsen som livsform og symbol

Mozarts klaverkoncerter – en invitation til at lytte *i weekenden*

HOLD: 2621-099

TID: 14-15/11, 1 weekend, kl. 10.00-15.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Blandt Mozarts værker indtager de 30 klaverkoncerter en særstilling. Han er 11 (!) år gammel, da han komponerer den første klaverkoncert, og den sidste komponerer han i dødsåret 1791, hvor han er 35 år. Leif V.S. Balthzersen udgiver i 2026 en bog om Mozarts klaverkoncerter. Bogen er ligesom denne temaweb i weekenden en invitation til at lytte mere bevidst og få hjælp til at fordybe sig i værkernes mange nuancer. Samtidig hører du om Mozarts liv, om datidens musikliv og Mozarts og hans families mange rejser.

Fantasistykker – en foredragskoncert

HOLD: 2621-137

TID: 17/11, 1 tirsdag, kl. 19.30-20.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Pianokompagniets værksted, J.P. Larsens Vej 17 C

UNDERVISERE: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester, og Jakob Alsgaard Bahr, pianist og studielektor ved Det Jyske Musikonservatorium

Robert Schumanns klavermusik er fuld af poesi, og det er hans breve og skrifter også. Kom til en foredragskoncert i Pianokompagniets stemningsfulde lokale, hvor pianisten Jakob Alsgaard Bahr spiller udvalgte stykker af Schumann og hans hustru, pianisten Clara Schumann, og hvor musikhistorikeren Leif V.S. Balthzersen fortæller om musikken og lader de to kunstnere komme til orde i uddrag af breve og artikler.

Kontroversiel litteratur i Stalins skygge: Tre store sovjetrussiske romaner og deres forfatters skæbne

HOLD: 2621-190

TID: 17/11, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Torben Heuer, lektor emeritus i russisk sprog, kultur og samfundsforhold

De tre forelæsninger giver en introduktion til tre af Sovjetunionens litterære afvigere og deres kontroversielle værker. Fællesnævneren er konflikten mellem individ og samfundssystem og mellem forfatter og magtapparat. De tre værker på dagsordenen udfordrede Stalin, den kommunistiske partiledelse og censurforvaltningen i det totalitæriske sovjetssystem. Mikhail Bulgakovs 'Mesteren og Margarita' er en særegen genreblanding om Stalintiden i 1930'erne. Vasilij Grossmans 'Liv og skæbne' er en familiehistorie om valg og deres konsekvenser. Aleksandr Solzjenitsyns 'En dag i Ivan Denisovitjs liv' har som omdrejningspunkt en arbejdslejr i fanges hverdag omkring 1950.

Rammstein – Tysklands største kultureksport

HOLD: 2621-002

TID: 23/11, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Alexander Hemstedt, cand.mag., musikjournalist og musikanmelder, GAFFA

Rammstein er kendt for at levere "The best show on earth – something you must see before you die" (Rolling Stone Magazine). Men hvem og hvad er Rammstein? Hvorfor er Rammstein unikke? Må man fortsat lytte til Rammstein til trods for 'Lindemann-gate', og påvirker det oplevelsen af musikken? Denne aften introducerer Rammstein-ekspert Alexander Hemstedt os til bandet og kunstværket Rammstein, og vi skal selvfølgelig også høre udvalgte numre og se videoklip.

Nick Cave – liv og værk

HOLD: 2621-043

TID: 24/11, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rock-journalist, Musikmagasinet GAFFA

I sommeren 1985 gav Nick Cave & The Bad Seeds koncert i Ungdomshuset i København. Over de fire årtier, som er gået siden, har den i dag 68-årige australler udviklet sig fra balstyrisk punk til en af rockmusikkens mest respekterede sangskrivere. Fra ikonoklast til rockikon, som foruden musikken har udgivet en række kritikerroste bøger. Denne aften giver en af Danmarks førende Cave-eksperter en indføring i Caves fascinerende univers.

Vær med i Folkeuniversitetets læseklub

SE SIDE 90

En tur rundt i de nordiske sprog – forskelle og fællestræk

i weekenden

HOLD: 2621-030**TID:** 29/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00**PRIS:** 495 kr., studerende 250 kr.**UNDERVISER:** Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

I Norden har vi ikke bare mange sprog, vi har også mange helt forskellige sprogfamilier. I forelæsningsen zoomer vi ind på dansk og danskernes sprog i dag, men vi tager også livtag med talemåder og ordsprog, der som små sproglige tidskapsler spejler, hvordan samfundet har ændret sig med lynets hast. Sprogforsker Michael Ejstrup leder os gennem det nordiske sprogunivers, hvor forskelle og ligheder bliver levende, og hvor lydeksempler giver os sprogenes særpræg direkte i øret.

Achton Friis: 'De Danskes Land' – 100 år

HOLD: 2621-130**TID:** 1/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Kasper Green Munk, forfatter, oversætter og ekstern lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

I 2026 er det 100 år siden, at den danske forfatter og tegner Achton Friis (1871-1939) begyndte at udgive syvbindsværket 'De Danskes Land'. Som en anden opdagelsesrejsende kortlagde Friis først Danmarks mange småøer, dernæst hele Jylland og til sidst de store øer og gav dermed generationer af danskere en særdeles sammensat og fascinerende fortælling om deres hjemland. Hør mere om Achton Friis' rejser og det helt unikke bogværk, samt hvorfor 'De Danskes Land' fortjener at blive genopdaget af nye læsere.

Slagger Lund – undergrundspoeten og kultkunstneren

HOLD: 2621-131**TID:** 8/12, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISERE:** Slagger Lund, musiker, forfatter og billedkunstner, og Espen Strunk, cand.mag. i litteraturhistorie, forfatter og rockjournalist, Musikmagasinet GAFFA

Den jyske forfatter og sangskriver Slagger Lund har huseret i undergrunden gennem flere år – og det seneste års tid har en bredere offentlighed stiftet bekendtskab med hans særegne poetiske univers. I 2024 udkom det kritikerroste album 'Nygade & Væk' (Melodika), som modtog fem stjerner i GAFFA – og da Slagger udgav debutromanen 'En 80 meter bjørn' i sommeren 2025, stod Weekendavisen klar med en stærkt entusiastisk anmeldelse. Denne aften kan Lund for første gang opleves live hos Folkeuniversitetet, hvor han vil samtale med litteraturhistoriker, forfatter og rockjournalist Espen Strunk, læse passager fra debutromanen og præsentere såvel sange fra 'Maniak' (2023) og 'Nygade & Væk' (2024) samt nyt og endnu udgivet materiale.

Sjov med sprog: Dialekter

HOLD: 2621-014**TID:** 10/12, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Inger Schoonderbeek Hansen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

I dag er dialekterne på tilbagetog, men alligevel kan vi stadig høre, om fx jyden taler nuerenfywrs, er wæsterfræ, bor i Kro-njylland eller i Synnejylland. Men hvordan adskiller de danske dialekter sig fra hinanden? Hvor gammelt er fx jysk? Og er de danske dialekter nu døde eller levende? Denne aften er den anden i et nyt koncept, hvor vi med en masse eksempler og en god portion humor sætter fokus på vores forunderlige sprog med én forelæsning pr. semester.

Tove Ditlevsens veje – med Lilian Munk Rösing

HOLD: 2621-001**TID:** 7/12, 1 mandag, kl. 17.15-19.00**BOG:** Mulighed for særpris ved forlaget via holdsiden på fuau.dk**PRIS:** 195 kr., studerende 95 kr.**UNDERVISER:** Lilian Munk Rösing, lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet

Denne aften vil Lilian Munk Rösing tale om Tove Ditlevsen ud fra sin nye bog om hendes forfatterskab. Gennem nedslag i Ditlevsens værker vil forelæsningsen vise, hvad det var, hun kunne som litterær kunstner; hvordan hun i sin prosa er en eminent skildrer af de stemningsskift, der bestandig foregår i og mellem mennesker, mens hun som poet er en af de største sprogkomponister i dansk lyrikhistorie. Forelæsningsen tager afsæt i bogen 'Tove Ditlevsens veje' (Gyldendal, 2025).

Magtudredningen 2.0

Hvor stærkt står det danske demokrati?

De sidste 25 år har det danske samfund gennemgået store forandringer. Uligheden er steget, den digitale udvikling har revolutioneret medierne, tempoet i dansk politik er røget i vejret, og internationale forandringer sender bølger ind over grænserne. Med andre ord har vilkårene for vores folkestyre ændret sig markant. Det kalder på et eftersyn af demokratiet. Den opgave har Folketinget stillet en uafhængig forskningsledelse med forskningsprojektet **Magtudredningen 2.0**. Nu åbner de døren til de første fund om demokratiets tilstand.

GRATIS ARRANGEMENT

Magtens mange former – en samtale om demokratiets fremtid

HOLD: 2611-206 **TID:** 26/3, 1 torsdag, kl. 16.30-18.30 **PRIS:** Gratis, men tilmelding nødvendig **STED:** Aarhus, Dokk1

Magt har mange former. Den findes i Folketinget og løber gennem bestyrelseslokalerne. Den er et X på stemmesedlen, et like på sociale medier. Magt handler ikke kun om, hvem der bestemmer, men også om, hvem der bliver hørt, og hvilke problemer vi taler om som samfund. Samtidig ser vi demokratier – fra Østeuropa til USA – vakle. Men hvad med vores? Kan vi læne os tilbage i Danmark og tænke, at alt er godt, eller er det danske demokrati truet af samfundets store forandringer?

Denne aften inviterer Folkeuniversitetet til et demokratisk eftersyn af **magtens mange former**. Vær med, når tre skarpe forskere inviterer dig ind i den nyeste forskning om vores samfund.

Hør **Anne Skorkjær Binderkrantz**, professor i statskundskab ved Aarhus Universitet, fortælle om demokratiets tilstand og Magtudredningen 2.0, mød **Peter Bjerre Mortensen**, professor i statskundskab ved Aarhus Universitet, der giver et indblik i, hvordan vores lovgivning bliver til i det fortravlede Folketing, og bliv klogere, når **Anja Bechmann**, professor i medievidenskab ved Aarhus Universitet, stiller skarpt på misinformation på de sociale medier.

GRATIS LIVESTREAM

Hvem forsvarer demokratiet? – livestream med Kristian Søby Kristensen

HOLD: 2611-414
TID: 13/5, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00
PRIS: Gratis. Tilmeld dig via fua.dk

Forsvar og sikkerhed er ikke kun våben og soldater. Det handler også om, hvem der tager beslutningerne og hvem der har kontrol. Er det regeringen, Folketinget, Forsvaret eller NATO? Hvis demokratiet skal forsvares, hvem holder så vagt? Og hvad kræver det egentlig at forsvare et demokrati?

Det effektive men fortravlede Folketing – livestream med Helene Helboe Pedersen

HOLD: 2611-415
TID: 27/5, 1 onsdag, kl. 17.00-18.00
PRIS: Gratis. Tilmeld dig via fua.dk

Folketinget er blevet mere effektivt – men også mere presset. Lovbehandlinger går hurtigere, men det kan have en pris for både kvaliteten, åbenheden og muligheden for at gå i dybden. Kan man lovgive hurtigere uden at miste demokratisk fodfæste?

Lobbyister er blevet en politisk magtfaktor

Det er en demokratisk udfordring, at ikke-folkevalgte har fået større indflydelse, siger professor Anne Binderkrantz, som sammen med kollegaer er i gang med at udrede magtforholdene i Danmark.

Af Kurt Strand

Offentlighedens søgelys er langt væk, når en stor virksomhed, interesseorganisation eller tænketank forsøger at påvirke lovgivningen i Folketinget. Lobbyisme er derfor en seriøs magtfaktor, konstaterer professor Anne Binderkrantz fra Institut for Statskundskab på Aarhus Universitet.

Sammen med flere af sine kollegaer er hun en del af Magtudredningen 2.0, som frem til 2028 kortlægger udfordringer for det danske demokrati. Blandt udfordringerne er den voksende indflydelse fra lobbyister.

"Forklaringen er, at der er kommet flere," siger Anne Binderkrantz, "for dem, der var der i forvejen – fx interesseorganisationer, fagbevægelsen og KL – har oprustet. Desuden er der kommet nye til; især tænketanke og lobbyfirmaer som kommunikations- og public affairs-bureauer. Altså flere professionelle lobbyister; dem, du ser rigtig mange af på Folkemødet."

En undersøgelse viser, at 60 procent erklærer sig enige eller delvist enige i, at det er svært at gennemskue, hvilke interesser der bliver lyttet til i politik. Kun 10 procent er uenige.

"Der er en forskydning i den måde, der bliver lavet politik på. Samtidig føler flere afmagt i forhold til det politiske system og oplever at være sat udenfor. Dermed bliver der skabt grobund for politiske bevægelser med antidemokratiske tendenser, sådan som man kan se det i andre lande. Og det kan jo godt give anledning til en vis bekymring."

Modsat flere andre steder er der ingen lobbyregulering i Danmark. I EU-institutionerne skal lobbyister registreres, men det løser næppe udfordringen, vurderer Anne Binderkrantz:

"Det er i hvert fald en illusion at tro, at det kan løse alle problemer. Et register kan aldrig blive fuldkomment, men omvendt kan mere åbenhed gøre det nemmere at gennemskue, hvad der foregår. Særligt for journalister, organisationer og andre, der har brug for at følge med."

Egentlige anbefalinger skal Magtudredningen 2.0 ikke bidrage med, men der er tydeligvis indirekte råd i det, Anne Binderkrantz siger:

"Vores ambition er jo, at vi laver noget, der fører til forandringer. Jeg synes, at vi trænger til en ordentlig diskussion af, om vi har tilstrækkelig åbenhed omkring lobbyismen. Dét har vi brug for at få kigget ordentligt igennem."

Fakta

- I 1997 bad Folketinget for første gang en uafhængig forskningsledelse om at gennemføre et eftersyn af det danske demokrati – Magtudredningen 1.0.
- 25 år senere bad Folketinget igen uafhængige forskere om en ny udredning. Denne gang med titlen **Magtudredningen 2.0**.
- Til og med 2028 undersøger forskere styrker og svagheder i dansk demokrati i lyset af store forandringer i samfundet siden årtusindeskiftet.
- Professor i statskundskab ved Aarhus Universitet **Michael Bang Petersen** leder Magtudredningen 2.0 i tæt samarbejde med forskere fra landets universiteter.
- Resultaterne udgives i **45 bøger** fra 2025 til og med 2028 på Aarhus Universitetsforlag. Hver bog dykker ned i ét konkret tema fra projektet.
- I podcasten '**Jagten på magten**' kan du både få indblik i skyggesiderne og de gode nyheder om vores demokrati. Find podcasten dér, hvor du normalt lytter til podcasts.
- Du kan også se med online, når Folkeuniversitetet hvert semester viser to **gratis livestreams** med den nyeste viden fra Magtudredningen 2.0.

VERDEN

CASPER ANDERSEN,
PROFESSOR I IDÉHISTORIE

Folkeuniversitetet

ÅRHUNDREDETS
FESTIVAL

06–15 MAR
2026

PROGRAMRELEASE FOR ÅRHUNDREDETS FESTIVAL

Vi fejrer, at programmet til Århundredets Festival er landet med et gratis arrangement i Aulaen på Aarhus Universitet. Professor i idéhistorie og årets forsideforsker Casper Andersen giver et perspektiv på verdens aktuelle brændpunkter. Herefter vil Anne Green Munk, ph.d. i litteraturhistorie og skønlitterær forfatter, læse op fra digtsamlingen 'Vildmarken' (Forlaget Silkefyret). Vi slutter aftenen af med musik og en smagsprøve på årets festival brygget særligt til festivalen af bryggeriet Humleland.

HOLD-NR.: 2611-345 ● **TID:** TORSDAG 19/2, KL. 19.00-21.00 ● **STED:** AULAEN, AARHUS UNIVERSITET ● **PRIS:** GRATIS. TILMELDING NØDVENDIG

HARTMUT ROSA I SAMTALE – RESONANS I DEN NYE VERDENSORDEN?

Klimakrise, krig og kulturelt kollaps præger vores tid og skaber afmagt og fremmedgørelse. Hvordan finder vi forbindelsen til os selv, hinanden og verden? Mød den anerkendte tyske sociolog Hartmut Rosa til Århundredets Festival. Med sit begreb resonans viser han, hvordan meningsfuldhed og samhørighed kan opstå i mødet med natur, kunst og fællesskab – som modspil til kontrol og konstant fremdrift. I samtale med journalist Bjørg Tulinus giver Rosa sit bud på, hvordan resonans kan styrke både individ og samfund. Arrangementet foregår på engelsk.

HOLD-NR.: 2611-310 ● **TID:** FREDAG 6/3, KL. 17.00-19.00 ● **STED:** MUSIKHUSET ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

ILISIMASAT FESTIVAL

Kom med til en hel dag, hvor vi gennem forskning, formidling, kultur og kunst retter blikket mod Arktis og de samarbejder og kulturfællesskaber, der binder oprindelige folk sammen – fra Alaska og Canada til Grønland og de nordiske lande. Til Ilisimasat Festival dykker vi ned i, hvordan arktiske perspektiver kan styrkes og få en større plads i en nordisk sammenhæng.

HOLD-NR.: 2611-457 ● **TID:** LØRDAG 7/3, KL. 10.00-17.30 ● **STED:** DET GRØNLANDSKE HUS ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR. ● **SAMARBEJDSPARTNER:** DET GRØNLANDSKE HUS I AARHUS

DIEGO & FRIDA – OG DEN KUNSTNERISKE REVOLUTION I MEXICO

Efter den mexicanske revolution (1910-1920) fik kunsten en central rolle i opbygningen af et nyt samfund, der forenede indiansk kultur og spansk-europæisk arv. Kunstnere som Diego Rivera, José Clemente Orozco og David Alfaro Siqueiros formede nationens identitet gennem monumentale, politisk engagerede murmalerier på offentlige bygninger. Med Frida Kahlo kom en mere personlig og poetisk dimension til. Kunstner og cand.mag. Jørgen Printz Steinicke fortæller.

HOLD-NR.: 2611-331 ● **TID:** LØRDAG 7/3, KL. 13.00-15.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

HOKUSAI'S KUNST

Japanske Katsuhika Hokusai (1760-1849) var en vild kunstner, der gennem sin 70 år lange karriere hele tiden søgte forandring og udfordringer, blandt andet ved at ændre sit kunstnernavn og bo på 93 forskellige adresser. Hokusai mestrede et væld af temaer, fra buddhistiske helgener og bordelkvarterets kvinder til landskaber og fugle- og blomstermotiver. Denne eftermiddag fortæller lektor ved Københavns Universitet Gunhild Ravn Borggreen om Hokusais kunst.

HOLD-NR.: 2611-448 ● **TID:** LØRDAG 7/3, KL. 15.45-17.30 ● **STED:** RESTAURANT SHIMA ● **PRIS:** 200 KR., STUDERENDE 100 KR. INKL. EN YUZU-MATCHAMOCKTAIL

HAVET OG MENNESKET – EN AFTEN PÅ RESTAURANT HAVNÆR

Denne aften på Restaurant Havnær inviterer vi til en sanselig og tankevækkende middag, hvor mad, hav og fortælling flyder sammen. Mellem retterne vil forfatter og journalist Patrik Svensson, der har skrevet bogen 'Havet og mennesket' (Gads Forlag), samt professor i nordisk litteratur på Københavns Universitet Søren Frank tage os med ud på åbent hav. Vi skal høre om, hvordan mennesker gennem tiden har forsøgt at forstå og kortlægge havet og de gåder, der skulper under overfladen. Tre oplæg. Tre retter. Velkommen til en aften om havet og mennesket.

HOLD-NR.: 2611-478 ● **TID:** LØRDAG 7/3, KL. 18.00-21.00 ● **STED:** RESTAURANT HAVNÆR ● **PRIS:** 750 KR. INKL. 3-RETTERS MENU OG DRIK-KEVAREMENU

VIN & VISDOM: DRUEN DER FORFØRTE VERDEN – OG ANDRE SKÆVE HISTORIER

Nedslag i vinen og dens følgesvendes historier. "Nu skal der drikkes," jubede Horats, da Cleopatra døde. "Bed ikke, mens du er beruset," advarer Koranen. Noa plantede vin, drak sig fuld og faldt i søvn uden bukser på. Mennesker har nydt vin til både fest og eftertanke, lige siden en bonde i Kaukasus for 8.000 år siden gærede saften af vilde druer. På VinDanmark smager vi tre vine sammen med en sommelier, mens historiker Søren Hein Rasmussen fortæller – skål!

HOLD-NR.: 2611-326 ● **TID:** LØRDAG 7/3, KL. 16.00-18.00 ● **STED:** VINDANMARK ● **PRIS:** 240 KR. INKL. VINSMAGNING OG MANDLER

VIDENSBIF: JURASSIC PARK

Tag med tilbage til en af filmhistoriens mest ikoniske oplevelser, når vi viser Steven Spielbergs klassiker 'Jurassic Park' (1993) på det store lærred. Inden filmen giver den norske palæontolog og formidler Jørn Harald Hurum en levende introduktion til videnskaben bag filmen. Hvad fik 'Jurassic Park' ret i – og hvor stikker fiktionen af fra fakta? Arrangementet foregår på engelsk.

HOLD-NR.: 2611-436 ● **TID:** LØRDAG 7/3, KL. 19.00-21.30 ● **STED:** ØST FOR PARADIS ● **PRIS:** 100 KR. INKL. EN FESTIVALØL

UNDER RADAREN – MAGT, POLITIK OG FORSVAR I EN NY TID

Krig og forsvar er igen på dagsordenen i Danmark og Norden. Nye trusler og gamle magtspil udfordrer vores syn på sikkerhed og demokratisk kontrol. Hvad dækker begrebet hybride trusler egentlig over – og hvorfor fylder det så meget i dag? Anders Wivel, professor i international politik ved Københavns Universitet, og Jeanette Serritzlev, militæranalytiker ved Forsvarsakademiet, diskuterer, hvordan vi navigerer i en verden, hvor grænsen mellem krig og fred bliver stadig mere uklar. Journalist Niels Fastrup modererer.

HOLD-NR.: 2611-451 ● **TID:** SØNDAG 8/3, KL. 13.30-15.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

KONSPIRATIONER OG KOLDE ØL – ØLSMAGNING PÅ HANTWERK

Konspirationsteorier opstår dér, hvor verden føles uigennemskuelig. Når tilliden vakler, vokser fortællingerne om de hemmelige selskaber, de skjulte dagsordener og de usynlige kræfter, der styrer det hele. Fra Illuminati og mordet på Kennedy til QAnon og idéen om 'den dybe stat' bliver konspirationsteoriene ved med at vende tilbage i nye forkældninger. Få fem korte nedslag i konspirationsteoriernes verden med Mikkel Thorup, professor i idéhistorie ved Aarhus Universitet. Undervejs serverer mikrobryggeriet Humleland smagsprøver på fem specialøl.

HOLD-NR.: 2611-454 ● **TID:** SØNDAG 8/3, KL. 14.30-17.00 ● **STED:** HANTWERK ● **PRIS:** 240 KR. INKL. ØLSMAGNING

JAGTEN PÅ LIVETS OPRINDELSE

For ca. fire milliarder år siden opstod det første liv på Jorden. Til denne samtale tager Emil Laust Kristoffersen, adjunkt i molekylærbiologi på Aarhus Universitet, os med ind i forskningen, hvor atomer bliver til molekyler, som bliver til liv. Sammen med Gunver Lystbæk Vestergård, ph.d. i videnskabskommunikation, kigger vi langt ud i rummet og spørger: Er der liv derude – og hvordan ser det i så fald ud? Efter samtalen vil en af Steno Museets formidlere vise os årstidens stjernehimmel, planeter og galakser på planetariets kuplede loft.

HOLD-NR.: 2611-449 ● **TID:** SØNDAG 8/3, KL. 15.00-17.00 ● **STED:** STENO MUSEETS PLANETARIUM ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

USA – 250 ÅR MED FRIHED, MAGT OG SPLITTELSE

I 2026 er det 250 år siden, at Uafhængighedserklæringen lagde grundstenene til det moderne USA. Kom med, når vores ekspertpanel bestående af Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier, Jørn Brøndal, leder af Center for Amerikanske Studier, Jakob Sinding Skött, lektor i samfundsfag, og David Trads, journalist og forfatter, stiller skarpt på USA i dag, og hvilken rolle nationen spiller i verden 250 år efter dens grundlæggelse.

HOLD-NR.: 2611-342 ● **TID:** TIRSDAG 10/3, KL. 16.00-18.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

MORGENMAD OG MESTERVÆRKER

Hvad har Knut Hamsun, Karen Blixen og Tove Jansson til fælles? De er alle sværvægttere inden for nordisk verdenslitteratur, og deres værker bærer på fortællinger om krig, ideologi, kolonialisme og livets store spørgsmål. 'Morgenmad og mesterværker' inviterer mandag, tirsdag og onsdag under festivalen til stemningsfulde morgener, hvor vi byder på en let morgenmad, mens du hver af dagene bliver ført ind i et af Nordens største forfatterskaber.

HOLD-NR.: 2611-329 ● **TID:** MANDAG 9/3, TIRSDAG 10/3 OG ONSDAG 11/3, KL. 9.00-10.30 ● **STED:** GODSBANEN ● **PRIS:** 50 KR. INKL. BOLLE, KAFFE OG THE

TILMELD DIG PÅ
AARHUNDREDETSFESTIVAL.DK

VERDEN SET FRA – VIDENSMARATHON PÅ DOKK1

Hvordan ser verden ud fra Iran, Indien, Canada, Sydkorea, Tanzania, Colombia og New Zealand – og hvordan ser vi dem? Disse lande bærer på historiske ar, men står i dag midt i aktuelle brydninger: klimakrise, migration, kønskamp, fredsprocesser og stormagtspolitik. Dagens VIDENSMARATHON åbner et vindue til at forstå, hvordan syv vidt forskellige nationer er centrale aktører i vores fælles samtid.

Program: verden set fra

10:00 – 10:40:	Iran
11:00 – 11:40:	Indien
12:00 – 12:40:	Canada
13:00 – 13:40:	Sydkorea
14:00 – 14:40:	Tanzania
15:00 – 15:40:	Colombia
16:00 – 16:40:	New Zealand

HOLD-NR.: 2611-458 ● **TID:** MANDAG 9/3
● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 50 KR. PR. FORE-
DRAG

FYRAFTENSLITTERATUR – LITTERATUR PÅ TVÆRS AF KULTURER OG KONTINENTER

Bliv klogere på litteraturhistorien uden for Europa – på tværs af kulturer og kontinenter. Vi dykker ned i nogle af de vigtigste bidrag til verdenslitteraturen. Få beriget din hverdag med festivalens Fyraftenslitteratur, hvor vi introducerer tre forfattere fra tre kontinenter.

Mandag 9/3: Roberto Bolaño

Karen-Margrethe Lindskov Simonsen, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Torsdag 12/3: Salman Rushdie

Søren Frank, professor i nordisk litteratur, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet

Fredag 13/3: Chinua Achebe

Mads Rosendahl Thomsen, professor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

HOLD-NR.: 2611-467 ● **TID:** MANDAG 9/3, TORS-
DAG 12/3 OG FREDAG 13/3, KL. 16.30-17.30 ●
STED: GODSBANEN ● **PRIS:** 90 KR.

BIG SCIENCE, INTERNETTET OG PANDEMIER

De seneste århundreders teknologiske udvikling har gjort verden mindre. Først telegraf og siden internettet gør det muligt at kommunikere med folk over hele kloden på et øjeblik. Og med moderne jetfly kan rejser, som før tog dage eller uger, klares på få timer. Efter tre korte foredrag er der rundvisning i Steno Museets udstillinger. Foredrag og rundvisninger varetages af Hans Buhl, museumsinspektør i videnskabshistorie, Steno Museet, og Morten Arnika Skydsgaard, museumsinspektør i medicinhistorie, Steno Museet.

HOLD-NR.: 2611-481 ● **TID:** TIRSDAG 10/3, KL.
19.00-21.30 ● **STED:** STENO MUSEETS PLANE-
TARIUM ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR. ●
SAMARBEJDSPARTNER: STENO MUSEET

TILMELD DIG PÅ
AARHUNDREDETSFESTIVAL.DK

INTELLIGENTE COCKTAILS: VIKINGER PÅ VERDENSFÆRD

Fra Vinland til Bagdad – vikingerne satte sejl mod verdens kanter. De bragte sølv, slaver og sagn med sig, men vendte hjem med nye varer, historier og indtryk fra fjerne kulturer. Historiker og ph.d. Kasper H. Andersen tager os med på vikingernes ruter – drink for drink – og åbner historien om handel, magt og møder på verdenshavene.

HOLD-NR.: 2611-368 ● **TID:** TIRSDAG 10/3, KL. 16.30-19.00 ● **STED:** GEDULGT ● **PRIS:** 495 KR. INKL. FEM COCKTAILS

DE STORE HELTE I REGNBUES- TRIBERNE – MØD BASTIAN EMIL GOLDSCHMIDT

Hvert år samles de stærkeste cykelryttere for at jage verdensmesterskabernes ikoniske regnbuetrøje og sikre sig en plads i sportens mytologi. Tidligere vindere tæller navne som Coppi, Merckx, Sagan, Vos, Pogačar, Pedersen, Kopecky og Dideriksen. Hør forfatter og cykelkommentator på Eurosport Bastian Emil Goldschmidt i samtale med forfatter, moderator og forlægger Noa Kjærsgaard Hansen om de legendariske udgaver, de største mestre og om cykelsportens historie set gennem verdensmesterskabernes linse.

HOLD-NR.: 2611-370 ● **TID:** TIRSDAG 10/3, KL. 19.00-20.30 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

FRA HIMALAYA TIL TILST – BESØG DET BUDDHISTISKE QUANG HUONG-TEMPEL

Fra Himalayas klostre til vestlige storbyer har buddhismen bevæget sig på tværs af kontinenter og kulturer. Med omkring 500 millioner udføvere på verdensplan er den i dag en af de største religioner og præger både spiritualitet, livsstil og religiøs praksis i Vesten – også i Danmark. Besøg det buddhistiske Quang Huong-tempel, når lektor i religionsvidenskab, Jørn Borup, åbner døren ind til en verden af karma, indre ro og røgelse midt i Tilsts industrikvarter.

HOLD-NR.: 2611-339 ● **TID:** TIRSDAG 10/3, KL. 19.00-21.00 ● **STED:** QUANG HUONG-TEMPLET ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

TRUMP: HADET HER, ELSKET DER

USA's præsident Donald Trump deler vandene. Hvor mange europæere ser ham som en trussel mod demokratiet og den internationale orden, bliver han i andre dele af verden opfattet som en stærk leder, der kan skabe fred, dæmpe konflikter og gavne sit land. Vær med, når Marlene Wind, professor i statskundskab ved Københavns Universitet, Derek Beach, professor i statskundskab ved Aarhus Universitet, og Sanne Gram Fadel, journalist, dykker ned i, hvordan Trump ses globalt.

HOLD-NR.: 2611-362 ● **TID:** ONSDAG 11/3, KL. 16.30-18.30 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

FILOSOFIBAR – FEM FILO- SOFFER OVER FEM DAGE

Hvad har en kinesisk vismand, en marxistisk provokatør, en afrikansk postkolonial teoretiker, en marokkansk feminist og en amerikansk kønsteoretiker til fælles? De har ændret måden, vi tænker på. Bliv klogere på, hvordan Slavoj Žižek vender vrangen ud på kapitalismen, Achille Mbembe afslører kolonialismens lange skygger, Konfucius lagde grunden til en tradition, der har formet Kinas kultur og moral i over 2.000 år, Fatima Mernissi kæmper for kvinders plads i islam, og Judith Butler river kønnet løs fra biologien. Filosofibar sætter i år fokus på fem af verdens største tænkere.

Mandag 9/3: Konfucius

Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur, Københavns Universitet

Tirsdag 10/3: Judith Butler

Louise Rognlien, ph.d. i idéhistorie, Aarhus Universitet

Onsdag 11/3: Fatima Mernissi

Louise Rognlien, ph.d. i idéhistorie, Aarhus Universitet

Torsdag 12/3: Slavoj Žižek

Kristoffer Bayer, ph.d.-studerende i idéhistorie

Fredag 13/3: Achille Mbembe

Casper Andersen, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

HOLD-NR.: 2611-387 ● **TID:** MANDAG 9/3 – FREDAG 13/3, KL. 15.00-16.00 ● **STED:** STUDENTERHUS AARHUS ● **PRIS:** GRATIS. BARE MØD OP!

DRØMMEN OM DEMOKRATI – MED RUNE LYKKEBERG

Demokrati bliver ofte betragtet som et universelt ideal – men kan det egentlig eksporteres globalt? Professor i statskundskab Svend-Erik Skaaning, professor i idéhistorie Mikkel Thorup, og chefredaktør på Information, Rune Lykkeberg, sætter fokus på idéen om demokrati, de grundlæggende værdier bag, og hvorfor udbredelsen af demokrati ofte mislykkes – og ikke nødvendigvis er den mest ønskede styreform.

HOLD-NR.: 2611-450 ● **TID:** TORSDAG 12/3, KL. 13.30-15.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

PÅ REJSE MED DEN TRANS- SIBIRISKE JERNBANE

Hør om den 8.000 km lange togtur fra Moskva gennem Ruslands skovklædte vidder til Beijing. Undervejs kommer vi også forbi verdens største ferskvandssø Bajkal i Sibirien, Mongoliets hovedstad Ulan-Baator og dets betagende bjerge og græsstepper med Djengis Khans barndomsegn samt Gobi-ørkenens flade landskaber. Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold, fortæller om historien bag etableringen af den transsibiriske jernbane med dens tre linjeføringer og om forskellige folkeslag og kulturer langs sporet.

HOLD-NR.: 2611-369 ● **TID:** TORSDAG 12/3, KL. 16.00-17.45 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

ANKLAGEREN – RETSOP- GØRET MED NAZISTERNE

Den prisvindende journalist og forfatter Jack Fairweather fortæller historien om den jødiske anklager Fritz Bauer, der – efter at have levet i eksil i Danmark under 2. verdenskrig – drog tilbage til Tyskland for at retsforfølge naziforbrydere, bl.a. Adolf Eichmann, og for at konfrontere sine landsfæller med den mørke historie. Med afsæt i bogen 'Anklageren' (People's Press) dykker Fairweather ned i Bauers kamp for retfærdighed. Arrangementet foregår på engelsk.

HOLD-NR.: 2611-482 ● **TID:** TORSDAG 12/3, KL. 19.00-20.30 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

HARLEKIN PÅ BJERGET – KONCERT MED ÅRHUS SINFONIETTA

Århus Sinfonietta inviterer til en sanselig koncert, hvor musik, billedkunst og poesi mødes mellem naturens storhed og menneskets følelser. Ensemblet uropfører Noah Max' værk 'The Alpinist', samt opfører Poul Ruders' poetiske 'Psalmodies' med guitarsolist Frederik Munk Larsen. Værkerne vækker refleksion og fordybelse og bindes sammen af ph.d. og forfatter Anne Green Munks lyriske formidling.

HOLD-NR.: 2611-480 ● **TID:** TORSDAG 12/3, KL. 20.00-21.15 ● **STED:** SCT. PAULS KIRKE ● **PRIS:** 120 KR., STUDERENDE 75 KR. ● **SAMARBEJDS-PARTNER:** ÅRHUS SINFONIETTA

QUISLINGS KUFFERT – I FORRÆDERENS FODSPOR

Hør historien om Vidkun Quisling – manden, der i 1940 overdrog Norge til Hitler og siden blev selve symbolet på forræderi. Mere end 80 år efter hans henrettelse falder den norske journalist Trude Lorentzen over en gammel kuffert på en netauktion. Den har tilhørt Quisling selv – og bliver startskuddet på en gribende rejse ind i mandens liv og eftermæle. Trude Lorentzen mødes i samtale med journalist Benjamin Krasnik og fortæller om Quisling og det diktatur, han etablerede i Norge under besættelsen.

HOLD-NR.: 2611-411 ● **TID:** FREDAG 13/3, KL. 16.30-17.30 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

EU I VERDEN: FRA FREDSTID TIL JUNGLELOV?

Ruslands invasion af Ukraine i 2022 kastede os tilbage til magtpolitikens grundelementer med stormagtsspil, junglelov og den konstante mulighed for konflikt. Så hvad gør EU nu? Hør danske medlemmer af Europa-Parlamentet og Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet, udfolde den moderne storpolitik for os. Moderator er Sanne Gram Fadel, ledende udlandsredaktør, DR.

HOLD-NR.: 2611-462 ● **TID:** FREDAG 13/3, KL. 16.30-18.00 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** GRATIS. TIL-MELDING NØDVENDIG ● **SAMARBEJDSPARTNER:** EUROPA-PARLEMENTET

AARHUS JAZZ ORCHESTRA PRÆSENTERER: HUN DRØMTE I TONER – MED NAYA BURIC OG KARMEN RÖIVASSEPP

Musikalske ikoner som Billie Holiday, Nina Simone og Monica Zetterlund pryder programmet for en aften, hvor kvindernes stemmer og fortællinger står i centrum. På scenen står orkestret sammen med den prisbelønnede komponist og sangerinde Karmen Röivassepp, der med sin karakteristiske stemme forbinder fortid og nutid. Aftenens vært er Naya Buric, cand. mag., musikchef og radiovært på DR P8 Jazz. Med nærvær og levende formidling guider hun publikum gennem historien og lader jazzens pionerer spejle sig i samtidens stemmer.

HOLD-NR.: 2611-463 ● **TID:** FREDAG 13/3, KL. 19.30-21.00 ● **STED:** AULAEN, AARHUS UNIVERSITET ● **PRIS:** 200 KR., STUDERENDE 100 KR. ● **SAMARBEJDSPARTNER:** AARHUS JAZZ ORCHESTRA

TILMELD DIG PÅ
AARHUNDREDETSFESTIVAL.DK

PÅ VALSEN. EN AARHUSIANSK HÅNDVÆRKERS REJSE UD I VERDEN

Indtil 1. verdenskrig drog mange danske håndværkssvende 'på valsen' for at dygtiggøre sig – eller for at finde arbejde i trange tider. Kom med historiker Doron Haahr på en eventyrlig vandring på Frederiksbjerg, hvor vi følger sadelmager Søren Nielsen ud i verden i slutningen af 1800-tallet. Undervejs hører vi også om det gamle håndværk, der i dag næsten er glemt, om en verden i vild forandring og en by, der for alvor blev moderne i årene omkring år 1900.

HOLD-NR.: 2611-464 ● **TID:** LØRDAG 14/3, KL. 12.00-13.30 ● **MØDESTED:** PÅ HJØRNET AF ORLA LEHMANN'S ALLÉ OG BANEGÅRDSGADE ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

FRA UNDERDANIGHED TIL DELTID – KVINDERS KAMP FØR OG NU MED NINA SMITH OG HELLE VOGT

Mange opfatter brutal kvindeundertrykkelse som noget midaldreligt. Men nogle af de mest indgribende begrænsninger af kvinders rettigheder i Norden kom med reformationen, hvor nye normer kom til at definere kvinders rolle i samfundet i århundreder. Mød økonom Nina Smith og retshistoriker Helle Vogt til en samtale om kvindernes kamp for ligestilling før og nu – om magt, mønstre og modstand, men også om de fremskridt, der er sket undervejs, og de muligheder, der ligger foran os. Samtalen modereres af Julie Krog Vistisen, journalist.

HOLD-NR.: 2611-496 ● **TID:** LØRDAG 14/3, KL. 14.00-15.00 ● **STED:** KØN – GENDER MUSEUM DENMARK ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR. INKL. KAFFE/TE

TILMELD DIG PÅ
AARHUNDREDETSFESTIVAL.DK

VIN & VISDOM: TRE FILOSOFISKE VÆRKER, DER FORMEDE VERDEN

Filosofien har i høj grad formet den verden, vi lever i. Kom med på VinDanmark, hvor vi smager på tre vine ledsaget af kyndig introduktion fra en sommelier. Samtidig vil Kresten Lunds-gaard-Leth, ph.d. i filosofi og projektleder i Det Ethiske Råd, udfolde og forklare tre af filosofihistoriens helt store klassikere, nemlig Platons 'Staten', Hobbess 'Leviathan' og Descartes' 'Metafysiske meditationer'.

HOLD-NR.: 2611-323 ● **TID:** LØRDAG 14/3, KL. 16.00-18.00 ● **STED:** VINDANMARK ● **PRIS:** 240 KR. INKL. VINSMAGNING OG OLIVEN

VIDENSBIF: DR. STRANGELOVE

En gal general, tre gange Peter Sellers og verdens skæbne i hænderne på et krigskabinet, der næppe kan styre sig selv – 'Dr. Strangelove or: How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb' er Stanley Kubricks sorte mesterværk og en af filmhistoriens helt store kultklassikere. Skabt midt under den kolde krigs mest paranoide periode, blotlægger filmen med skarp humor den selvdestruktive og absurde logik bag atomtruslen. For filmen giver professor i idéhistorie Casper Andersen en introduktion til filmens idéhistoriske ramme.

HOLD-NR.: 2611-437 ● **TID:** SØNDAG 15/3, KL. 13.30-15.30 ● **STED:** ØST FOR PARADIS ● **PRIS:** 100 KR.

UNDER SAMME MÅNE – EN REJSEBERETNING FRA KLIMA-FORANDRINGERNES FORPOST

Hvordan fortæller man om noget så fjernt og komplekst som Afrikas klimakamp? Forfatter Peter Frederik Jensen og fotojournalist Anders Rye Skjoldjensen rejste i 2023 gennem Cameroun, Senegal og Kenya for at skildre de mennesker, der mærker klimaforandringerne mest. Rejsen blev til bogen 'Under samme måne' (Informations Forlag) – en litterær og fotografisk rejseberetning om sårbarhed og modstandskraft. Denne eftermiddag undersøger vi, hvordan den skrevne og fotografiske fortælling kan give stemme til klimakampen i det globale syd.

HOLD-NR.: 2611-510 ● **TID:** SØNDAG 15/3, KL. 13.00-14.30 ● **STED:** DOKK1 ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

FINANSKRISERNES DRAMATISKE HISTORIE – ØLSMAGNING PÅ HANTWERK

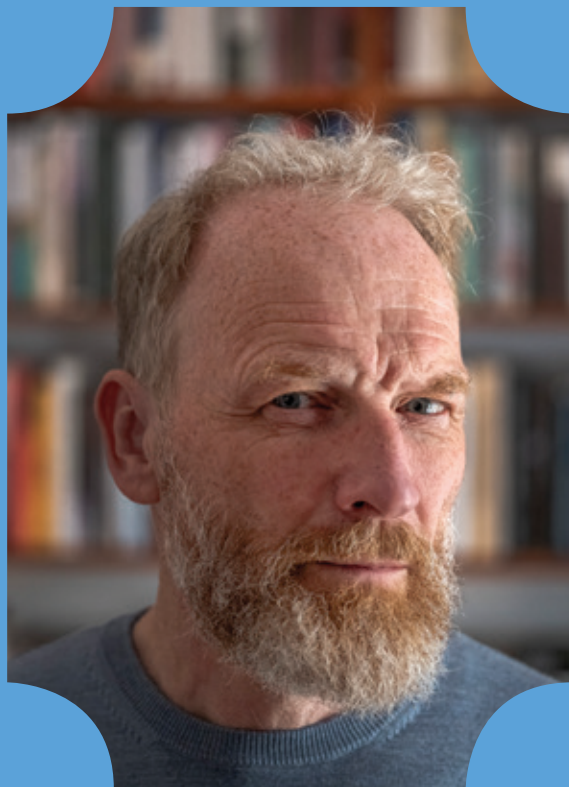
Finanskriser er nogle af de mest dramatiske øjeblikke i den økonomiske historie. Det er ofte en spekulationsfest, der bygger op til dem. Og regningen og tømmermændene er massive i kølvandet på de bristede bobler. Rune Møller Stahl, ph.d. og senioranalytiker ved Oxfam, sporer finanskrisernes historie – fra Wall Street-krakket i 1929 til den internationale finanskrise i 2008. Kriserne glider lidt lettere ned, når Humleland serverer smagsprøver på fem forskellige øl undervejs.

HOLD-NR.: 2611-465 ● **TID:** SØNDAG 15/3, KL. 14.30-17.00 ● **STED:** HANTWERK ● **PRIS:** 240 KR. INKL. ØLSMAGNING

VERDENSLEDERNES MUSIK

Langt de fleste mennesker lytter til musik – det gælder også de sidste 100 års politiske personligheder. Men hvad lytter de til – og hvorfor? Til denne foredragskoncert kan du opleve historiker Søren Hein Rasmussen i dialog med Aarhus Kammerorkestres kunstneriske leder og dirigent Magnus Plejdrup. De har sammensat et program, hvor musik af Mozart, Ravel, Wagner og Sjostakovitj sættes i relief til samfundshistorien og kobles til både demokratiske statsledere og historiens værste tyranner.

HOLD-NR.: 2611-391 ● **TID:** SØNDAG 15/3, KL. 16.00-17.10 ● **STED:** MUSIKHUSET AARHUS ● **PRIS:** 0-175 KR. ● **SAMARBEJDSPARTNER:** AARHUS KAMMERORKESTER OG MUSIKHUSET

HIMMELLEGERER OVER VERDENS YDERSTE RAND – MØD JÓN KALMAN STEFÁNSSON

Forfatter Jón Kalman Stefánsson fortæller om sin nyeste roman 'Himmellegemer over verdens yderste rand' (Batzet & Co). Romanen er en fortælling, der taler til nutiden fra tidligere århundreder – om kærlighed, menneskelighed og det ansvar, vi har over for hinanden. Den tegner et levende billede af en åben, nysgerrig og lidenskabelig tid, hvor ny videnskab støder sammen med tro, og hvor pennen er stærkere end sværdet. Mød Jón Kalman Stefánsson i samtale med moderator og forfatter Noa Kjærsgaard Hansen til en spændende eftermiddag om romanens tilblivelse, dens historiske afsæt og dens blik på, hvad det vil sige at være menneske i en verden i opbrud.

HOLD-NR.: 2611-346 ● **TID:** SØNDAG 15/3, KL. 13.30-15.00 ● **STED:** AULAEN, AARHUS UNIVERSITET ● **PRIS:** 180 KR., STUDERENDE 90 KR.

Sekretariatet

Anne Marie S. Sorgenfrei
Redaktør Psykologi & sundhed. Projektleder Hearts & Minds Festival

Anne Møller Hansen
Redaktør Litteratur, sprog, film & musik. Kommunikation

Henrik T. Rasmussen
Udviklingschef. Projektleder Historiske Dage

Joakim Quorp Matthiesen
Projektchef

Kasper Dam Nielsen
Redaktør Kunst, arkitektur & design

Lotte Vestergård
Grafik

Louise Højbjerg Jacobsen
Redaktør Arkæologi & historie og programansvarlig

Lærke Sofie G. Hansen
Redaktør Natur & univers. Projektkoordinator PARK Festival

Mathilde Bach
Redaktør Religion & filosofi. Administration

Mette Nyman Kvist
Projektleder Århundredets Festival

Kristina Yaldo
Redaktør Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

Randi Dahlin
Økonomi- og administrationschef

Rasmus Friis Effersøe
Projektkoordinator Historiske Dage

Simon Kusk Holm
Redaktør Samfund & verden

Sten Tiedemann
Rektor

TILMELDING

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og billetten refunderes ikke.

NOTER OG SLIDES

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

STUDIERABAT

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og studiekortnummer. Husk studiekort første undervisningsgang.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

KONTAKT

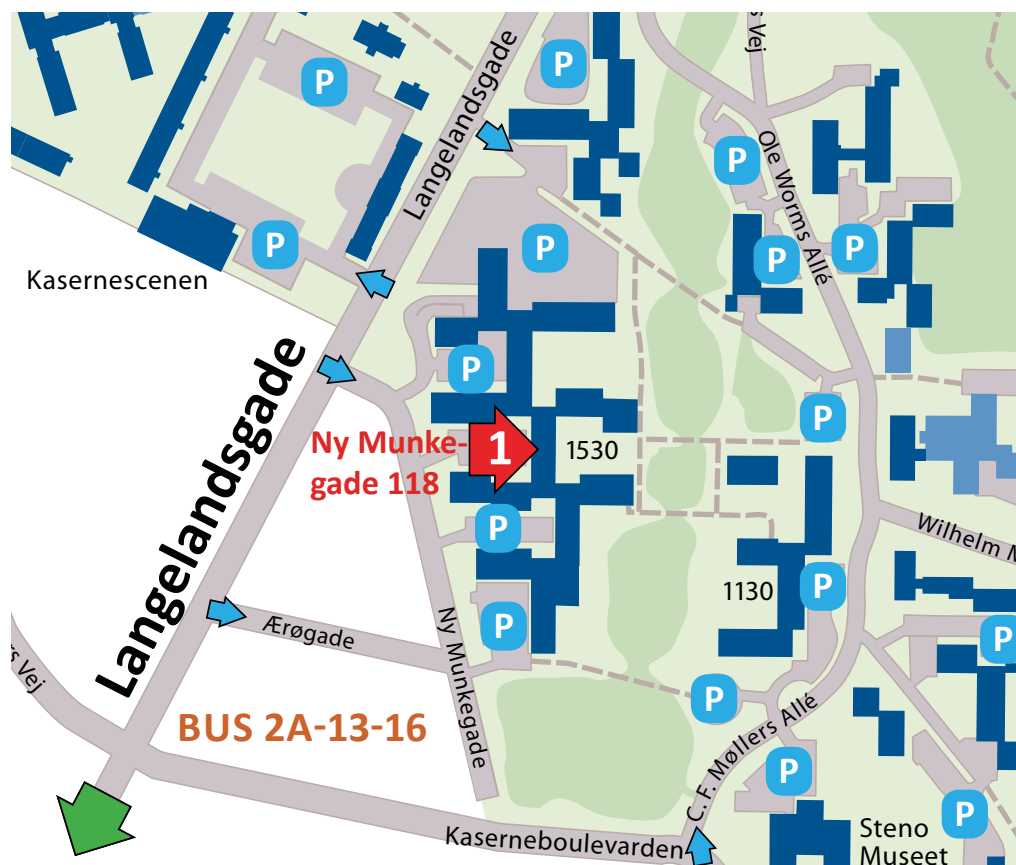
info@fuau.dk, tlf.: 8843 8000 (se åbningstider på fuau.dk)

Find vej til undervisningen

Det meste af Folkeuniversitetets undervisning foregår på Aarhus Universitet – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuau.dk. Vores værter står klar til at hjælpe.

Aarhus Universitet

Ny Munkegade 118, bygning 1530
8000 Aarhus C

FOTOS OG GRAFIK

Martin Bubandt: 1, 2, 5, 7, 34, 59, 73, 93, 96, 108 / Vor Frue Kirke: 8 / Martin Dam Kristensen: 10, 11, 27, 32, 33, 36, 39, 45, 60, 66, 98, 101, 103 / Sara Galbiati: 13 / Shutterstock: 13, 20, 25, 26, 28, 31, 37, 38, 40, 44, 46, 47, 51, 52, 74, 95 / Unsplash: 14, 19, 41, 58 / Wiki Commons: 15, 17, 21, 50, 53, 64, 68, 70, 71, 80, 81, 85, 90, 97, 99 / Pixabay: 16, 18, 35, 43, 77, 100 / Tommy Frost: 22 / Moesgaard Museum: 29 / Lars Kruse: 42 / Silje Veilmark: 49 / Søren Kjeldgaard: 55 / Aarhus Domkirke: 56 / Inger Ulrich: 57 / Bornholmernes Spisekammer: 62 / PICRYL: 63 / Aage Fredslund: 65 / Sandbjerg: 67 / Store Norske Leksikon: 69 / Designmuseum Danmark: 74 / Museum Basel: 76 / Tegnstuen Vandkunsten: 79 / Ribe Kunstmuseum: 81 / Alvaro Barrientos/AP/Ritzau Scanpix: 82 / Eric Bachmann: 86 / Thomas A.: 87 / Peder Bundgaard: 89 / Universal pictures: 98 / Store Norske Leksikon: 102 / A Columbia Pictures Release: 104 / Einar Falur Ingólfsson: 105

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

VERDEN

CASPER ANDERSEN,
PROFESSOR I IDÉHISTORIE

Folkeuniversitetet

ÅRHUNDREDETS
FESTIVAL

06–15 MAR
2026